REGD NO. A 81.   విడిప్రతి 0-20 న. పై.   29-11-63 శుక్రవారం

జమీన్ రైతు

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 35]   సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి   [సంచిక 48

నగలకుగూడా పరిమితి

స్వర్ణ నియంత్రణ చట్టంలో మొరార్జీదేశాయ్ పెట్టని ఒక నిబంధనను క్రొత్త ఆర్థికమంత్రి శ్రీ కృష్ణమాచారి ప్రతిపాదిస్తున్నారు. ఇప్పటిచట్టం ప్రకారం ఎన్ని బంగారు నగలనైనా వ్యక్తులు వుంచుకోవచ్చు. వాటి వివరం ప్రభుత్వానికి తెలియజేయవలసిన అవసరంలేదు. కాని కృష్ణమాచారిగారు ఒక వ్యక్తికి వుండదగిన నగలకుగూడా పరిమితి నిర్ణయిస్తున్నారు. అంతకుమించిన పరిమితి వున్నవారు ప్రభుత్వానికి నివేదించుకోవలసి వుంటుంది. స్వర్ణ నియంత్రణం సమంజసమని అభిప్రాయపడితే, అది సరిగా అమలు జరుగుటకు ఈ క్రొత్త నిబంధనలు అవసరమే అవుతవేమో?

మంత్రివర్గ విస్తరణపై మరలా వదంతులు, వూహాగానాలు

నాలుగు రోజులపాటు అసెంబ్లీ సమావేశం జరిగితేచాలు మంత్రివర్గ విస్తరణ గురించి, రాజధాని నగరంలో గుసగుసలు రాకుండాపోవు. యథాప్రకారం ఈసారి శీతాకాలపు అసెంబ్లీ సమావేశం సందర్భంగా తిరిగి ఈ కొత్తపుకార్లు ప్రారంభమైనాయి. కేవలం మంత్రివర్గ విస్తరణకు సంబంధించిన పుకార్లేగాదు, మంత్రులు కాబోయ్యేవారి పేర్ల జాబితాకూడా లాబీ వర్గాలలో తయారౌతూవున్నది. మంత్రిమండలిలో కొత్తపేర్లు చేరికమాట ఎట్లున్నా, ఈ లాబీలో తయారయ్యే లిస్టు జాబితాలో పదిపేర్లు తిరుగుతూవున్నాయి. మంత్రివర్గ విస్తరణ అంటూవుండి, కొత్త మంత్రుల నియామకం అనేదే జరిగితే కొత్తగా మంత్రులుగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసే అదృష్ట భాగ్యశాలురెవరో!

అసలు సంజీవరెడ్డిగారిని ముఖ్యమంత్రి గాదిలో చూచేవారు ఎవ్వరూ ఆయన హయాంలో అవసర నివేదనగా కొత్త మంత్రుల నియామకం జరుగుతుందని చెప్పలేరు. గతంలో, అనేక క్లిష్టసమయాలలోనే జరగని ఈ అవసర నైవేద్యాలు, ఈ అనవసర సమయంలో జరుగుతాయనుకోవటం వూహాజనిత భ్రమమాత్రమే కాగలదని విషయజ్ఞుల విశ్వాసం.

1955 నుంచి మంత్రులు కాబోయ్యే వారి జాబితాలో దొర్లుతూనేవున్న ఆ'దృష్ట' జాతకులు (వర్గంరాజకోవకు చెందిన వారని రాజకీయ పర్యాయపదం) జాబితాలో వున్నంతకాలం కొత్త మంత్రుల ప్రమాణ స్వీకారమంటూ వుండబోదనియే గట్టిగా విశ్వసించవచ్చును.

దీనినే మరోభాషలో చెప్పాలంటే లక్ష్మణదాసు, అల్లూరి బాపినీడుగారల పేర్లు చెదితేనే మంత్రిపదవీకన్యలు వెన్నుచూపుతాయన్నమాట!

శ్రీకాకుళం, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలకు మంత్రివర్గంలో స్థానం లభించనిమాట నిజమే. అదేవిధంగా మంత్రి మండలిలో ప్రాతినిధ్యం లేని జిల్లాలలో తూర్పు గోదావరి, కడప; కర్నూలు - అనంతపురం జిల్లాలలో ఒకటి. ఆపై యిటు తెలంగాణాలో ఖమ్మం, నల్లగొండ, ఆదిలాబాదు, మెదకు

హైదరాబాదులేఖ
మావిలేఖరి

లాంటి జిల్లాలు అనేకం వున్నాయి. అందువల్ల జిల్లాల ప్రాతినిధ్యంఅనేమాట రాజకీయావసర వద ప్రయోగమేగాని ప్రయోజనకరమైన వాదం కాజాలదు.

మంత్రివర్గం విస్తరణ అంటూ వుంటే గింటే అది భువనేశ్వర్ కాంగ్రెస్ మహాసభల అనంతరమేగాని ఈలోగా వుండనే వుండదు.

భువనేశ్వర్ మహాసభ అనంతరం శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు కాంగ్రెస్ కార్యదర్శిగా ఢిల్లీ వెళ్తారని యిక్కడి రాజకీయ వర్గాలలో విశేషంగా వినవస్తున్నది. దీనికి రెండు రకాల కారణాలుకూడా చెబుతున్నారు.

ఎంతసేపటికి ప్రథమశ్రేణి కోవలో తానొక్కడుతప్ప, తనతో సమానంగా మరొకరు పెరగటం యిష్టంలేని మనస్తత్వం మన ముఖ్యమంత్రిదంటారు. లెజిస్లేచర్ పార్టీలోను, కాంగ్రెస్ సంస్థా విషయకంగాను తనతో దీటుగా పెరిగి, పెద్దమైన బ్రహ్మానంద రెడ్డి యింకా బలపడటం సంజీవరెడ్డికి యిష్టంలేదని, అందువల్లనే లోగడ అల్లూరిని ఢిల్లీ వైపుకు గాడితప్పించినట్లే ఈసారి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారిని రాజకీయోత్తరద్వారంవెంట పంపే ఎత్తేయిదని కొందరు కొత్తమిత్రులు చెబుతారు.

ఇది ఎంతవరకు నిజమో చెప్పలేము. కానీ ఒకటిమాత్రం నిజం. శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు 1967 నాటికి రాష్ట్ర రాజకీయాలను వీడి, కేంద్రరంగంలో ప్రవేశించి, అక్కడ పెద్ద బాధ్యతలను చేపట్టబోతున్నారు. మరో నాలుగేళ్ళ తర్వాత నేసి ముఖ్యమంత్రి పదవిలో వుండనని వారిమధ్య గావించిన ప్రసంగాంతరార్థ మిదేయని విషయజ్ఞుల విశ్వాసం. (ఈ విషయాన్ని మా విలేఖరి చాలకాలం క్రితమే పసిగట్టి, అందరికంటె ముందుగా జమీన్‌రైతు పాఠకులకు అందజేయగల్గారు.)

ఇక ఆట్టి తరుణంలో రాష్ట్రంలో తన తర్వాత నాయకుడుగ బ్రహ్మానందరెడ్డిని గాక మరెవ్వరిని ప్రతిష్ఠించగలరు? అందువల్ల బ్రహ్మానందరెడ్డిని కాంగ్రెస్ కార్యదర్శిగా పైకి పంపించే ప్రయత్నంలో ఆయనగారి భావి శ్రేయస్సే ప్రధానంగా ఆలోచనీయమైనట్లు మంత్రి వర్గీయులలో విజ్ఞుల వూహ. ఐనా సంజో రాజా భవిష్యతి. ఇదంతా కాంగ్రెస్ కార్యదర్శిగా బ్రహ్మానందరెడ్డిని తీసుకోవడమా లేదా అనేది కామరాజ్ యిష్టానికి సంబంధించిందేగాని, మనవారినిర్ణయానికి లోబడింది గాదుగదా! నాడార్ దృష్టిలో స్వరాష్ట్రీయుడు, మాజీ కార్యదర్శి, ఆప్తుయుడునైన రాజగోపాలన్ వుండగా కొత్తవారిని కోరుకుంటారా అనేది అనుమానాస్పదమేగదా! అథవా అలాంటిదే జరిగితే, శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారి రాజకీయ జాతకం మళ్ళీ పుష్పదశనందుకోగలదని వూహించుకోవచ్చును. వారి స్వంత నియోజక వర్గంలో వుపఎన్నిక తయారై కూచున్నది. బై ఎలక్షను సమయంగూడా భువనేశ్వర్ తర్వాతే, రాజకీయ ముళ్ళులన్నీ విచ్చుకున్న తర్వాతే రావచ్చు. అవిధంగా అన్నీ కలిసివస్తే తిమ్మారెడ్డిగారు కీలక మంత్రిత్వపు పుష్పస్థాయి నందుకునే అదృష్టయోగం ఆయనకు పట్టినట్లే భావించవచ్చును.

ఈ చేర్పుతోపాటు తోడి పెండ్లికొడుకులుగా మరో యిద్దరు, ముగ్గురిని స్టేట్ మంత్రులుగా నియమించుకోవడం జరుగుతుందేమో!

ఇదిల్లావుంటే మంత్రి వర్గీయులలోనే హరిజన మంత్రిణి సదాలక్ష్మి, పరిశ్రమల మంత్రి లక్ష్మీనరసయ్య, మద్యశాఖమంత్రియం. ఆర్. అప్పారావులను గురించి అనేక రకాలైన ఆరోపణలు చేస్తూన్నారు. అనోటఅనోట ఈ మాటలు ముఖ్యమంత్రిదాకా వెళ్ళినాయనీ, ఆయనగూడా ఏమి చేయటమా అనే ఆలోచనలో పడిపోయారని తెలుస్తోంది.

—కొరవ 7-వ పేజీలో

నెల్లూరువారికి అమెరికా బియ్యం, మద్రాసీయులకు నెల్లూరు బియ్యం-

ఎంత న్యాయం!

నెల్లూరు జిల్లాకు ప్రభుత్వం 105 చౌక బియ్యం అంగళ్లను మంజూరు చేసింది. ఇందులో నెల్లూరు డివిజనుకు 49, కావలి డివిజనుకు 33, కందుకూరు డివిజనుకు 14, గూడూరు డివిజనుకు 9 డిపోలను కలెక్టరుగారు కేటాయించారు. ఏఏ గ్రామాలలో ఈ అంగళ్లను ప్రారంభించవలసింది ఆయా రివిన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసర్లు నిర్ణయిస్తారు.

నెల్లూరు టవునులో మాత్రం 14అంగళ్లు తెరువబడి, 25 తేదినుండి బియ్యం అమ్మబడుతున్నవి. (1) సహాబుపేట (2)పప్పుల వీధి రెస్టీగుంట రోడ్డు కలిసేచోట (3) ఉస్మాన్‌సాహెబుపేట (4) బాలాజీనగర్ (5) వెంకట్రామపురం (6) రంగనాయకులపేట గోపురంవీధి (7) సంతపేట అంజనేయగుడివీధి (8) కొరడావీధి (9) బావ్యకారులవీధి (10) వక్తేలాలాపేట (11) మూలపేట (12) అటారివీధి (13) అనంవారివీధి (14) కబాడిపాళెం. రామలింగాపురంలో టవున్ కోఆపరేటివ్ స్టోర్సు వారు ఒక డిపో పెడతారట. టవునులో కొరకాసువంటి చోట్లగూడా ఈ డిపోలు పెట్టడం అవసరం.

టవును డిపోలలో కిలో (కొంచెం హెచ్చు తక్కువగా సవాశేరు) బియ్యం 54 న. పై. వంతున అమ్మబడుతున్నది. గుంతకల్లు సమీపంలోని తిమ్మసదర్ల డిపో నుండి అత్యవసరంగా లారీలలో బియ్యం తేవలసివచ్చినందున ధర ఎక్కువ పడిందని; ఇకముందు బియ్యం రైల్వే వాగన్లలో వస్తాయికాబట్టి, కిలో 49 న. పై. వంతున అమ్మగలమని ఈడిపోలను నిర్వహిస్తున్న నాయుడు దశరథరామరెడ్డిగారు చెప్పారు. ఒక్కొక డిపోలో మనిషికి 2 కిలోల వంతున, రోజుకు 500 కిలోలు యివ్వ నిర్ణయించుకున్నామని, రోజు సాయంకాలానికి తాము నిర్ణయించుకున్న కోటాఅయిపోతున్నదనిగూడా వారన్నారు. జిల్లాకు నిర్ణయింపబడిన 105 డిపోలకు నెలకు 1575 టన్నులు (15750 బస్తాలు) బియ్యం కేటాయింపబడినట్లు తెలుస్తున్నది.

తిమ్మసదర్ల డిపోనుండి నెల్లూరుకు సరఫరా కాబడుతున్న బియ్యం అమెరికావట. అవడి డిపోలో 40,000 బస్తాల నెల్లూరు మొలగొలుకులు బియ్యం వున్నవని, రాష్ట్ర

—కొరవ 7 వ పేజీలో

నూతన సంవత్సర సదవకాశములు

మొత్తం	మొదటి ప్రైజు	యితర ప్రైజులు
రూ. 3,21,002/-	రూ. 1,10,000/-	రూ. 1011.

7వబారాబతిరాఫిల్ (కటక్) డ్రా తేది : 16-2-64.

టిక్కెట్టు రు. 1/-; 18 టిక్కెట్లు రు. 10-50 న. పై; 72 టిక్కెట్లు రు. 40/-

మన్సాస్‌రాఫిల్ విజయనగరం (ఆ. ప్ర.) } డ్రా తేది : 20-2-1964
టిక్కెట్టు రు. 1/-; 18 టి. రు. 10-50 న.పై.

మొదటిప్రైజు రూ. 55,000/- లు మొ॥ కనీసము రూ. 10/- ల వరకు గలవు.

	టిక్కెట్టు	ముగింపుతేది	డ్రా తేది
రేంజర్స్‌స్లక్షన్ :	రు. 2-15 న.పై;	9-12-63	27-12-63.
D.B. చారిటీస్‌ఫండ్	రు. 2/- లు;	12-12-63	30-12-63.

: వివరములకు :

N.V. ఆచారి "శ్రీనివాస్ ట్రస్ట్"
(టవునుహాలు ఎదుట) - ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

H. G. E. C. (SABA, West Germany)

రేడియోలను, ట్రాన్సిస్టరు రేడియోలను, మా సులభపద్ధతి వాయిదాలద్వారా పొందండి.

రేడియో స్కీము

ప్రారంభం - 1-12-63

ప్రతి మెంబరు వాయిదాకు రూ. 25/- లు చొ॥ 16 వాయిదాలలో రేడియో పొందవచ్చును.

ప్రతినెల 15-వ తేది లాటరీ జరుపబడును. ఆ లాటరీలో బహుమతిపొందిన మెంబరు మిగిలిన వాయిదాలకు పైకంచెల్లించ నవసరములేదు. ఆ దినమే అతనికి రూ. 392/- లు విలువగల (6V. 3B.) H. G. E. C. రేడియో బహుమతిగా ఇవ్వబడును.

ఏ మెంబరైనను స్కీములోని రేడియో (6V. 3B.) కాక పెద్ద మోడలు కావలెనన్నను, ట్రాన్సిస్టరు (టేబుల్ మాడల్ లేదా పోర్టబుల్) రేడియో కావలెనన్నను, వాటిధరలోని తేడా చెల్లించి రేడియో పొందవచ్చును.

శ్రీ
వెంకటేశ్వరా రేడియో ఎలక్ట్రికల్స్.
ప్రొప్రయిటరు : డి. వి. సుబ్బయ్య, (డి. కాం.)
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

భూమి అమ్మకము

సుక్షేత్రమైన యు. 12-50 సెంట్లు భూమి, మద్రాసునకు 51½ మైళ్ళ దూరములో నెల్లూరుమార్గమున, సూళ్లూరుపేట తాలూకా, నెల్లూరుజిల్లాలో అమ్మకమునకు వున్నది. ఒకే బందము - టుంకు రోడ్డునకు 80 అడుగుల దూరము. వరి, మిర్చి పలపాయమునకుపిలు. పశ్చిమ సరిహద్దున ఒక వంటకాలువ వున్నది. 6 హార్సు పవరు మోటారువంపు అమర్చబడిన, ఎల్లకాలము నీటితో నిండియుండు ఒకబావి యీ బందమున ఏర్పాటు చేయబడినది. చెరుకు, అరటికూడా పండుటకు తగిననేల. రూ. 30,000/- లు లేక ఆ ప్రాంతమున అమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్నది. వలసిన వారు ఎ. యస్. పూర్ణా అండ్ కంపెనీ, 6 మొదటివీధి, అభిరామపురం, మద్రాసు 18 వారికి వ్రాసిన తగిన సమాచారము తెలుపబడును.

స్థాపితం :: 1920.

రెడ్డి అండ్ కో., (REGD.)

గోపాలపురం (తూ. గో. జిల్లా)

బొల్లి - మేహశాఖ - మేహ మచ్చలు సమస్త చర్మ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స. శాస్త్రీయ ఆయుర్వేద ఔషధములు లభించును. కేటలాగు - సలహా ఉచితం.

బ్రాంచి:-

ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు.

నెల్లూరు సబ్ జడ్జి కోర్టులో

I. A. 223 of 63. O. S. 32 of 61.

ఆత్తిపల్లి సరస్వతమ్మ—వాది-పిటిషనరు.

(1) శ్రీరామా ట్రేడింగుకంపెనీ గూడూరు వగైరాలు —ప్రతివాదులు-రెస్పాండెంట్లు.

ఇందువల్ల తెలియజేయడమేమనగా:-

యీ నెంబరున వాది-పిటిషనరు, ప్రతివాదులు-రెస్పాండెంట్లుమీద పొందివుండు ప్రిలిమనరి డిక్రి ననుసరించి final decree పొందుటకుగాను పిటిషను దాఖలు చేసియున్నది. యిందునుగురించి ఈ నెంబరున 7-వ ప్రతివాదియగు చెన్నా రెడ్డికి ఆక్షేపణలున్న యెడల 7-1-64 తేదిన పగలు 10 గంటకు పై కోర్టువారి యెదుట హాజరై తెలుపుకోవలయును.

—టి. వెంకయ్యనాయుడు,
వాది-పిటిషనరు అడ్వకేటు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. S. No 422 of 1963.

దుప్పూరు సుబ్రహ్మణ్యం —వాది.

(1) సిద్దారెడ్డి వెంకురెడ్డి (2) సిద్దారెడ్డి యశోదమ్మ —ప్రతివాదులు.

యీ నెంబరును వాది ప్రాంసరినోటు బాకీ రాబట్టుకొనుటకుగాను ప్రతివాదులమీద దావాచేసియున్నారు. ప్రతివాదుల ఆక్షేపణలకుగాను 11-12-1963 తేది పగలు 10 గంటకు వాయిదా వేయబడియున్నది. ఆ రోజు హాజరు కానియెడల పరోక్షముగా తీర్మానము చేయబడును.

—సి. శ్రీరామమూర్తి, అడ్వకేటు.

కావలి అ॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

Ses. No. 450 of 1963.

నల్లూరు సుబ్రహ్మణ్యం —వాది.

అరికల లక్ష్మిరెడ్డి —ప్రతివాది.

వాది ప్రతివాదిమీద ప్రోనోటు బాకీ దావా చేసినందుకు దావానోటీసు నిమిత్తం పైకోర్టువారు 21-12-63 తేదికి వాయిదా వేసినారు. కాబట్టి ప్రతివాది వాయిదారోజు పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై తన ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలెను.

—వి. రామకృష్ణరాజు,
వాది అడ్వకేటు.

పెండ్లికట్నం రూ. 50

శ్రీ వెంబాక సుబ్బారెడ్డిగారి తనయ సౌభాగ్యవతి దేవసేనకు, చిత్రనిర్మాత - దర్శకుడు అయిన శ్రీ శ్రీధర్‌కు గత 27 తేది మద్రాసులో జరిగిన వివాహోత్సవ పురస్కరించుకొని, వధుపుతండ్రి 'జమీన్ రైతు'కు రూ. 50/- లు విరాళం పంపి సాయపడినందుకు ధన్యవాదములు.

వధూవరులకు సర్వేశ్వరుడు సర్వశుభములు చేకూర్చుగాక! —సం. జ. రై.

జమీన్ రైతు

శ్రీ శోభకృత్ కార్తీక శుద్ధ త్రయోదశి
శుక్రవారం 29-11-1963

కిరాతక కృత్యం

మానవ సమానత్వం కొరకు కొండవలె నిలచిన ఒక మహనీయుడు ఒక రాక్షసుని చేతిలో కూలిపోయినాడు; ప్రపంచశాంతి కొరకు, లోక కళ్యాణం కొరకు ఆరాటపడిన ఒక ఆదర్శవంతుడు, ఒక కిరాతకుని తుపాకి గుండుకు బలియయినాడు. అమెరికాఅధ్యక్షులలో అతి చిన్నవాడైన శ్రీ కెన్నడీ మహజ్జీవితం మధ్యలోనే త్రుంచివేయబడింది.

శ్రీ కెన్నడీ హత్య జాత్యహంకారుల నీచ కృత్యమై వుండవచ్చు; రాజకీయ ప్రతికక్షుల అమానుష చేష్టయైవుండవచ్చు. కారణం ఏదైనా, ఇది ఒక వ్యక్తిమీద జరిగిన అత్యాచారంగాదు; ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ చెప్పినట్లు; ఇది మానవ జాతిమీదనే జరిగిన మహాపరాధం. అందువల్లనే నిఖిలమానవజాతి శ్రీ కెన్నడీ హత్యకు వికలకుటుంబమై విలపించింది.

శ్రీ కెన్నడీ మానవసంఘంలో అన్నివిధాలా అట్టడుగునపడివున్న ప్రజలకు ఆప్త మిత్రుడు. ప్రపంచశాంతికి పెట్టనికోట. తాను అమెరికా అధ్యక్షుడుగా వున్న ఈ రెండు సంవత్సరాల పదిమాసాలలో ఈ ఆశయాలపట్ల తన చిత్తశుద్ధిని నిరూపించుకున్న మహత్తరవ్యక్తి శ్రీ కెన్నడీ. ప్రపంచ యుద్ధం అనివార్యమనే భయాందోళిత వాతావరణంపటాపంచలై ప్రశాంతపరిస్థితులు నెలకొనుటకు అత్యంతంగా దోహదమిచ్చాడు శ్రీ కెన్నడీ. ఉత్తరదక్షిణధ్రువాలుగా వుండిన రష్యా అమెరికాలను దగ్గర చేర్చి, శీతల యుద్ధానికి స్వస్తిచెప్పాడు కెన్నడీ. అణ్వస్త్ర పాటవ పరీక్షలనిషేధ ఒప్పందాన్ని సాధించి, అణుప్రళయం నుండి లోకాన్ని రక్షించాడు శ్రీ కెన్నడీ. వెనుకబడిన దేశాల సౌభాగ్యానికి స్వదేశీయులతో పోరాడి సహాయ పడినాడు శ్రీ కెన్నడీ. నీగ్రోలకు దక్షిణాది సమాన పౌరసత్వాలు ప్రసాదించుటకు పూనుకున్నాడు శ్రీ కెన్నడీ. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే; సంకుచితంగా, స్వార్థపూరితంగా, ప్రపంచ శాంతికి భంగకరంగా వుండిన అమెరికా ప్రభుత్వ విధానాలను, సర్వజన రంజకంగా, సుఖశాంతిదాయకంగా రూపొందించుటకు పుద్యమిస్తూ, సత్ఫలితాలను పొందగలుగుతుండినాడు శ్రీ కెన్నడీ. ఈ బలవంతపు మృత్యువు వారిని తీసుకొని పోకుంటే, లోకపు తీరునే మార్చుటకు వారు అహరహం కృషిచేసివుండేవారు. నవ్య ప్రపంచానికి మానవాళిని నడిపించుటకు నాయకత్వం వహించివుండేవారు.

ఇక ప్రత్యేకించి భారతదేశానికి, ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూకు శ్రీ కెన్నడీ అత్యంత ఆప్త మిత్రుడు. సెనేటర్‌గా శ్రీ కెన్నడీయే బొరవతీసుకొని వుండకపోతే, తదనంతరం శ్రీ కెనడీయే అధ్యక్షుడుగా వుండకపోతే మన ప్రణాళికా ప్రయత్నానికి విఘాతం కలిగేది; రక్షణకృషి కుంటుపడేది; మన స్వాతంత్ర్యం భంగమయ్యేది. అమెరికా ప్రభుత్వము, అమెరికాదేశస్థులు ఇండియాకు పూర్తి వ్యతిరేకులుగా వుండేవారు. అందువల్ల మన దేశానికి శ్రీ కెన్నడీ చేసిన సహాయం ఆర్థికంగా, ఆయుధరూపంగా, నైతికంగా విలువకట్టలేనిది.

కావుననే శ్రీ కెన్నడీ మరణం ఒక ఆప్తుని మరణంగా భారతీయులు భావిస్తున్నారు. జాతిపిత మహాత్ముని ఘోరహత్య భారతీయులను ఎంతగా కృంగదీసిందో, ముక్కుముఖం తెలియని శ్రీ కెన్నడీ విషాదమరణం అంత దుఃఖార్తులను గావించింది.

మానవసేవలో, శాంతిసాధనలో చిరమరణాన్ని పొందిన శ్రీ కెన్నడీ ఆత్మకు భగవంతుడు శాంతిని ప్రసాదించుగాక. వారి ధర్మపథం అమెరికాప్రజలకు, ప్రభుత్వానికి అనుసరణీయమగుగాక!

గ్రామ పంచాయతీల బిల్లు
సరిగా అమలుజరిగితే గ్రామాలు స్వర్గసీమలే!

శాసనసభ సమీక్ష
సి. వి. హెచ్. రావు

కిందటివారం ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభా కార్యక్రమాలలో అధికభాగం గ్రామపంచాయతీల బిల్లుపై చర్చతో గడిచింది. కొందరు బిల్లును నిస్సందేహంగా సమర్థించారు. కొందరు అంత గట్టిగానూ వ్యతిరేకించారు. ఐతే చాలామంది ఈ బిల్లు ప్రాతిపదికను అభినందిస్తూ అందులోని కొన్ని అంశాలను ఆక్షేపించారు.

గ్రామ పరిపాలనా వ్యవస్థను సంస్కరించే చర్యలేవైనా వాటికి సంబంధించిన రాజకీయపు మార్పులతోబాటు గ్రామాల ఆర్థిక సాంఘిక స్వరూపాల మార్పుకూడా సమకూరనిదే ప్రయోజనం వుండదని శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య వెల్లడించిన అభిప్రాయం, ఒక ప్రాతిపదిక సిద్ధాంతంగా నిజమే అనిపిస్తుంది. ప్రతిపక్ష నాయకుడు శ్రీ పుచ్చలపల్లి సుందరయ్యగారు మరి కొందరు పంచాయితీలు చిన్నగ్రామాలలో ఏర్పాటు చేయడం అధికార పక్షపు రాజకీయ లక్ష్యాలను సాధించుకొనేందుకు అనువుగా చేర్చబడినట్లున్నదని విమర్శించారు. శ్రీ సుందరయ్యగారు పంచాయితీలు పెద్ద యూనిట్లలో వుండాలన్నారు. తర్వాత సర్పంచ్ అధికారాలు, పంచాయతీలకు ఏర్పాటయ్యే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ల అధికారాలను గురించి, పొరపాట్లు, దుష్పరిపాలన సాగించినప్పుడు సర్పంచ్‌లను తొలగించాలంటే ఎవరికి అధికారం వున్నదన్న విషయంగురించి, సర్పంచ్‌పై విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానం తెచ్చే అవకాశం గురించికూడా చర్చ సందర్భంగా పలువురు ప్రస్తావించారు. అవిశ్వాస తీర్మానం ఆమోదానికి మూడింట రెండువంతుల బలంకావాలి. ఇలాకాకుండా యావత్తు ఓటర్లు సర్పంచ్‌ను పదవినుండి తొలగించే అవకాశం వుండాలని ప్రతిపక్షంవారుకోరారు. సర్పంచుల్ని పదవులనుండి తొలగించే అధికారం కమీషనర్‌కు ఇవ్వాలన్న సూచనను మంత్రి అంగీకరించారు. గ్రామసభ ఏడాదికి రెండుసార్లు సమావేశం కావాలన్న నిబంధన మీదకూడ విమర్శవచ్చింది. న్యాయ పంచాయతీలు ఏర్పాటును, వాటికి సంక్రమించే అధికారాలను కొందరు అంగీకరించారు, మరికొందరు ఆక్షేపించారు.

నిబంధ ప్రజాస్వామ్యం

ఈ బిల్లు ప్రకారం పంచాయతీల నిర్వహణ విషయాలలోను, తత్సంబంధ విషయాలలోనూ వ్యవహారాలు చాలావరకు కమీషనర్ నిబంధించిన మేరకు సాగాలి. అంటే దాదాపు ప్రభుత్వ నిబంధనమేనన్న మాట. కాబట్టి ఇప్పటి పంచాయతీ వ్యవస్థ "నిబంధ ప్రజాస్వామ్యం" వంటిదని శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు వ్యాఖ్యానించారు.

డాక్టర్ మర్రి చెన్నారెడ్డిగారు చర్చలో వెల్లడిన అనేక అంశాలకు జవాబునిస్తూ కొన్నింటిని ఆమోదించారు. కొన్నింటిపట్ల ప్రభుత్వ వుద్దేశ్యాన్ని వివరించారు. చిన్న గ్రామ యూనిట్లలో పంచాయతులవిర్పాటు నిబంధన వెనుక ఎటువంటి రాజకీయ లక్ష్యమూ లేదని ఆయన ప్రధానంగా తమ జవాబు ప్రసంగంలో ఖండించారు. కనీస జనాభా 500 వుండాలనీ, కనీస ఆదాయం ఐదువందల రూపాయలు వుండాలనీ, రెండు సిద్ధాంతాలను సమీకరించి పంచాయతుల ఏర్పాటుకు నిబంధించడానికి ప్రయత్నిస్తామన్నారు. బిల్లులో అనేకచోట్ల అనేక ఏర్పాట్లకు సంబంధించి నిబంధన అనే పదం వాడినంతమాత్రాన ఆందోళన చెందనక్కరలేదని ఆయన పేర్కొన్నారు. కొన్ని అంశాలు సందిగ్ధంగా వుంచబడిన వాటిని బిల్లు చట్టరూపం దాల్చినప్పుడు తయారుచేసే రూల్సుప్రకారం స్పష్టీకరిస్తారనిచెప్పి ఆ రూల్సును శాసనసభముందు పెట్టడానికి అంగీకరించారు. పంచాయతీ సభ్యులను ఎన్నుకోడంలో ఓటర్లు సంపూర్ణమైన స్వేచ్ఛను వినియోగించడానికి, ఇతర రాజకీయపు ఒత్తిడులు వారిపై పనిచేయకుండా వుండడానికీ, రహస్య ఓటింగుపద్ధతి సహాయపడుతుందనీ, డైరెక్టు ఎలక్షన్ కాని రికాల్ అధికారంకాని అవసరం లేదని అన్నారు.

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లు

పంచాయతులకు కార్యదర్శిగా వ్యవహరిస్తూ పంచాయతీ నిర్ణయాలను అమలు జరిపే బాధ్యతల్ని తీర్చడానికి ఏర్పాటయ్యే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరువల్ల, ఎన్నికైన సర్పంచు గౌరవప్రతిష్ఠలుగాని, అధికారంగాని దెబ్బతినబోదు. ఆచరణరీత్యా చూస్తే సర్పంచ్ విజ్ఞతమీద ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు పాత్ర ముఖ్యంగా ఆధారపడి వుంటుంది. సర్పంచ్ పంచాయతీ ఊహాపోహలలో సరయిన నిర్ణయాలకు ప్రోత్సహిస్తే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు పంచాయతీ నిర్ణయించిన కార్యక్రమాలను అమలుపరచే ప్రతినిధిగా మాత్రమే ఉండిపోతాడు. ఐతే సర్పంచ్ విద్యావంతుడు కాకపోయినా సమర్థుడు కాకపోయినా ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు ఎక్కువ ప్రధానవ్యక్తి కావడం జరుగుతుంది.

ఐనా గ్రామస్థాయివరకే ఇది నిజమవుతుందనుకొనే పరిమితిలేదు. జిల్లాస్థాయిలోను, రాష్ట్రస్థాయిలోనూ చివరకు కేంద్రస్థాయిలోనూకూడా-ఇలా జరగడం సంభవమే. సరయిన సామర్థ్యం చూపక మాట సాగించుకోలేని మంత్రులను లెక్కచేయకుండా వ్యవహరించే ప్రభుత్వ కార్యదర్శులు కొందరు ఉన్నసంగతి మనకు తెలుసు. ఏమైనప్పటికీ పంచాయతీ పరిపాలనలోను ముఖ్యంగా పన్నుల వసూళ్లలోనూ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు పంచాయత్ సర్పంచ్‌కు చేదోడువాదోడుగా ఉండాలి. పంచాయతుల సక్రమ నిర్వహణకు పన్నుల వసూళ్ల అవసరం. ఈ పన్నులను వసూలు చేయడంలో ఎన్నికైన సర్పంచ్ పంచాయతీసభ్యులు మొగమోటాలను ఇబ్బందికర పరిస్థితులను ఎదుర్కోకుండా ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు ఆదుకోవచ్చు. ప్రస్తుతం అనేక గ్రామపంచాయతీలు పన్నులు విధించడంలోను, వాటిని వసూలు చేయడంలోను బలహీనంగా ఉన్న సందర్భాలు మనకు తెలుసు.

గ్రామాలలో వెనుకబడిన వర్గాలు, తెగలవారు ఉంటే వారి ప్రతినిధులు ఎన్నికలలో పంచాయతులకు నెగ్గకపోయిన పక్షంలో యీ మైనారిటీ జనాల ప్రయోజనాలను కాపాడేందుకు, వారి తరఫున ప్రాతినిధ్యం కల్పించడం కొంత లాభసాటి అవుతుంది. అలాగే మహిళల ప్రాతినిధ్యం కూడాను. సిద్ధాంతరీత్యా ఇటువంటి సభ్యుల సహకారం స్వీకరించడమూ మంచిదే. బిల్లులో తగు అవకాశాలున్నాయి. పంచాయతీలలో చర్చకువచ్చే అనేకాంశాలను సమగ్రంగా పరిశీలించడానికి గ్రామపంచాయతులకు ఉద్దేశిస్తున్న స్థాయీ సంఘాలు ఎంతో తోడ్పడగలవు. వీటిలో పంచాయతీ పరిపాలనకు తోడ్పాటుగా ఉండే వ్యక్తులను కో ఆప్టు చేసుకోవచ్చు.

న్యాయ పంచాయతీలు

న్యాయ పంచాయతుల ఏర్పాటు, ఆర్థిక వనరులకుసంబంధించిన నిబంధనలుఅన్నింటికన్న బిల్లులో ముఖ్యమైన అంశాలు. ఐతే వాటికి చర్చలలో వలసినంత ప్రాముఖ్యం ఇవ్వబడలేదనిపిస్తుంది. గ్రామాల్లో వివాదాన్ని తీర్చేందుకు గ్రామపెద్దల సహాయ నిర్ణయాలను గైకోడం అనాదిగా వస్తున్న సంప్రదాయమే. వారు సమర్థతతో వ్యవహరిస్తే కోర్టులకెక్కి గ్రామస్తులుధనం వ్యయంచేసుకోడం నిరోధించవచ్చు. గ్రామజీవితాన్ని యీనాడు చిన్నాభిన్నం చేస్తున్న అసాంఘిక శక్తుల నేరప్రవృత్తిని అరికట్టనూవచ్చు. గ్రామస్థుల సంక్షేమాన్ని పరిరక్షించే అవకాశాలా, అధికారాలు ఇప్పటిబిల్లుద్వారా గ్రామ న్యాయస్థానాలకు న్యాయ పంచాయతులకు సంక్రమిస్తున్నాయి.

కాని ఈ నాడు గ్రామాలలో కుల, వ్యక్తి, రాజకీయ కక్షలు ముమ్మరంగా ఉంటున్నందువల్ల యీ న్యాయ పంచాయతులు ఒకవర్గం చేతులలో మరోవర్గం అణగారిపోయేందుకు తోడ్పాటుగా పరిణమించవుకదా అనే సందేహంకూడ వెల్లడించబడుతున్నది. ఐతే ఈ న్యాయపంచాయతులు నిష్పాక్షికంగా సమర్థవంతంగా నిర్వహించబడాలంటే స్థానిక ప్రజాభిప్రాయం బలంగా సహకరింపబడాలి. అప్పుడే స్థానిక పరిస్థితులు, ఆచారవ్యవహారాలు ఆధారంగా న్యాయనిర్ణయం జరిగే నమ్మకం ఉంటుంది. వాటిలో సభ్యులను ఎన్నుకొనేటప్పుడు వీలయినంతవరకు గ్రామాలలోని విద్యావంతులను ఎన్నుకోవడం లాభకరంగా ఉంటుంది.

బిల్లులో సూచబడిన ఆర్థిక వనరుల నిబంధనల్ని పూర్తిగా వినియోగించుకోగలిగితే పంచాయతులకు పుష్కలంగా ధనం లభించగలదు. పంచాయతులు నిర్బంధపన్నులు కొన్ని విధించవచ్చు. ఇంతేకాక కొన్నిరకాల రుసుములు బకాయిల వసూళ్లవల్ల అదనపు ఆదాయం లభిస్తుంది; పైపెచ్చు రాష్ట్రప్రభుత్వం వసూలుచేసే కొన్ని పన్నుల సర్‌చార్జీలలో కొంతభాగం పంచాయతులకు యిస్తారు. వీటితోబాటు విద్య, రోడ్ల నిర్మాణం, చిన్న నీటిపారుదలపనుల్లు, సామాజిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు మున్నగు అభివృద్ధి కార్య

—తరువాత 7 వ పేజీలో

కెన్నడీ! నీవు అమరుడవు!

తనసీమలో సంకుచితశక్తులతో పోరుతూ,లోక హితంకోసం కృషిజేస్తుండిన శూరుడు

ఇందుకేగదా పాపి చిరాయుఃఅన్నది? ఏమిటీకాలవైపరీత్యం?

కెన్నెడీ దుర్మరణానికి హేతువేమిటో, ఈ పంక్తులు వ్రాసేవరకు, వెల్లడికాలేదు. మేమూహించదమేమంటే, చరిత్రప్రఖ్యాతి గన్న తన పూర్వీకుని హత్యకు ఏట్టి కారణమో, అట్టిదే నిన్నటి అమెరికా అధ్యక్షుని ఘాతానికీ కారణం కావచ్చును.

పాడు వారం!

గత వారమంత అశుభవారం మరొకటిలేదు. ఎన్నిచావులు! ఏటువంటిచావులు!! ఎటంటి ప్రముఖుల చావులు!!!

కెన్నడీ హత్యోదంత విషాద వాతావరణంలో ప్రాధాన్యం వహించ దగినంతగా వహించలేము గాని, గతవారంలో మనదేశానికి ప్రత్యక్షంగా గలిగిన నష్టం అంత ఇంత గాదు!

కాశ్మీర్‌లో ఒకే హెలికాప్టరులో పరిశీలనా పర్యటనకు పోయిన అత్యంత అనుభవజ్ఞులు, అతి సమర్థులైన ఐదుమంది సైనిక వున్నతాధికారులు— దౌలత్ సింగ్, విక్రం సింగ్, ఇ. డబ్ల్యు. పింటో, ఎ. కె. డి. నానావతి, ఎస్.ఆర్. ఒబెరాయ్ — ఆ హెలికాప్టర్ కూలి అచ్చటి కచ్చటే దుర్మరణం పాలైనారు.

సరిగా సంవత్సరం క్రితమే మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రియైన శ్రీ ఎస్.ఎం. కన్నంవార్ హఠాత్తుగా జబ్బుచేసి ఆదివారంనాడు అస్తమించారు.

శ్రీనగర్‌నుండిజమ్మూకు పోతుండిన విమానంకూలి నలుగురువైమానిక సిబ్బంది, నలుగురు ఇతర ఉద్యోగులు చనిపోయారు.

ఈవిధంగా గతవారం మనకు నష్టదాయకంగా, విచారకరంగా పరిణమించింది.

ఇదీ లోకవృత్తం

** లోకసంచారి **

పూర్వీకుడు అబ్రహాం లింకన్. దాస్య విముక్తికై పోరాడి, ఒక దుర్మార్గునిచర్యకు గురియై ఆయన ప్రాణంబిడిచాడు. దాస్యం చేసేవారు నల్లటివారు. చేయించుకునేవారు తెల్లటివారు. ఈ చేయించుకునేవారితో అమెరికాలో దక్షిణాదినిండింది. అందువలన కడకు దాస్యవిమోచనోద్యమం ఆ సీమలో దక్షిణాది-ఉత్తరాది సంఘర్షణగా మారింది. అంతర్యుద్ధంలో దక్షిణాది విద్రోహాన్ని అణచి, దాస్య నిర్మూలనం చేసి అబ్రహాం లింకన్ అజేయుడైనాడు. అందువలన ఈర్ష్యాద్వేషాలతో దహించిపోయి, ఒకానొక దక్షిణాది కిరాతకుడు ఆ మహానుభావుని ప్రాణం బలిగొన్నాడు. అబ్రహాం లింకన్ అడుగుజాడల్లోనడిచి, దాస్యవిముక్తిని పొందిన నల్లటివారికిగల మిగిలిన ఇక్కట్టులను తొలగించడానికి, వర్ణభేదాన్ని తొలగించడానికి, నీగ్రో ఉద్ధరణోద్యమానికి సంపూర్ణ విజయం చేకూర్చవలెనని కెన్నెడీ పాటు బడినాడు.

సాక్షాత్తూ తన సోదరుడైన రాబర్ట్ కెన్నెడీని తన ప్రభుత్వంలో ఆపనికై వినియోగించినాడు. విద్యాలయాలలో తెల్లటివారితోపాటు నల్లటివారు రాకూడదనే మూకలను దండించడానికి రా. కెన్నెడీ పూనుకున్నాడు. అన్నదమ్ముల కృషివలన 'బానిసత్వదష్టులైన'వారికి బాధతీరే సమయంవచ్చింది. 'పతితులారా! భ్రష్టులారా! ఏడవకండేడవకండి' అని సోదరులిద్దరూ పల్కి, క్రిందపడినవారికి చేయూతనిచ్చి పైకిలాగినారు.

ఎంతటి దుస్సాహసమిది?— అనే క్రోధంతో మూర్ఖులు, సంకుచితవాదులు, అజ్ఞానులు అయిన వర్ణభేదీయులు గందరగోళం చేశారు. అట్టి వాతావరణంలోనుంచే పుట్టుక వచ్చివుంటుంది దారుణ హత్యా ప్రయత్నం.

• • •

కెన్నెడీ మృతి రష్యానియంతకు, మన ప్రధానికి తీరని నష్టాన్ని కలిగించింది. తమ దగ్గరిచుట్టం మరణించినా ఈ ఆత్మీయుడు పోవడంవల్ల కలిగినంత దుఃఖం కలిగివుండదు. వారిరువురు దుఃఖసాగరంలో మునిగివుంటారు. గుండెలాగి మహాప్రమాదం జరగకపోవడం మన సౌభాగ్యం.

ప్రపంచ శాంతియత్నంలో రష్యా నియంతకు చేదోడువాదోడుగా కెన్నెడీ నిల్చెను. ఇద్దరూకలిసి, పెంకె పెకింగ్‌బాయికి, లోకమంటే ఏమిటో తెలియజెప్పినారు.

—తరువ 12-వ పేజీలో

భాషా సమస్యకు

రాజాజీ, లోహియాలు తలచుకుంటే దారిదొరకకపోదు!

భాషా విషయికమైన అల్లరి, దక్షిణాదిన గట్టిగా అణచబడి, మున్నేత్రులు తోక ముడుచుకుని పోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడినా, పార్లమెంట్‌లో ఎక్కువైనది.

స్పీకర్ పరిస్థితి దయనీయమైనది. 14 భాషలు నేర్చినవాడు ఆ స్థానంలో కూర్చోవలెనా? ఒకరుచెప్పేది ఒకరికి తెలియని పరిస్థితి వుండవలెనా?

వారం...వారం...

దేశద్రిమ్మరి

హిందీ వున్మాదులు లేక తమిళవాదులు చెప్పే ఏ పద్ధతి అనుసరించబడినా, భాషా సమస్య తీరదు.

హిందీ, ఇంగ్లీష్ రెండూ దేశభాషలుగా వుంటే, రెంటిలో దేనిలో మాట్లాడినా పార్లమెంట్‌లో అందరికీ అర్థమవుతుంది.

ఎవరి మాతృభాషలో వారు పలికి, తమ గొంతుకల శబ్దాన్ని విని తామే ఆనందించడానికా యం. పి. లనంతా వారు ఢిల్లీ వెళ్లడం?

స్పీకర్ అన్ని పార్టీలవారితో ఈపాటికి మాట్లాడి వుంటాడు. మేము పైన సూచించిన విధంగా అగ్రిమెంటు కుదిరివుంటే, దేశం సంతోషిస్తుంది.

కాని ఎవరంగీకరించినా లోహియా అంగీకరిస్తాడా?

• • •

ఇంగ్లీష్‌మీద డాక్టర్ రామ మనోహర లోహియా చూపించే ద్వేషానికి అర్థంలేదు. ఆయన ఈ భాషా విషయంపై పల్కిన ఒక్కవాక్యం మాత్రం సమంజసమైనది. అదేమిటంటే, ఇంగ్లీషు స్థానంలో మరేదేశభాషను దక్షిణాదివారు సూచించినా, దానిని వుత్తరాది వారిచేత అంగీకరింప

—తరువ 12 వ పేజీలో

లోకం ఏకకుటుంబంగా విలపించిన

కెనడీ దారుణ హత్యోదంతం

నీగ్రోలకుగూడా సమాన పౌరస్వత్వాలను ప్రసాదించాలనే తన విధానానికి విముఖమైన అమెరికా దక్షిణ రాష్ట్రాలలో ఒకటైన టెక్సాస్‌లో రెండురోజులపాటు పర్యటించుటకు పోయిన ప్రెసిడెంటు జాన్ ఫిట్జెరాల్డ్ కెన్నడీ రెండవరోజు – అంటే శుక్రవారం (22 తేది) – డల్లాస్ నగరంలో ప్రజల అనందాతిశయంతో గూడిన స్వాగత సంరంభాలమధ్య ఒక కిరాతకుని తుపాకి గుండుకు బలిఅయినాడు.

శ్రీ కెన్నడీ ఆరోజు వుదయం ఫోర్టువర్త్ అనే నగరంలో వుపన్యసించాడు. ఫోర్టువర్తు కెన్నడీ హత్యకు గురియైన డల్లాసుకు షుమారు పందమైళ్ళ దూరాన వుంటుంది. ఆరోజు మధ్యాహ్నం కెన్నడీ డల్లాస్ సభలో వుపన్యసించవలసివుంది. ఫోర్టువర్తునుండి డల్లాసుకు విమానంలో చేరి, విమానాశ్రయంనుండి సభాస్థలికి వురవీధులగుండా టాపులేని కారులో వుత్సవంగా పోతున్నాడు. కెన్నడీని అనుకొని ఆయన అర్ధాంగి శ్రీమతి జాక్వెలిన్ ఆసీనురాలైవుంది. కారులోని ముందుసీట్లో టెక్సాస్ గవర్నరు జాన్ కన్నల్లీ కూర్చొనివున్నాడు. రోడ్డుకిరువైపులా బారులుదీరిన వేలాదిజనం ప్రెసిడెంటుకు మందస్మితవదనాలతో, వుత్సాహంగా స్వాగతం చెప్తున్నారు. వ్యతిరేక ప్రదర్శనాలుంటాయని, డల్లాస్ కార్యక్రమం విరమించుకొమ్మని ముందుగా హెచ్చరించబడిన కెన్నడీకి ప్రజల ఈ అపూర్వోత్సాహం సంభ్రమాశ్చర్యాలను కల్గిస్తున్నది. ప్రజల అనందాబ్ధిలో శ్రీ కెన్నడీ దంపతులు పరవశులైవున్నారు. "డల్లాస్‌నగరం మీకు వ్యతిరేకమని భావిండం పొరపాటుగదూ!" అంటున్నది కెన్నడీతో, శ్రీమతి జాక్వెలిన్. ఆమె అంటున్న మాటలు యింకా పూర్తిగానైనా కాలేదు. ఇంతలో ప్రక్కనున్న భవనపుబదవంతస్తునుండితుపాకిగుండ్లుదూసుకవచ్చి కెన్నడీని కాల్చివేశాయి. రెండుదెబ్బలలో కెన్నడీ కారులో కొర్లపడిపోయాడు. ఒకగుండు గవర్నరు కన్నల్లీ పొట్టలో దూసుకపోయింది. కెన్నడీ తల రక్తసిక్తమైపోయింది; జాక్వెలిన్ ముఖంలో నెత్తురుబొట్టులేదు. "అబ్బ! వద్దు!" అంటూ వెర్రికేక పెట్టింది. రక్తంతో తడిసిన భర్తతలను తన ఒడిలో వుంచుకొన్నది. అంతా గందరగోళమైపోయింది. దిక్కుతోచని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ప్రెసిడెంటు హత్యా దృశ్యాన్ని చూచిన జనం విషణ్ణ వదనాలతో నిశ్చేష్టులైపోయారు. కెన్నడీ కారుడ్రైవరు మాత్రం కారును ప్రక్కవీధికిత్రిప్పి, వేగుగా హాస్పిటల్‌కు తీసుకపోయాడు. ప్రెసిడెంటును బ్రతికించుటకు అన్నితి డాక్టర్లు తమ సర్వశక్తినీ వినియోగించారు; రక్తం ఎక్కించారు; ఆక్సిజన్ ఇచ్చారు; అవసరమైన ఇతర ప్రథమచికిత్సలుగూడాఇచ్చారు; హృదయకోశపు పరిస్థితిని యంత్రసహాయంతో పరిక్షిస్తూనేవున్నారు. ప్రయత్నాలన్నీ విఫలమైనవి. 25 నిముషాల అనంతరం కెన్నడీ శాశ్వతంగా కన్నుమూశాడు; లోకం గాఢాంధకారంలో మునిగింది. గుండుదెబ్బ తర్వాత నోటిమాట లేకుండానే, స్పృహలేకుండానే, కన్ను తెరవకుండానే కెన్నడీ దేహయాత్ర చాలించాడు.

అమెరికా క్రొత్త అధ్యక్షుడు

శ్రీ లిండన్ జాన్సన్

డల్లాస్‌లో ఈ విషాద సంఘటన జరిగింది మధ్యాహ్నం 12–25 గంటలప్పుడు. అప్పుడు మనమంతా గాఢనిద్రలోవున్నాం (అప్పుడు ఇండియాలో గంట రాత్రి 11–55). డల్లాస్ అమెరికా రాజధానియైన వాషింగ్‌టన్‌కు 1200 మైళ్ళదూరాన వుంది.

కిరాతకుడు అస్వాల్డు

కెన్నడీని పొట్టనబెట్టుకున్న కిరాతకుడు పాలికేర్లుగూడా నిండని అమెరికా జాతివాడే అయిన లీ హార్వే అస్వాల్డ్ అనే యువకుడని పోలీస్ ఆచూకీ తీసింది. అతడు వుపయోగించిన రైఫిల్‌ను ఆభవనంనుండి స్వాధీనం చేసుకున్నది. అతడిని పట్టుకున్నది.

అస్వాల్డు సామాన్యంగా పట్టుబడలేదు. కెన్నడీని కాల్చి గంటలో ఆభవనంనుండి బయటకు వస్తుండిన అస్వాల్డును పోలీస్ వుద్యోగి నిలేశాడు. "నువ్వెవరు?" అని గద్దించాడు. తాను ఆభవనంలోవున్న బుక్ డిపోలో పనిజేసేవాణ్ణి అని అస్వాల్డు బదులుచెప్పాడు. అతడు చెప్పింది నిజమని ప్రక్కనున్న వుద్యోగి సాక్ష్యమిచ్చాడు. వాస్తవంగూడాఅదే. అస్వాల్డు అచ్చటి వుద్యోగే. ఈమాటలుచెప్పి అస్వాల్డు పరారు చిత్తగించాడు. అచ్చట తప్పించుకున్నాడుగాని, అచ్చటనుండి 4 మైళ్ల పోయేటప్పటికే ఇంకొక పోలీస్ వుద్యోగి అతన్ని అడ్డగించాడు. కాని అస్వాల్డు అతనినిగూడా తన రివాల్వర్‌కు బలిజేసి, ప్రక్కనున్న సినిమాహాలులోకి పోయి కూర్చున్నాడు. లోకోత్తరుడైన ఒక మహనీయుని చంపిన వ్యక్తికి శాంతి ఎక్కడవుంటుంది? సినిమాహాలులో అస్వాల్డు ప్రవర్తన దాని నిర్వాహకులకు అనుమానం కల్గించింది. వారు పోలీస్‌కు ఫోనుజేసారు. పోలీస్ వెంటనే వచ్చి వెనుక వరుసలో ఆసీనుడైవుండిన అస్వాల్డును పట్టుకున్నారు. అస్వాల్డు వారిమీదగూడా రివాల్వరు ఎక్కుపెట్టాడు. కాని అది ప్రేలలేదు. ఈ ఘర్షణలో పోలీస్ వారికి స్వల్పగాయాలుగూడా తగిలాయి. అతనిని జైలుకు తీసుకపోయారు. కెన్నడీ హత్యకు, అస్వాల్డు అరెస్టుకు మధ్య 50 నిముషాలు మాత్రమే గడచాయి.

హంతకుడుగా నిర్ధారణ

ఎంత సాధించినా అస్వాల్డు నిజం చెప్పలేదు. తాను దోషినికాదంటాడు. అతని చేతులమీద జరిపిన పేరఫిన్ పరీక్షలో అతను రైఫిల్ వుపయోగించినట్లు నిర్ధార

—తరువ 12 వ పేజీలో

గుంటూరు లేఖ * * *

ఛైర్మెన్‌గా శ్రీ హనుమయ్య

ఈలేఖ అచ్చుకుపోతున్న సమయంలో ఛైర్మెన్‌గా శ్రీ వేమ్రోలు హనుమయ్యగారు 17 ఓట్ల మెజారిటీతో ఎన్నికోబడినట్లు వార్త వచ్చింది. శ్రీ హనుమయ్యకు 25, వారితో పోటీచేసిన కమ్యూనిస్టు అభ్యర్థి శ్రీ కె. మల్లయలింగంకు 8 ఓట్లు వచ్చాయి. ఈ ఎన్నికనుబట్టి 'సిటిజన్సుఫ్రంట్' ఏకగ్రాటి మీద నిలబడినట్లే చెప్పవచ్చు.

ఎన్నికకు ముందు మా విలేఖరి 'శిలానంద్' వ్రాసినవార్తలు చదవండి.

—సం. ఆం. రై.

'శిలానంద్'

ఏదిసత్యం? ఏదసత్యం?

గుంటూరు పురపాలకసంఘ ఎన్నికల అనంతరం సామ్రాజ్యపట్టాభిషేకమట్లు ఈనెల 26 వ తేదిన రక్తికట్టనున్నది. ఎవరికివారు 'ఛైర్మెన్'గావాలని తీవ్రంగా ప్రయత్నాలు సాగిస్తూవుంటే, వీటిమీద 'యం' కోసం కొందరు 'ఫోర్మెన్'లుగా మారి ఋబిబుద్ధపుకబుర్లతో అంతా 'మసి పూసి మారేడుకాయ' చేయజూస్తున్నారు.

అధ్యక్ష పదవి నాకాంక్షిస్తున్నవారిలో శ్రీ వేమ్రోలు హనుమయ్య కొంతలోకొంత ప్రజలకు మేలుచేయాలనే తత్వంగలవ్యక్తి. స్నేహపాత్రుడు. అందరికీ తలలో నాలుక వలె మసలే సహృదయుడు. కాని జిల్లా రాజకీయాలలో ఒకరినిమించిన రాజకీయులు మరొకరు.

జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు తమ కుల స్థులుకాని తెలగవారికోసం కృషిచేస్తుంటే, తెలగవంశీయులైన శ్రీ అబ్బయ్యగారిలాంటి వారు శ్రీ వేమ్రోలు హనుమయ్యగారికోసం కృషిచేస్తున్నారు. అందువల్లనే యిందులో ఏదిసత్యం? ఏదసత్యం? అన్న శంక సామాన్యుని గాధిస్తోంది. కుల మత వర్గ రహితమైనపాలనకోసే మనదేశంలో ఈనాడు అవే విలయతాండవం సాగిస్తూ వుండటం, అధికార అనధికారవర్గాలలో సైతం అవే కొలబద్దలుకావడం శోచనీయం.

—కొరవ 10 వ పేజీలో

డాక్టరు వైద్యుల చంద్రశేఖరం

కేవలం "మానోయాక్టర్" కాదు-
ఒక "మాస్ యాక్టర్"

శ్రీ చంద్రశేఖరంగారిని తెలియనివారు ఆంధ్రలోలేరు. బహురూపానుకరణ, బహుపాత్రాభినయవిద్యార్థిగా ముప్ఫయివిండ్లనాడు కళారంగంలో ప్రవేశించి, అందులో నిష్ణాతుడైన శ్రీ చంద్రశేఖరం ఈవారంలో 60 ఏట కాలిడినారు. శ్రీ చంద్రశేఖరం జిల్లాబోర్డు గుమాస్తాగానే జీవితం కొనసాగించివుంటే, ఈపాటికి రిటైర్అయి, కృష్ణ రామ అనుకుంటూ, కాలాన్ని బరువుగా లాగుతూ వుండేవారు. కాని శ్రీ చంద్రశేఖరంలో ఈనాడు, ఈ అరవయ్యవపడిలోగూడా నూతనోత్సాహం పురకలు వేస్తున్నది; కళారంగంలో నవ్యరీతులవైపు వారివూహలు, ఆలోచనలు పరుగులుదీస్తున్నవి. ఇన్ని దశాబ్దాలుగా ఏకాకిగా కళాతపస్సుచేస్తున్న శ్రీ చంద్రశేఖరంగారి షష్టిపూర్తి సందర్భంలో అభినందన సూచకంగా వారి కళాసేవనుగూర్చిన శ్రీ బండి గోపాలరెడ్డిగారి వ్యాసాన్ని ప్రకటిస్తున్నాము.

—సం. ఆం. రై.

1931-32 ప్రాంతం. మద్రాసు విక్టోరియా పబ్లిక్‌హాలులో ఇంగ్లండునుంచి వచ్చిన నటీనటబృందం ఒక నాటకం వేయబోతున్నారు. రాత్రి 9-30 గంటలకు నాటకం ప్రారంభమౌతుంది. నాటక కంపెనీ మేనేజరును కలుసుకోవాలని ధోవతి, లాల్చీ తొడుక్కొనివున్న ఒక భారతీయ యువకుడు 7 గంటలకేవచ్చి హాలు ప్రవేశ ద్వారందగ్గర చేరాడు. అటూ ఇటూ పచార్లు చేస్తున్నాడు. 8 అయింది, 9 అయింది, మేనేజరు వచ్చినట్లులేదు. యువకుని ముఖంలో విసుగూ, వేసట కనుపిస్తున్నవి. గేటుదగ్గరున్న వ్యక్తిని పదేపదే అడుగుతున్నాడు మేనేజరుగారు వచ్చారా అని. 9-10 గంటలైంది. గేటువద్దవ్యక్తి సైగచేశాడు. గేటుదగ్గర నిల్చొని హాల్లోకి వచ్చిపోయేవాళ్లను చూస్తూవున్న ఒకవ్యక్తిని చూపించాడు. వెళ్లాడు. వారిద్దరి మధ్య ఈ సంభాషణ జరిగింది.

బ్రహ్మకు నాల్గుముఖాలు; రావణునికి పది ముఖాలు; మరి చంద్రశేఖరానికి?

"ఈకంపెనీ మేనేజరుగారితో మాట్లాడవచ్చునాండీ?"

"ఏం కావాలండీ"

"గ్రీన్ రూములోకి వెళ్లడానికి పర్మిషనిస్తారా అని అడుగుదామని"

"ఏం, అక్కడకెందుకు వెళ్ళాలనుకొంటున్నారు"

"నేనొక పిల్లనటుణ్ణి. ఈ కంపెనీ నటీనటులు ఎట్లా వేషాలువేసుకుంటారో దగ్గరగావుండి చూడాలనివుంది. ఆ కళకాస్త అయినా అబ్బుతుందేమోనని"

"ఓహ్, మే మెట్లా వేషాలు వేసుకొంటామో తెలుసుకోవాలనుకున్న మొదటి భారతీయుడివి. మంచిది. నేనే మేనేజరును, ప్రధాన పాత్రధారిని. నిన్ను కలుసుకొన్నందుకు చాల సంతోషం" అని ఆ యువకుని భుజంమీద ఆప్యాంగా చేయివేసి-"లోపలకు పోదాంరా" అని లోనికి దారితీశాడు.

ఇదీ ఆ సంభాషణ. ప్రఖ్యాత బ్రిటిష్ నటుడు, నాటక నిర్మాత శ్రీ గ్రాంట్ యాండర్‌సన్-నెల్లూరు వారుడు, అప్పటికొక పిల్లనటుడుగానే వున్న-శ్రీ వైద్యుల చంద్రశేఖరానికి మధ్య సాగినదీ ఆ సంభాషణ.

గ్రీన్ రూంలోకి వెళ్లగానే, గ్రాంట్ యాండర్‌సన్ వేషం వేసుకొంటున్నాడు, దగ్గరుండి చంద్రశేఖరం నివ్వెరపోతూ చూస్తున్నాడు, మధ్య మధ్య మేకప్ మర్మాల్ని చంద్రశేఖరానికి వివరిస్తూ పదినిముషాలకల్లా వేషం పూర్తిచేసుకున్నాడు.... అంతే అప్పటినుంచీ "గ్రాంట్ యాండర్‌సన్ నా గురువు"

శ్రీ బండి గోపాలరెడ్డి
బి. కాం (ఆనర్స్)

అంటాడు చంద్రశేఖరం. మళ్లీ 1933 లో నాగపూర్‌లో కాబోలు యాండర్‌సన్‌గార్ని కలిశాడు. ఆయన చంద్రశేఖరాన్నిచూసి ఆనందపడ్డాడు. అడిగాడు "ఎంతవరకు వచ్చింది నీ కృషి" అని. "ఇవాళ నా ప్రోగ్రాంవుంది. షేక్స్పియర్ నాటకాలలోని పాత్రలనేకం నటించాలి. తెరదిగగానే గ్రీన్ రూంలోకి వస్తూండు, నేనెలా వేషాలు మార్చుకొంటానో చూద్దువుగాని..." అని అన్నాడు. మార్క్ యాంటోనీగా, ఒథెల్లోగా, షైలాక్‌గా - చకచకమని త్వరత్వరగా వేషం మార్చుకోవడం - చంద్రశేఖరం అతిదగ్గరగావుండి చూశాడు. యాండర్‌సన్ మధ్య మధ్య మేకప్ రహస్యాలు చెప్పాడు. చంద్రశేఖరానికదొక మహత్తరమైన గురూపదేశం, అనుభవం, అంతే. తనకున్న కొద్దిపరికరాలతో - అప్పుడప్పుడూ Ericward వ్రాసిన Book of Makeup అనే పుస్తకాన్ని పరిశీలన గ్రంథంగా వాడుకొంటూ, కొన్నాళ్లలోనే చంద్రశేఖరం గురువుకుమించిన శిష్యుడని పించుకున్నాడు. బహురూపానుకరణ, బహుపాత్రాభినయకళలో బహుముఖప్రజ్ఞావంతుడై అఖిలాంధ్ర, అఖిలభారత కీర్తి నందుకోగలిగాడు.

చంద్రశేఖరంగారి జీవితంలో ఇలాంటిదే మరో అనుభవంకూడా. ఒకరోజు ఒక మిత్రునింటికెళ్లాడు మిత్రుని కల్సుకోడానికి. ఆయన ఇంట్లో లేడు. ఒకగంట తర్వాతగాని రాడని తెల్సింది. ఎట్లా ఈ గంటగడపడం అని కాస్త చిరాగ్గా నడిచి వెళ్తుంటే దగ్గర్లోనే ఒక రీడింగురూము కనిపించింది. అందులోకి దూరబడ్డాడు. బల్లమీద "నేషనల్ జాగ్రాఫికల్ మేగజైను" అనే పత్రిక తనవైపు గుడ్లురిమి చూస్తుండడం గమనించాడు. నిర్లిప్తంగా ఆ పత్రిక తీసుకొని పేజీలు తిరగేస్తున్నాడు. ఆశ్చర్యం, అందులో ఒకవ్యాసం తనదృష్టి నాకర్షించింది. పరమానందంతో గుక్క తిప్పుకోకుండా గబగబ చదివేశాడు ఆ వ్యాసభాగాన్ని. ఆ వ్యాసం పేరు "ఫ్రాంసు సంచారనటులు" (France's Travelling players") అందులో విశేషం-కొంతమంది స్త్రీ పురుషులు, తమకున్న నాటకాల పిచ్చికొద్దీ, తమ ఉద్యోగాలకు రాజీనామాలు గీకేసి- ఒక సంచారనటకబృందంగాకూడి-కొద్దిపాటి సరంజామాతో, దేశసంచారంచేస్తూ ఎక్కడబడితే అక్కడ

—కొరవ 10-వ పేజీలో

నటసామ్రాట్ శ్రీ పృథ్వీరాజ్ కపూరుతో శ్రీ చంద్రశేఖరం

వార్తలు

* వెంకటస్వామిరెడ్డి వ్యతిరేకోద్యమానికి నాందీ ప్రస్తావనలు-
* చేనేత కార్మికులకుగూడా అన్యాయం చేశాడని ఆరోపణలు-
* చినక్రాకను కఱవు ప్రాంతంగా ప్రకటించాలని సమితి తీర్మానం
* చేజర్ల స్కూలు: ఉలవపాడు ఆస్పత్రి

వెంకటగిరి వార్తలు

కాంగ్రెస్ కార్యాలయ ప్రారంభోత్సవం 11 తేది శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారిచే జరుపబడింది. టవున్ కాంగ్రెస్ ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ ఎం. తిరువెంగడంనాయుడు త్రివర్ణ పతాకాన్ని ఎగురవేశారు. శ్రీ పి. రామకృష్ణయ్య ఆహూతులకు స్వాగతమిచ్చారు.

శ్రీ లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు ప్రసంగిస్తూ వెంకటగిరి రాజకుమారులు ఎంతో ఉత్సాహంతో కాంగ్రెస్‌లో ప్రవేశించి, ప్రజాసేవ చేయుటకు పూనుకోవడం చాలా హర్షణీయమని, శుభదాయకమని చెప్తూ, వారికి పూర్తి సహకారాన్నిచ్చి, వారి స్వార్థరహిత సేవలకు అవకాశం కల్గించి, అభివృద్ధి చెందవలసిందిగా వెంకటగిరి ప్రజలను కోరారు. రాజకుమార్ శ్రీ గోపాలకృష్ణ ముచ్చటిస్తూ, తాము ప్రజాసహకారంతో నిస్వార్థంగా, నిజాయితీగా ప్రజాసేవ చేయ సంకల్పించి కాంగ్రెస్‌లో చేరామని, వెంకటగిరి ప్రజలు - తమమధ్య సంబంధం ఈనాటిదికాదని, 400 పిండ్లనాటినుండి వస్తున్నదని, అది పరస్పరం మరువగలిగినది కాదని చెప్తూ, ఇప్పుడు ఎవరిద్వారానైనా ఏదైనా జరుగుతున్నదంటే అది ఆ వ్యక్తుల స్వంతంగాదని, అదివారి దాతృత్వంగాదని, అది ప్రజలది, ప్రభుత్వానిదని ఉద్ఘాటించారు.

11 తేది మార్లగుంట గ్రామస్తులు వెంకటగిరి రాజకుమారు లిరువురిని గొప్పగా సన్మానించారు. రాజప్రాసాదాల చీకటి గోడలు, పాదచారులై తమమధ్యకు వచ్చారనే అల్పసంతోషులైన గ్రామస్తులు బాణసంచా వేడుకలు, స్వాగతపత్రాలు, పద్యరత్నాలు...అన్నివిధాల ఘనమైన మర్యాదలను జరిపారు. ఈ సన్మానసభకు శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించారు. శ్రీ పెట్లూరు రాఘవరెడ్డి స్వాగతవచనాలు పలికారు. శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి (వెలికల్లు), మోపూరు యువజనసంఘం అధ్యక్షుడు శ్రీ నారాయణరెడ్డి, శ్రీ రామరాఘవయ్య (బంగాలుపల్లె)గారలు వెంకటగిరి సమితి పాలకవర్గాన్ని నిశితంగా విమర్శిస్తూ ప్రసంగించారు. శ్రీ లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, పంచాయతీరాజ్యంలో స్వార్థరహితులైన ప్రజాసేవకులవసరమని, అందుకు తగినవారైన వెంకటగిరి రాజాలకు సంపూర్ణ సహకారమొసగి, విజయం చేకూర్చవలసిందిగా కోరారు. ఆత్మకూరు తాలూకాలో ప్రప్రథమ ప్రచారసభకు తనను తీసుకపోయిన శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి ఈనాడు జిల్లాలో పి. సి. తర్వాత నాయకుడుగా వున్నతస్థితికి వచ్చాడని శ్రీ లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారన్నారు. అంటే వెంకటగిరిలో రాజాగారివర్గంగూడా దిగ్విజయం పొందగలదని శ్రీ రెడ్డిగారి అభిప్రాయమన్నమాట. రాజకుమార్ శ్రీ గోపాలకృష్ణ సన్మానానికి కృతజ్ఞత వెల్లడించారు.

వెంకటగిరి కాంగ్రెస్ కార్యాలయ ప్రారంభము, మార్లగుంట సన్మానాలు వెంకటస్వామిరెడ్డి వ్యతిరేకోద్యమానికి నాందీ ప్రస్తావనలన్నమాట! — ఒ. వి.

వెంకటగిరి చేనేత కార్మికుల ఆరోపణలు

వెంకటగిరిలో శ్రీ పాటిబేటి వెంకటస్వామిరెడ్డిగారికి సంబంధించి ఎంత అసంతృప్తి, వ్యతిరేకతవున్నా, లోలోనగానుగ పోవలసిందేగాని, ఇంతవరకు బయటపడి చెప్పుటకుఎవ్వరూముందుకొచ్చేవారుగాదు. సంస్థానం అంతతో కాపోలు ఒక్కొకరు రంగంలో ధైర్యంగా నిలబడుతున్నారు. చేనేత కాంగ్రెస్ కార్యకర్త శ్రీ కాసా గురవయ్య ఇలా వ్రాస్తున్నారు-

"వెంకటగిరి చేనేత సంఘ వ్యవహారంలో, ఒక ఉద్యోగి బదలీ సందర్భంలో తనమాట గౌరవించలేదని, అనాటి డైరెక్టర్ల బోర్డునే రద్దుచేయించాడు శ్రీవెంకటస్వామిరెడ్డి. ఆ విషయంలో జిల్లా చేనేత కాంగ్రెస్ నాయకులు తన వ్యతిరేకులకు తోడ్పడివారనే ఆగ్రహంతో, రాష్ట్ర సంఘ ఎన్నికలలో వెంకటగిరి ప్రాంత ప్రతినిధులను శ్రీ వెంకటస్వామిరెడ్డి పాల్గొననివ్వలేదు.

"బంగారుపేట చేనేత కార్మికుల సహకార సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొనుటకు వెయ్యి రూపాయలు డిపాజిట్ కట్టి, రిజిస్ట్రేషనుకు దరఖాస్తు పెట్టుకొని రెండేళ్ళయినా, శ్రీ వెంకటస్వామిరెడ్డి తన అధికార బలంతో దానికి అడ్డపడుతున్నారు.

—కొరవ 11వ పేజీలో

ఉప్పుటేరుకు వంతెన కడితే కావలికి కావలసినన్ని పాలు

చింతలదేవిలో గోసంవర్థన దినం; ఫారం అభివృద్ధినిగూర్చి సూచనలు

20 తేది చింతలదేవి ఫారమ్‌లో, జిల్లా పరిషత్తు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు శ్రీ టి. సచ్చిదానందరావు అధ్యక్షతన, గోసంవర్థన వారోత్సవం కన్నులపండువుగాజరిగింది.

సభకుముందు, ఫారం ఆవరణంలో ఏర్పాటుచేయబడిన వస్తుప్రదర్శనానికి శ్రీ సచ్చిదానందరావు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. ఫారం సూపరింటెండెంటు శ్రీ టి. ఉమామహేశ్వరరావుగారు ప్రయాసకోర్చి చుట్టుప్రక్క గ్రామాలలో తలమానికంగా పరిగణింపబడే పశుగణాన్ని ప్రదర్శనకు రప్పించి, బహుమతులిప్పించారు.

ఈసందర్భంలో జరిగిన సభలో శ్రీ సచ్చిదానందరావు మాట్లాడుతూ అన్నిసౌకర్యాలతో కూడిన చింతలదేవి పశుసంవర్థక కేంద్రం ఆంధ్రదేశంలోనే మణిపూసలాంటిదన్నారు. ఈ ఫారంలో ఒక్కొకగోవు దినానికి సరాసరి 38 సౌనుల పాలు యివ్వడమేగాక, మొత్తంపై 7160 లాక్టేషన్ క్షీరమును సాలీనా సరఫరా చేయగల స్థితిలో వున్నదని వివరిస్తూ, చింతలదేవి సమీపంలోవున్న ఉప్పుటేరుకు వంతెనలేని కారణంగా పాలు విక్రయానికి సౌకర్యం లేకుండా పోతున్నదని, జిల్లా పరిషత్తు వంతెనను నిర్మించి, ప్రభుత్వం ఒక వ్యానును యిస్తే కావలి పట్టణానికి కొల్లలుగా చింతలదేవిపాలు నిరంతరం సరఫరా అయ్యే అవకాశం వున్నదని ఉద్ఘాటించారు. అప్పుడు ఈఫారం లాభసాటిగా వుండగలదనిగూడా అన్నారు.

శ్రీ ఉమామహేశ్వరరావుగారు చింతలదేవి ఫారంనుగూర్చి వివరిస్తూ, ఒంగోలు జాతి పశువులు వ్యవసాయరీత్యా, పాలు సరఫరారీత్యా రైతుకు కామధేనువుల వంటివి అన్నారు. చినక్రాక సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ గొట్టిపాటి కొండపనాయుడు,

—కొరవ 11వ పేజీలో

చిత్తూరు సబ్ కోర్టులో

E. P. No. 89 of 1963. O. S. No 89 of 1960.

కె. కమలాబాయి ... —Execution Petitioner.

మైనర్ ప్రకాశం, ఇతనికి గార్డియన్ తల్లి సత్యవతియమ్మ —J. Debtor.

వేలంప్రకటన:- క్రిందకనిన నేలలు చిత్తూరు సబ్‌కోర్టువారివలన 6-1-64 తేది వేలము వేయబడును. కావలసినవారు వేలములో సవాలు చేయవచ్చును.

షెడ్యూలు:- చిత్తూరు డిస్ట్రిక్టు తిరుపతి సబ్ డిస్ట్రిక్టు చంద్రగిరి తాలూకా, శేషాపురం గ్రామము లెక్క దాఖలా భూముల వివరము:-

	నంజ తరి పుంజ	సర్వే నెంబరు	విస్తీర్ణం యకరాలు	జడ్జిమెంటు డెటర్ బాధ్యత	షరా	డిక్రీ హోల్డరు మతింపు	కోర్టుఅమీనా మతింపు రూ.
(1)	పుంజ	340/2	0—82	[illegible]	[illegible]	రూ. 300/-	684/-
(2)	,,	340/3	0—17				142/-
(3)	,,	340/1	0—20				166/-
(4)	,,	340/5	0—09				75/-
(5)	,,	340/6	0—09				75/-

—వి. వెంకటసుబ్బయ్య,
Execution Petitioner Advocate.

నెహ్రూ వర్థిల్లాలె - చైనాభూతం నశించాలె!

ప్రధాని జన్మదినం: బాలల నినాదాలు

ఈ క్రింది గ్రామాలలోగూడా ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ జన్మదినం, బాలల దినోత్సవంగా వేడుకగా జరుపబడింది.

రేపూరు: హైస్కూలు నిర్వహించిన ఈ సభకు శ్రీ డి. ఎల్. నారాయణరెడ్డి అధ్యక్షతవహించారు. శ్రీ పి. ఎస్. రాఘవరెడ్డి జాతీయ పతాకాన్ని విష్కరించారు. హెడ్మాష్టరు శ్రీ పి. నరసింహం, శ్రీ సిహెచ్. వి. రాధాకృష్ణమూర్తి, శ్రీ బి.ఎల్. నరసింహం, శ్రీ కె. వి. శేషయ్య, శ్రీ కృష్ణారెడ్డిగారలు ప్రసంగించారు. "నెహ్రూ వర్థిల్లాలి. చైనాభూతం నశించాలె" అనే నినాదాలు మిన్నుముట్టినవి.

ఊళ్ళపాళెం: హైస్కూలులో ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ ఎస్. రామమూర్తి అధ్యక్షతన చక్కని కార్యక్రమంతో నెహ్రూ జన్మదినం జరుపబడింది.

జలదంకి: మిడిల్‌స్కూలు విద్యార్థి సంఘంవారు జరిపారు. హెడ్మాష్టరు శ్రీ వి. వాసుదేవరావు అధ్యక్షించిన సభలో, శ్రీ వి. రమణయ్య ఉపన్యసించగా, శ్రీ జి. రమణయ్య ధన్యవాదములు చెప్పారు.

పొతకమూరు: హెడ్మాష్టరు శ్రీ ఎస్. ఎల్. పూర్ణానందంగారి అధ్యక్షతన హైస్కూలులో జరిగిన జవహర్ జయంతి సభలో శ్రీ దావలి రామచంద్రయ్య తాను రచించిన బాలగేయాలను శ్రావ్యంగా పాడారు. —జనార్దనాచార్యులు

వెలిగండ్ల: బి. డి. ఓ. శ్రీ ఎస్. మాలకొండయ్య అధ్యక్షతన హైస్కూలులో జరిగిన సభలో తెలుగు పండితుడు శ్రీ ఎస్. వి. శివయ్య, ఎస్. ఇ. ఓ. శ్రీ నారాయణరెడ్డి, విద్యార్థిసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వర్లు గారలు నెహ్రూ సేవాత్యాగమయ జీవితాన్నిగూర్చి ప్రసంగించారు. హెడ్మాష్టరు శ్రీ జి. వి. సుబ్బారావుగారు, విద్యార్థులకు ఆటలపోటీలను శ్రద్ధాసక్తులతో నిర్వహించిన డ్రిల్లుమాష్టరు శ్రీ బి. సుబ్బారావుగారిని, తదితర ఉపాధ్యాయులను అభినందిస్తూ మాట్లాడారు. బహుమతుల పంపకంజరిగింది. —ఒ. వి.

పొదలకూరు: హైస్కూలులో బాలలదినోత్సవం ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ వి. రమణారెడ్డి అధ్యక్షతన సంతోషకరంగా జరిగింది. శ్రీ వి. సుబ్రహ్మణ్యం ఈ జాతీయ పండుగనుగూర్చి ప్రసంగించారు.

చంద్రశేఖరపురం: పంచాయతీ సమితి ప్రాథమిక పాఠశాలలో వైస్‌ప్రెసిడెంటు శ్రీ మారెడుగు వెంకటసుబ్బయ్య జాతీయపతాకము ఎగురవేశారు. పూరేగింపుతరువాత జరిగినసభకు జిల్లాపరిషత్ మాధ్యమిక పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు శ్రీ యజ్. వెంకటేశ్వరరావు అధ్యక్షతవహించారు. మాధ్యమిక పాఠశాల సహోపాధ్యాయులు శ్రీ ఆర్. విశ్వనాథం, శ్రీ వి.పూర్ణచంద్రరావు, సర్వే శెప్పు ఇన్స్పెక్టరు శ్రీ సి. కాశీషా, మాధ్యమిక పాఠశాల సహోపాధ్యాయుడు శ్రీ వి. నారాయణరావు, శ్రీ నెహ్రూగూర్చి, బాలల దినోత్సవ ప్రాముఖ్యతనుగూర్చి వివరించారు. ప్రాథమిక పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ బి. సుదర్శనంగారిచే వందన సమర్పణ గావింపబడినది. —ఒ. వి.

ఉపాధ్యాయుల బాధ్యతలు

నెల్లూరుపట్టణ మహాసభలో ఉద్బోధనలు

నెల్లూరు పట్టణ ప్రాథమికోపాధ్యాయ మహాసభ 16 తేది పురమందిరంలో జరిగింది. సభాధ్యక్షులు కలెక్టరు శ్రీ రాజగోపాల్ మాట్లాడుతూ తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లల భవిష్యత్తును తమ చేతిలో పెట్టినందుకు, ప్రాథమికోపాధ్యాయులు గురుతరమైన తమ బాధ్యతను గుర్తించి, ఆదర్శ జీవితాలను ఉజ్జ్వలంగా రూపొందించగలిగినప్పుడే, దేశం నిజంగా పురోగమించగలదన్నారు.

మునిసిపల్ ఛైర్మన్ శ్రీ పేరూరు లక్ష్మణసెట్టిగారు ప్రసంగిస్తూ, తమ ఉపాధ్యాయులకు కొరతలు కోర్కెలు తీర్చని చెప్తూ, హెడ్మాష్టర్లు సైతం స్కూలుకు గైరుహాజరయి, పచ్చిపట్టు సంతకాలు పెట్టడాన్ని ప్రస్తావించి, ఆదర్శ జీవితాలను గడపవలసిన ఉపాధ్యాయులకు ఇలాంటి పనులు ఉచితంగావని హితవు చెప్పారు.

—కొరవ 8వ పేజీలో

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

గవర్నరు కార్యక్రమం

ఆంధ్ర తాత్కాలిక గవర్నరు శ్రీ పి. చంద్రారెడ్డిగారు డిసెంబరు 2 తేది నుండి 4 తేది వరకు నెల్లూరుజిల్లాలో సంచరించ దలచారని; కాని ఆ రోజు ఆ కార్యక్రమం రద్దయినట్లు కలెక్టరుకు వర్తమానం వచ్చిందని తెలుస్తున్నది.

డ్రెయినేజి స్కీముకు 25 లక్షల అప్పు

సిండికేట్ బ్యాంకు మేనేజింగ్ డైరెక్టరు శ్రీ టి. ఏ. పాయ్‌గారు నెల్లూరుకు వచ్చినసందర్భంలో, నెల్లూరు ప్రముఖ వ్యాపారులు వారి గౌరవార్థం 22 తేది మధ్యాహ్నం విందుచేసారు. ఈ విందు సమావేశానికి అధ్యక్షతవహించిన మునిసిపల్ ఛైర్మన్ శ్రీ పే టూరు లక్ష్మణగుప్త గారు ప్రసంగిస్తూ, నెల్లూరు టౌన్ గర్భ మురుగునీటి పథకానికి 30 లక్షల రూపాయలు ఋణాన్ని సిండికేట్ బ్యాంకిద్వారా యిప్పించవలసిందిగావిజ్ఞప్తిచేశారు. 'కమిటీ ఆఫ్ హానర్స్' పక్షంగా శ్రీ ఎడ్లపల్లి వెంకటేశ్వర్లుగారు అతిథులకు స్వాగతంచెప్తూ డ్రెయినేజి పథకానికి అప్పు మంజూరును ప్రస్తావించి, ఇదివరకే మునిసిపాలిటీ కోరివున్నదని చెప్పారు. చిన్నపరిశ్రమలకు కూడా సహాయపడవలసిందిగా కోరారు.

శ్రీ పాయ్ జవాబుచెప్తూ, ప్రభుత్వ గ్యారంటీవుంటేపక్షంలో డ్రెయినేజి పథకానికి 25 లక్షల రూపాయలు అప్పు యివ్వగలమని ఇచ్చుచే వాగ్దానం చేస్తున్నా మన్నారు. అవసరమైనపుడు లఘుపరిశ్రమలకుసైతము సహాయం పడగలమనికూడా చెప్పారు.

శ్రీ ఎం. ఏ. జబ్బార్ సాహెబు వందన సమర్పణం గావించారు.

డ్రెయినేజిస్కీము ఋణానికి ప్రభుత్వ పూచీవున్నది. ఇప్పుడు 25 లక్షల రూపాయల ఋణానికి సిండికేట్ బ్యాంకి వాగ్దానం లభించింది కాబట్టి, ఈ స్కీమును త్వరలో ప్రారంభించి పూర్తిచేసుకునే అవకాశా లున్నవి. ఇలాంటి బృహత్ పథకాల అములుకు సమర్థవంతమైన నేతృత్వం అవసరం. నెల్లూరు మునిసిపాలిటీకి నేడు కొరతగా వుండేది అదేనేమోననిపిస్తుంది.

రోటరీ గవర్నరు

రోటరీ గవర్నర్ శ్రీ ఫరూక్ కె. ఇరాని గారు నెల్లూరు రాక సందర్భంలో, నెల్లూరు రోటరీక్లబ్బువారు 27 తేది రాత్రి విందు చేసారు.

ఈ సందర్భంలో జరిగిన సభలో క్లబ్ అధ్యక్షుడు డాక్టరు పి. సి. రెడ్డిగారు గవర్నరుకు, అతిథులకు స్వాగతమిచ్చారు. తన సోదరుడు స్వర్గీయ డాక్టరు వినుగ సుందర రామిరెడ్డిగారి జ్ఞాపకార్థం, శ్రీ వినుగ పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు మూలపేట మునిసిపల్ మిడిల్ స్కూలుకు వాగ్దానం చేసిన రూ 20,000 లలో భాగంగా ఇచ్చిన రూ 10,000ల చెక్కు రోటరీ గవర్నరు ద్వారా మునిసిపల్ ఛైర్మన్‌కు అందజేయబడింది. అట్లనే శ్రీ ముంకు శంకర్ బహూకరించిన వివేకానంద గ్రంథావళి సంపుటాలను 'జమీన్ రైతు' ప్రతినిధికి; రోటరీ వస్తువిల్చిన విరాళాల చెక్కు రూ 50 లను పాలిటెక్నిక్ విద్యార్థికి గవర్నరు అందించారు.

పిమ్మట వుపన్యసిస్తూ, రోటరీ ఆశయాలను సమీక్షించారు. దేవాలయాలు, చర్చిలు, మసీదులు ప్రార్థనా మందిరాలుకాగా, రోటరీసంస్థ సేవామందిరమని ఉద్ఘాటించారు. నెల్లూరు రోటరీక్లబ్ సేవా కార్యక్రమాన్ని సంస్తుతించారు.

కార్యదర్శి శ్రీ కె. కృష్ణారెడ్డి వందన సమర్పణం గావించారు.

చక్కెర పట్టుబడింది!

24 తేది రాత్రి కందుకూరు నుండి సింగరాయకొండకు లారీలో ప్రయాణం చేస్తుండిన 16 బస్తాల చక్కెరను, కందుకూరు తాలూకాఫీసు ముందు సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరు పట్టుకొని, లారీలో వుండిన ఆసామి శ్రీ మద్దాళిజగ్గారావును అరెస్టు గావించారు. ఈ చక్కెరను జగ్గారావు కందుకూరులోనే నలుగురైదుగురు వ్యాపారస్తుల వద్ద కొన్నాడట.

కెన్నెడీ మృతికి సానుతాపం

దారుణ హత్యకు గురియైన అమెరికా అధ్యక్షుడు శ్రీ కెన్నడీ ఆత్మశాంతికై 22 తేది సెంట్ జోసెఫ్స్, సి. ఏ. యం. హైస్కూల్లు మూయబడినవి. సెంట్ జోసెఫ్స్ కెథడ్రల్‌లో ప్రార్థనలు జరిగినవి. వారి అంత్యక్రియలు జరిగిన సోమవారంరోజు టవునులోని పాఠశాలలు, ప్రభుత్వ కార్యాలయాలు మూసివేయబడినవి. కల్వరి బాప్టిస్టు చర్చిలో రెవరెండ్ సి. యల్. శిపరత్నంగారి అధ్యక్షతన జరిగిన ప్రత్యేక ప్రార్థన సమావేశంలో, కెన్నడీ మృతికి సంతాపం తెల్పుతూ తీర్మానించబడింది.

వంతెనలకు 5 లక్షలు

జిల్లాలోని వివిధ వంతెనలకు రోడ్లకు 5,24,000రూపాయలు మంజూరుచేసినట్లు జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుడు శ్రీనల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు చెప్పారు. మంజూరైన వంతెనలు, రోడ్లు వాటికి కేటాయించబడిన మొత్తం:

(1) చింతలదేవివద్ద ఉప్పుటేరు వంతెనకు రూ 60,000; (2) ఆత్మకూరు–సోమశిల రోడ్డులో బొగ్గేరు వంతెనకు రూ 50,000; (3) విట్రగుంట–బ్రాహ్మణక్రాకరోడ్డు 6/7 మైలులో కాజ్ వేకు రూ. 40,000; (4) తలమంచి, రామతీర్థం రోడ్డులో 5 చిన్న వంతెనలకు రు 30,000; (5) మొగళ్లూరు–వెలిగండ్లరోడ్డులో 7/7 మైలువద్ద బ్రిడ్జికి రు 8,000; (6) నెల్లూరు సోమేశ్వరంరోడ్డు 31/8మైలులో వంతెనకు రు 5,000; (7) అల్లూరు–ఉప్పలపాడు రోడ్డు 2 వంతెనలకు రు 15,000; (8) సంగం–కలిగిరిరోడ్డులో 3 మైళ్ళు తారు వేయుటకు రు 30,000; (9) గండవరం పెదపుత్తేడురోడ్డులో 11 ఫర్లాంగుల తారు వేయుటకు రు 15,000; (10) విట్రగుంట–బ్రాహ్మణక్రాక రోడ్డులో 1 ఫర్లాంగు తారుకు రు 2,000; (11) అల్లూరు–సింగపేటరోడ్డులో 3 ఫర్లాంగుల తారుకు రు. 4,000; (12) సోమశిలరోడ్డు 2మైళ్ళు తారుకు రు 20,000; పాతరోడ్ల రిపేర్లకు 2 లక్షల 50 వేలు.

సూళ్ళూరుపేట-శ్రీహరికోట రోడ్డునిర్మాణానికి ప్రభుత్వం మరొక రూ.80,000లను మంజూరుచేసిందని; మొదటిసారి 1 లక్ష యివ్వబడినదనికూడా శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి చెప్పారు. ఈ రోడ్డుకు మొత్తం 10లక్షలు కావలసివుంటుంది.

నీటి మట్టం

నెల్లూరు ఆనకట్టక్రింద	1.40 అ.
సంగం ఆనకట్టక్రింద	0.50 అ.
కలిగిరి రిజర్వాయరు	19.00 అ.
పర్వేపల్లి	8.62 అ.
నెల్లూరు చెరువు	14.25 అ.

వివేకానంద సంపూర్ణ గ్రంథావళి

'జమీన్ రైతు' కు బహూకరణ

నెల్లూరు రోటరీక్లబ్బు మాజీ అధ్యక్షుడు, స్వామి వివేకానంద భక్తుడు అయిన శ్రీ ముంకు శంకర్ శ్రీ వివేకానంద సంపూర్ణ గ్రంథావళి 8 సంపుటాలను, 27 తేది రాత్రి జరిగిన రోటరీక్లబ్బు సమావేశ సందర్భంలో 'జమీన్ రైతు' కు బహూకరించారు.

రూపాయలలో విలువకట్టలేని ఈ సారస్వతాన్ని బహూకరించిన శ్రీ శంకర్‌కు మా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతను తెలియజేస్తున్నాము. —సంపాదకుడు జ.రై.

గూడూరు వార్తలు

మా విలేఖరి

శ్రీ శ్రీకంఠం మృతి

ప్రముఖ న్యాయవాది; ఎస్టేట్ ల్యాండ్ అక్టు, హిందూ లా లో అసమాన ప్రజ్ఞావంతుడుగా పేరుపొందిన శ్రీ పునుగు శ్రీకంఠంగారు, తన 60 ఏట, 24 తేది వుదయం గూడూరులో దివంగతులైనారని తెలియజేయుటకు చింతిస్తున్నాను. శ్రీ శ్రీకంఠంగారు గూడూరు న్యాయవాదుల సంఘాధ్యక్షుడుగా, గవర్నమెంటు ప్లీడరుగాకూడా పనిచేసారు. వెంకటగిరి జమీన్‌దారు రైతులమీద వేసిన అనేక కేసులలో, రైతులపక్షంగా న్యాయవాదిగా శ్రీ శ్రీకంఠం ఎంతో సేవచేసారు. వావిళ్లవారి 'త్రిలింగ' పత్రికకు చిరకాలం సంపాదకత్వంవహించి, భాషాసేవచేసిన స్వర్గీయ పునుగు సీతారామశాస్త్రి వీరితండ్రిగారే.

శ్రీ శ్రీకంఠంగారి మరణవార్త విని గూడూరు జిల్లామునిసిఫ్ మేజిస్ట్రేటు, అడిషనల్ జిల్లామునిసిఫ్ మేజిస్ట్రేటు; అనేక ఇతరచోట్లనుండి వారి న్యాయవాద మిత్రులు, అభిమానులు వచ్చి, వారి భౌతిక కాయానికి అంజలిఘటించి, వారి బంధువులను పరామర్శించిపోయారు.

బార్ అసోసియేషన్ అధ్యక్ష కార్యదర్శులు శ్రీ శ్రీకంఠంగారి మరణాన్నిగూర్చి శ్రీ ఎన్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్, శ్రీ వి. వీరాస్వామినాయుడుగారలు మునిసిఫ్ కోర్టులో ప్రస్తావించి, వారి ప్రతిభా విశేషాలను ప్రస్తుతిస్తూ మాట్లాడారు. వారి మరణానికి సానుభూతిగా కోర్టులు 15 నిమిషాలు పనిచేయలేదు.

రోటరీక్లబ్

రోటరీ క్లినిక్‌లో, మునిసిపల్ ఛైర్మన్ శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన 27 తేది జరిగిన సభలో, రోటరీ గవర్నరు శ్రీ ఫరూక్ ఇరాని గూడూరు క్లబ్ బులిటన్‌ను, పతాకాన్ని ఆవిష్కరించారు. క్లబ్ అధ్యక్షులు శ్రీ డి. ఎస్. రెడ్డి స్వాగతం చెప్పారు. బులిటన్ కమిటీ అధ్యక్షుడు శ్రీ పి. వి. సుబ్బారెడ్డి బులిటన్‌ను మొదటి బులిటన్‌ను గవర్నరుకు అందించారు. విశ్వవ్యాప్తమైన రోటరీ వుద్యమాన్ని గవర్నరు వివరించి, రాత్రి వైద్యాలయాన్ని నెలకొల్పిన గూడూరు క్లబ్బును, దానిద్వారా అనుపమానంగా సేవజేస్తున్న డాక్టరు మంకెర రామచంద్రరావును గవర్నరు శ్రీ ఇరాని అభినందించారు. శ్రీ పి. దశరథరామరెడ్డి, శ్రీ కె. వెంకటరెడ్డిగారలు క్లబ్‌సభ్యులు గావింపబడినారు. రోటరీ అంతర్జాతీయ విద్యానిధికి గూడూరు క్లబ్ విరాళంగా రూ. 1039-16 ల చెక్కును శ్రీ పి. ఆదిశేషారెడ్డిగారు గవర్నరుకు అందజేసారు. నెల్లూరు రోటరీ క్లబ్ ప్రస్తుత అధ్యక్షుడు డాక్టరు పి. సి. రెడ్డి; మాజీ అధ్యక్షులు డాక్టరు కె. మోహనరావు, శ్రీ ముంకు శంకర్‌గారలుకూడా వుపన్యసించారు.

పడమటగూడూరులో వృత్తి కేంద్ర నిర్మాణానికయ్యే ఖర్చుమొత్తాన్ని రోటరీ క్లబ్ అధ్యక్షుడు శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డి భరించుటకు వాగ్దానంచేసినట్లు శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డిగారు ప్రకటించారు. కార్యదర్శి శ్రీ పి. వి. రాఘవయ్యగారు వందన సమర్పణం గావించారు.

అంతకుముందు కాస్మాపొలిటన్ క్లబ్బు భవనంలో రోటరీ సమావేశం జరిగింది. కార్యదర్శి శ్రీ రాఘవయ్య నివేదిక సమర్పిస్తూ, క్లబ్బువారి రాత్రి వైద్యాలయానికి వస్తున్న స్త్రీల, పిల్లల రోజువారీ సంఖ్య 160-కి మించినదన్నారు. ఈ వైద్యాలయానికి సహాయపడిన గిరిడీవాసులు గౌరి సరయా, గోకులాన్ భరాటియాలకు; రెవరెండ్ ఓబర్ డార్ఫర్ సి.డబ్ల్యు. రామస్వామి ప్రభృతులకు ధన్యవాదములు చెప్పారు.

రాత్రి డి. ఎస్. రెడ్డిగారి బంగళాలో ఘనమైన విందు జరిగింది.

శ్రీ మోహన్ కోటేశ్వరరావు– సౌ. విజయలక్ష్మి

మాగుంట కోటారెడ్డి క్లబ్ భవన ప్రవేశోత్సవం

నరసింగరావుపేటలో ఆధునిక పద్ధతులలో, అతి సుందరంగా నిర్మింపబడిన క్లబ్ నూతనభవనానికి, ఎస్. పి. శ్రీ పి. వి. జి. కృష్ణమాచారిగారు 27 తేది ప్రవేశోత్సవం జరిపారు. శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో, క్లబ్ పక్షంగా శ్రీ కె. గోపాలకృష్ణారెడ్డి స్వాగతం పలుకుతూ, 1960 లో 12 మంది టెన్నిస్ ఆటగాళ్లతో ప్రారంభమైన ఈ క్లబ్బు; శ్రీయుతులు మాగుంట కోదండరామరెడ్డి సోదరులు రూ 7,500; శ్రీ సిద్దారెడ్డి వెంకటకృష్ణారెడ్డి సోదరులు రూ 2,500; ఇతరదాతలు, వర్తకులు రూ 8,000– ఈ విరాళాలతో నూతన భవనంతో, ఫ్లడ్‌లైట్లు గల టెన్నిస్ కోర్టుతో అభివృద్ధికి వచ్చినదని చెప్తూ, దాతలందరికి కృతజ్ఞత వెల్లడిస్తూ; ఎంతో కాలంగా నిల్చిపోయివున్న కళాశాల స్థాపనా ప్రయత్నాన్ని కార్యరూపానికి తేవలసిందిగా శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డి గారికి విజ్ఞప్తిచేశారు.

శ్రీయుతులు డి. ఎస్. రెడ్డి, డాక్టర్ మంకెర రామచంద్రరావు, మాగుంట కోదండరామరెడ్డి, శ్రీ ఎన్. సుబ్బారెడ్డి గారలు కూడా వుపన్యసించారు.

ఈ క్లబ్బుకు ప్రధాన దాతలైన మాగుంట కోదండరామరెడ్డి - రామచంద్రారెడ్డిగార్ల తండ్రి స్వర్గీయ కోటారెడ్డిగారి స్మృతి చిహ్నంగా వారిపేరు పెట్టబడింది.

పెండ్లిండ్లు

*** మా. వి. ***

శ్రీ రాజగోపాలునాయుడు కుమార్తె వివాహం

స్వతంత్రపార్టీ శాసనసభ్యుడు; నిష్కామ నిస్వార్థ ఆదర్శ ప్రజాసేవకుడు; శాంతి సౌజన్యమూర్తి శ్రీ పి. రాజగోపాల్ నాయుడుగారు తన ప్రియ తనయ సౌభాగ్యవతి అమరకుమారిని, ఇంజనీరింగు గ్రాడ్యుయేటు శ్రీ గల్లా రామచంద్ర నాయుడుగారికిచ్చి 8 తేది చిత్తూరులో వివాహం జరిపారు. ఆచార్య రంగా ప్రభృతులు హాజరై వధూవరులను ఆశీర్వదించారు.

అమరకుమారి – రామచంద్రనాయుడు దంపతులకు 'జమీన్‌రైతు' శుభాకాంక్షలందజేస్తున్నది.

బస్సులమీద అపరాధాలు, జరిమానాలు

నెల్లూరు ఓనర్ల నిరసన

*

1963 ఏప్రెలు 1 తేదికి ముందు నడుస్తుండిన బస్సుల రిజిస్ట్రేషను సర్టిఫికేట్లు దాఖలుచేయలేదనే కారణంగా, ఓనర్లకు హెచ్చరిక నోటీసు లేమీ యివ్వకుండా, అపరాధాలు జరిమానాలు విధించడాన్ని నిరసిస్తూ, ఈ సందర్భంలో అవసరమైతే ప్రభుత్వంవద్దకు రాయబారం పోవుటకు నిర్ణయిస్తూ, 24 తేది జరిగిన నెల్లూరుజిల్లా బస్ ఓనర్ల సర్వసభ్య సమావేశంలో తీర్మానించబడింది.

ప్రతి బస్సు ఓవరు మైలుకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించినట్లు మనిషికి 5 న. పై. తప్పకుండా వసూలుచేయాలనికూడా పై సమావేశంలో తీర్మానించబడింది.

నెల్లూరు బస్‌ఓనర్ల సంఘానికి శ్రీ జనాబ్ అబ్దుల్లాఖాన్‌గారిని అధ్యక్షుడుగా; శ్రీ ఎం.కె. వేలుమొదలియార్‌గారిని వుపాధ్యక్షుడుగ; శ్రీ కలవకూరు వెంకురెడ్డిగారిని కార్యదర్శి–కోశాధికారిగా; శ్రీ లక్ష్మణసింగు గారిని సహాయ కార్యదర్శిగా; శ్రీయుతులు ఎల్. సుబ్బరామానాయుడు (ఎస్.బి.ఎస్.) చెరుకూరు నారాయణ (మార్కాపురం), కె. ఎస్. హనీఫ్ సాహెబు (హెచ్. ఎం. ఎస్.–ఉదయగిరి), పి. నరసింహులు, సి. వెంకటరెడ్డిగారలు కార్యవర్గ సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడినారు.

జాను కెనెడి

శ్రీ ముదివర్తి
కొండమాచార్యులు

*

శాంతకన్నెవెర్రితో పిడితివా? అహిం
సా ఫలభరిత రసాలతరువు
ఒక్క (వేటున నేల కొరిగింది తివ? శాంతి
జన తత్పరుంలైన సాధు శుకము
పొంది జీవముల హరించితివా? సత్య
గర్జల గాదిండు గజవిరోధి
పడగూల్చితివ? కృపాబంధురచ్ఛాయల
మహినెల్లఁ గప్పు ధర్మవృక్షమ్ము

వలువదాలు శరత్తుల వసిక మొలుకు
వలపు విరిపోటుఁ గాల్చి భస్మం బొనర్ప
వ్యక్తిత్వం గంటి వటర? విశ్వంబునందు
కొంచె మా మంచినింగూడఁ ద్రుంచితటర?

కోటానుకోట్ల నిశాటుల మధ్యాన
నలఁగక మనుజాండు మెలఁగుటెట్లు?
కడుపారఁ గన్నట్టి కాన్పులఁ గబళించు
పులులనడుమ లేడి చెలఁగుటెట్లు?
విలయ ఝంఝామరుద్వీచికాద్వాతికి
మలఁగక దీపంబు వెలఁగుటెట్లు?
వండువెన్నెలగాయు నిండుజాబిలి రాహు
వంష్ట్రలఁ జిక్కక తలఁగుటెట్లు?

ఆ నృశంస్యం; ఐవక్రమార్గానువృత్తియు
ప్రాక్తన మనుష్యగుణము లివ్వటివిగావు-
ఏమి భ్రమ యిది? సిగ్గేది యిందుకొఱకు
పాడుకట్టియ నీత్తుమా బయలువరదు!!

జాతి మత కులాహంకృతి సర్వజగము
కాడు బీతలు పోనిమ్ము; కశ్మలంపు
జీవులకు మానవత్వసంసిద్ధి గోరి
జాను కెన్నడి! నీవు కార్చితుఁద వైతి.

పాపభీతికైనా పరివర్తన రాబోదా!

శ్రీ మొగళ్లూరు వేంకటప్రసాద్

* * *

ఆకాశవీధిన అరుణోదయాన,
శాంతివెన్నెలను వెలిగిస్తూ, నశాంతి
చీకటి నిరోధిస్తున్న శాంతిరెక్క
కెనడీ! అంతలోనే నిమంతరించావా?

"రంగుభేదంవద్దు, జాతిభేదంరద్దు"
అంటూ సమానత్వం సాధిస్తే, కెనడీ!
అవుతారా? తుపాకిగుండుకు గురి!
...అదే అవినీతి భువి ధర్మం మరి!

బానిసత్వంబాప కంకణంగట్టి
శాంతిప్రియుల మమ్ము శోకాగ్నిమంచి
"భువిన మంచికిదేఫలమ"ని తె
ల్పగ దివికేగావో అమరజీవి!

జంకనా, లింకను సహృదయ శాంతి
రక్తం నీలోన యింకలేదె! కోరావే
ల కెనడీసాత్విక రక్తాన్ని నీవు
అమెరికా! నీ నాగరికం యిదేనా?

పాపభీతికైనా పరివర్తనము
రాబోదా? మీకు ఓ నరాంతకులారా!
శాంతికాముకుల మట్టుపెట్టెదరే,
హంతకులారా! మీకిల శాంతికల్గునేమి?

కెనడీ!...కాని నీస్మృతి నాంచోళింప
హృదయాల, నశాంతిథోవ, నాక్రందిం
చ, మమతగల మనసులు కొన్ని
వున్నాయిలే! సదా నీకై తపించులే.

జాన్ కెనడీ! మనుజ చరిత్రన
నీనామ మాచంద్రార్కం! భారతశాంతి
దీప్తి గాంధీజీ, లింకనులవోలె నీ
కు చరిత మమర మవని కిదే
...నా జోహారు
నా జోహారు
నా జోహారు.

ఏమిబావుకుందా మనో-పేల్చాడు!

శ్రీ నేతి శివరామశర్మ

* * *

మంచికి మంచితనానికీ-
నీతికి నిజాయితీకి-
నిలువ నీడలేదంటే-
లేదనేదే నిజమనిపిస్తుంది.
కెనడీని కాల్చారంటే
రేడియోలో విన్నానంటే
అంటుంటేనే- వింటుంటేనే
గుండె రగుల్తుంది-
కన్నీరు కార్తుంది-
ఏమిటో మరి ఆ బంధం-
అంతులేని అనుబంధం.
మానవ మారణాలు వద్దంటూ-
అది మానవత్వం కాదంటూ-
వాదిస్తూ-కావాలన్నవారిని వారిస్తూ
చిరునవ్వులో-ఎదురౌతున్న
కెనడీ-
లేడునేడు మనమధ్య-
జీవితమే ఓటిదై.
నీలోని మంచితనం ఓర్వలేక-
పేల్చాడు నిన్నుగూల్చాడు-
ఏమి బావుకుందామనో-
ఏమి కట్టుకుందామనో-
మరుక్షణం మరోవానిచేతుల్లో
మాయమైనాడు ప్రపంచంలోనుంచి
నీవెంటనే తానుకూడా-
నిలబడ్డాడు క్యూలో-
మంచికోసం మరణించిన నిన్ను
మంచిసహించలేని మనుషుల్ని
మరుస్తుందా ఈలోకం-
ఎవరుకావుతారు ఈశోకం!

ఎంత న్యాయం

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

ప్రభుత్వం మొదట నెల్లూరుకు అవడి డిపో బియ్యమే కేటాయించిందని, కాని ఆ డిపో అధికారి వాటిని విడుదల చేయుటకు నిరాకరించాడని, అందువల్ల తిమ్మసముద్రం డిపోలోని అమెరికా బియ్యం తెస్తున్నారని తెలుస్తున్నది. అవడి డిపోలోవున్న నెల్లూరు బియ్యాన్ని నెలకు 10 వేల బస్తాలవంతున మద్రాసు నగరవాసులకు మాత్రం సరఫరా చేస్తున్నారని, శేరుకు 53 న. పై. చౌక ధరకుగూడా యిస్తున్నారనిగూడా తెలుస్తున్నది. నెల్లూరు వారికి అమెరికాబియ్యము, మద్రాసీయులకు నెల్లూరు బియ్యమూ సరఫరా చేయడం ఎంత న్యాయంగా వుందో చూడండి. తిమ్మసముద్రంకంటే, అవడి నెల్లూరుకు ఎంతో సమీపం. తొందరగా రవాణా అగుటకు, రవాణా ఖర్చులు తగ్గుటకు నెల్లూరుకు అవడి డిపో బియ్యం సరఫరా చేయడం అవసరం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ ఏర్పాటు చేయగలదని ఆశిస్తాము.

నెల్లూరుకు ప్రస్తుతం తిమ్మసముద్రం డిపో నుండి సరఫరా కాబడుతున్న అమెరికా బియ్యం, గత సర్కారు మధ్యప్రదేశ్ బియ్యంవలె అధ్వాన్నంగా లేకుండా, శుభ్రంగావున్నవి. అయితే వండినప్పుడు నెల్లూరు బియ్యానికి పీటికి ఎంతో తేడా కనబడుతుంది.

చౌక డిపోల ప్రయత్నం తర్వాత నెల్లూరులో ధాన్యం, బియ్యం ధరలు తగ్గుముఖం పట్టినట్లు వ్యాపారులు చెప్తున్నారు. గత వారంలో మొలగొలుకులు పుట్టి రూ460లు (డెలివరి) వుండగా, ఈ వారంలో రూ 445 కే వున్నట్లు; చిల్లరగా శేరు 91 న. పై. వుండినది, ఇప్పుడు 87 న.పై.కే వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. జిల్లాకు కేటాయించబడిన డిపోలన్నీ తెరచినప్పుడు, ధరలతగ్గుదం విషయం ఎట్లున్నా, పేదసాదకు కొంత వూపిరి సలిపినట్లుంది.

శాసన సభలో ధరల పరిస్థితిపై శాసన సభ్యుడు శ్రీ జి. సి. కొండయ్య గారు ప్రభుత్వ దృష్టికి తరల్చుతూ తీర్మానం ప్రవేశ పెట్టినప్పుడు, నెల్లూరు జిల్లాకు అదనంగా 200 చౌక బియ్యం డిపోలు అవసరమైనా కేటాయించగలమని వ్యవసాయ మంత్రి చెప్పారు. శేరు 95 న. పై. అమ్మలేదని మంత్రిగారు చెప్పడం మాత్రం సరిగాదు. ఏమైనా ఇప్పటికంటే ఎక్కువ డిపోలు తెరవడం, నేటి క్లిష్టపరిస్థితులలో అత్యవసరంగా కనబడుతుంది.

చౌకబియ్యం డిపోల విషయంలో జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ నంజీవరెడ్డి, పరిషత్తు అధ్యక్షుడు శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారలు చేసిన కృషి ప్రశంసనీయమైనది.

రాయబారాలు

అధిక ధరలనుగూర్చి జనసంఘంవారు ఈరోజు (29 తేది) న్యాయవాది శ్రీ జయప్రదరావు నాయకత్వంలో కలెక్టరు వద్దకు రాయబారం పోతున్నారు.

అట్లనే జిల్లా కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు డిసెంబరు 1 తేది కలెక్టరు వద్దకు ఒక వుత్సవాన్ని నడప బోతున్నారు.

ప్రభుత్వం ఇప్పటికే 105 డిపోలు పెట్టి, ఇంకెన్నయినా పెట్టుటకు సిద్ధంగా వున్నపుడు, ఇప్పుడు వీరి రాయబారాలెందుకు? రాజకీయ పలుకుబడికి తప్పితే!

—మా. వి.

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

కాని అంతమాత్రాన్నే మాజీమంత్రి వర్గీయుల రొట్టెవిరిగి నేతిలో పడినట్టుకాబోదు. అసలు మాజీమంత్రి వర్గీయులనేవారు, మంత్రివర్గీయులతో చేతులు కలపకుండా వేరుగా వుంటూన్న దెవరు? సభ్యులుకాని అసెంబ్లీ సభ్యులు శ్రీ టి. వి. రాజు, కొండా లక్ష్మణ్, వీరతలలాంటివారు మాత్రమే.

అందువల్ల యిలాంటి వ్యవహారాలలో ఏమిచేసినా, సంజీవరెడ్డిగారి సలహా ని అడిగేవారు వుండరు. ఐనా ఆయన మెలకువగా, మంచితనంగా, మంచిసమయం కని పెట్టి అంతా చక్కచేసుకుంటారేగాని, నంజీవయ్య వలె త్వరపడరనుకోవచ్చు.

ముఖ్యమంత్రి తిత్వం తెలిసిన యీ మంత్రిత్రయంగూడా తమసదశలో మార్పు తెచ్చుకునేందుకే గట్టి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. శీఘ్రమస్తు శుభం!

అందువల్ల ఎటుతిరిగిచూచినా నాదార్ హయాంలోతప్ప, ఈలోగా మంత్రివర్గంలో మార్పులుగాని చేర్పులుగాని వుండవని ఖచ్చితంగా తేల్చుకోవచ్చు.

ఐహంకా అంతవరకు వేచివుండే ఓపిక లేకనో, కేవలం నిరాశా వాదముకు లోనయ్యో, లేక మరేకారణం వల్లనైనా గానిండి శ్రీకాకుళం జిల్లా హరిజన శాసన సభ్యుడు కొత్తపల్లి పున్నయ్య అదేమిటేమని జిల్లాబద్దివదలికి దర లాస్తు పెట్టుకున్నారు. ఇస్తే మంత్రిపదవి, లేకుంటే జస్టిసుద్యోగం. రెంటిలో ఏదో ఒకదానికి ఆయన యోగ్యుడే గదా!

పంచాయతీబిల్లు

(2 వ పేజీ తరువాయి)

క్రమాలకోసం ప్రభుత్వం యిచ్చే గ్రాంట్లు వుంటాయి. తాము విధించిన పన్నులన్నీ సక్రమంగా వసూలుచేయగలిగితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వంనుండి – జిల్లాపరిషత్తులు, పంచాయతీసమితులనుండి లభించే ద్రవ్యాన్ని పూర్తిగా సద్వ్యయంగా వినియోగించుకోగలిగి ఎన్నికైన సర్పంచులు (అధ్యక్షులు) సరిగా పరిపాలనను నిర్వహిస్తే గ్రామాల్ని స్వర్గసీమలుగా చేయడానికి అంధ్రప్రదేశ్ గ్రామ పంచాయతుల బిల్లులో ఎన్నో అవకాశాలున్నాయి.

బిల్లు ప్రాముఖ్యం

గ్రామ పరిపాలనా వ్యవస్థను అభివృద్ధి పరచి గట్టిపరచడానికి ప్రజాస్వామ్య వికాసాన్ని దృఢంచేయడానికి, గ్రామస్తుల్లో ఉత్సాహస్ఫూర్తుల్ని సృష్టించడానికి, ప్రజల జీవితాలను సుఖమయం వైభవోపేతం గావించడానికి బిల్లులో అవసరమయిన అవకాశాలన్నీ సమీకరించడం జరిగింది. ఐతే లక్ష్యసాధనకు యీ శాసనం ఒక ఉపకరణం మాత్రమే. మరి యీ ఉపకరణాన్ని నిర్దిష్టంగా వినియోగించుకుంటే గ్రామ్యప్రజల జీవితం సుఖశాంతులకు ఆలవాలమవుతుంది. కాదా పరిస్థితులలో సంతృప్తికరమయిన మార్పే మీ రాదు. కాగా పోగా ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే యీ గ్రామపంచాయతుల శాసనం గ్రామ వైభవానికి సత్పరిపాలనకూ ఎలా వినియోగం కావచ్చునో అలాగే గ్రామరక్షలను హెచ్చించి గ్రామాలలో ప్రజాస్వామ్య వైఫల్యానికికూడా వాడుకోబడవచ్చు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వంమాత్రం ఈ శాసనాన్ని విజయవంతంగా అనువర్తింపజేయాలని ఆతురత చెందుతున్నది. ఇదే దృక్పథంతో ప్రజలు కూడా తోడ్పాటునివ్వాలి.

(కాపీరైట్:- ఇండియా న్యూస్ అండ్ ఫీచర్ ఎలయన్స్).

వారం...వారం

(12 వ పేజీ తరువాయి)

నెహ్రూ స్థానే దేశాన్ని అన్నిరంగాలలో శోభాయమానంగా నడిపించగలసన్న అంతరంగిక ఆత్మవిశ్వాసంగల నాయకుడు బాధ్యతా రహితంగా వర్తిస్తే, అది మన దేశానికే తీరని నష్టాన్ని తెచ్చిపెడుతుంది.

* * *

బహుశా, ప్రతిపక్షాలన్నీ ఒకకనీసపు కార్యక్రమంమీద అధికారపక్షాన్ని ఎదిరించే ఒక సంయుక్త వేదికను నిర్మాణం చేయదలచిన తీరుకు, భాషావిషయమై మున్నేత్రులకు పార్లమెంటులో సోషలిస్ట్ (లోహియా సోషలిస్ట్) నాయకులిచ్చిన మద్దత్తు ఒక సంకేతమా?

ఎందుకని ఇట్లా అంటున్నామంటే, ఇదిగో ఈ వార్త న్యూఢిల్లీనుండి నవంబర్ 7 న వెల్వడిందిగనక: 'పార్లమెంట్‌లో ఒక కమ్యూనిస్టేతర ప్రతిపక్షాన్ని సంయుక్తంగా నిర్మాణం చేయడాన్నిగూర్చి ఒక ప్రస్తావన వచ్చింది. దాని విషయమై జనసంఘనాయకుడు వాజపాయీ,ఆచార్య కృపలానీతో కొంతకాలం క్రితం చర్చించారు. చైనా దండయాత్ర, అవినీతి తొలగింపు, ధరలను అదుపులో వుంచడంవంటి ఉమ్మడి విషయాలపై ఒక అగ్రిమెంటుకు వచ్చి, కమ్యూనిస్టేతర పక్షాలు పార్లమెంట్ లో వ్యవహరించగలవని వాజపాయీ ఈవేళ తెలియజేశారు. ఇక కొంది రోజులలో డి. యమ్. కె, స్వతంత్ర, రిపబ్లికన్, సోషలిస్ట్ పక్షాలతో ఆయన దీని విషయమై సంభాషిస్తారు. చెన్నపురిలో ఆయన ఇటీవలవుండగా, డి. యమ్. కె. నాయకులలో ఒకరితో తాము మాట్లాడి వారేమంటారో తెలుసుకున్నట్లుకూడా వినికిడి. జనసంఘ కార్యనిర్వాహకులు శ్రీ ఘోష్ రాజాజీతో ఈ మాసంలోనే త్వరలో కలిసి వాజపాయీ పథకం పైమాట్లాడెదరు. పి. టి. ఐ.'

జనసంఘం సాంస్కృతికంగా ఒక వున్మాదాన్ని బలపరచే పక్షం. సాంస్కృతికంగా కేవలం అందుకు విరుద్ధమైన వాదాన్ని లేవదీసిన వున్మాదం డి. యమ్. కె. పక్షానికి మూలం. ఈ రెంటికీ రాజీ ఎందులో? అధికారపక్షాన్ని ఎదిరించడంలో? ఎందుకోసం?

అక్కడే పేచీవస్తున్నది.అనాలే అడగకూడదు. అధికారపక్షాన్ని ఎదిరించడమే ఒక ప్రతిపక్షానికి విధ్యుక్త ధర్మమైనప్పుడు ఎందుకోసం అని అడగడం కేవలం అధిక ప్రసంగం!

హిందీ మాటే పనికిరాదు డి. యమ్. కె. వారికి; తమిళం తమ దైవం; హిందీ గిట్టదుగనక, ఇంగ్లీష్‌లోతప్ప ఇతరులమాట తమకూ, తమమాట ఇతరులకు తెలియదు గనక, ఇంగ్లీషును వారు సహిస్తారు. అందువల్ల, పార్లమెంట్‌లో హిందీలో మాట్లాడితే వీరికి మహాచికాకు. హిందీ వద్దనేటట్లులేదు. అది కొందరి మాతృభాష. కాబట్టి, తమ మాతృభాషలో డి.యమ్.కె. వారు మొదలు పెట్టినారు. అంటే ఏమని అర్థం?హిందీని దేశభాష అనే సింహాసనంమీదనుండి దించి కేవలం తమిళంతోబాటు, తెలుగుతోబాటు, మళయాళంతోబాటు అనేక మాతృభాషలలో ఒకదానినిగా చేయదమైనది.

దీనిని హిందీ వున్మాదులు సహించి ఊరుకోవడమేగాక డి. యమ్. కె. తో పొత్తుకు సిద్ధమవుతున్నారు. క్రమంగా హిందీని ప్రవేశపెట్టి ఇంగ్లీషును విసర్జించలేనేకోవడంతో లోహియాకూడా డి.యమ్. కె. వారిని ప్రోత్సహిస్తున్నారు. ఇంతకూ ఈ ముగ్గురు కనీసం ఆంగ్ల విసర్జనకు అంగీకరించారా? అది సాధ్యం కాదు. రాజాజీ నేర్పిన తంత్రాన్ని డి. యమ్. కె. వారు ప్రయోగించారు. అంతేగాని, ఇంగ్లీషు విసర్జించి మళ్ళీ వారు దక్షిణాదిన, ముఖ్యంగా తమిళనాడులో రాజకీయంగా సజీవంగా వుండగలరా?

ఐనప్పటికీ, అక్షరదిక్కాల 'అపాతివ' రాజకీయాలమూలాన రాజాజీ ఆశీర్వదించిన డి. యమ్. కె. రొట్టెవిరిగి నేతిలో పడింది!

జాతీయ దృష్టిగల ప్రతిపక్షం చేయవలసినదని యిదేనా?

ఈ తికమక పోవడానికి ఒక్కటే మార్గం. వాజపాయి-లోహియా-రాజాజీ గారలు హిందీ, ఇంగ్లీషులను రెంటినీ వుంచేటందుకు ఒడంబడే పథకాన్ని కుదుర్చుకోవలెను. లేకుంటే ఎవరి వున్మాదాలను వారు ప్రకటించుకుంటూ, తక్కాలంగా వున్మాదులంతా ఒకటై అధికారపక్షాన్ని తిప్పలుపెడతామనడం అర్థరాహిత్యం.

ఈ సంయుక్తవేదికా రచనచేసేవారిలో వున్మాది కానివాడొకడున్నారు, మహామాంత్రికుడు, మహామేధావి, సర్వస్వతంత్రుడు, అసహాయశూరుడు, అఘటనా ఘటన సమర్థుడు అని ప్రఖ్యాతిగన్న శ్రీమాన్ చక్రవర్తుల రాజగోపాలాచార్యుల వారు. అదియేజాడనుడ్డని ఎవరైనా ఆయనకు మ్రొక్కితే మంత్రోపదేశం చేయకపోడు.

ఆయన మహానైపుణ్యంతో డి. యమ్. కె. వారిని (మున్నేత్రులను) మచ్చికచేసినారు. ఆ వున్మాదులను దారికి తెచ్చినవాడు ఉత్తరాది హిందీ వున్మాదులను దారికి తేలేడా?

ఇక లోహియా సంగతేమంటే ఆయన వున్మాది కానేకాడు – కాని, అపూర్వంగా ఒకసమస్యకు పరిష్కారాన్ని సూచించగల శక్తివరుడు. ఈ శక్తి ఆచార్యులవారికి వున్నది. కావున వీరిద్దరు, దేవుడు మేలు చేసి, భాషా సమస్యకు పరిష్కారాన్ని వెతకాలని కూర్చుంటే, ఒకదారి దొరుకుతుంది. దానిని వాజపాయిలు, గిజపాయిలు అందరూ ఒప్పుకోక తప్పదు. స్వైరాచార తలనొప్పినగాయ తీరిపోతుంది.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	పుట్టి 1-5	450-00
జి. బి. పాతవి		450-00
,, కొత్తవి		320-00
తెల్లకేసర్లు		300-00
ఎర్రకేసర్లు		290-00
మొ. బియ్యం 160 సా॥		59-75
నువ్వులు	తూ॥ 1-5	40-00
ఉలవలు		19-00
పిల్లిపెసర్లు		20 00
నల్లపెసలు		32-00
పచ్చపెసలు		23-00
మినుములు		42-00
కందులు		30-00
బెల్లము	వీశ 1-5	1-50

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
జీవామృతం
ఆరోగ్యానికి బలానికి
ఆయుర్వేదాశ్రమం ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
మదరాసు-17

నెర్వోటాల్
నరముల బలహీనత - రక్తపుపోటుకు
బంగారము, మంచిముత్యములు మొదలగు విలువగల భస్మసంపుటితో తయారుచేయబడినది. ఎట్టి నరముల బలహీనతనైనను హరించి, చక్కని దేహదారుఢ్య మొసగును. నిస్త్రాణ, నిస్సత్తువ, మలబద్ధకము, కాళ్లతీత, తలతిరుగుట, హిస్టీరియా, కాళ్లు, చేతులు మంటలు, తిమ్మిరులు, చెవిలో ధ్వని, సరిగా నిద్రపట్టకుండుట, గుండెదడ, ధాతునష్టము మొదలగువాని నన్నిటిని నిర్మూలించి, మంచికాంతిని, మనోల్లాసమును కలిగించుటలో మించకు మించిన ఔషధము మరొకటి లేదు.
8 ఔ॥ సీసా 5-75 న.పై.
ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్
విజయవాడ
బ్రాంచీలు: రాజవీధి - నెల్లూరు.
రాజవీధి - గూడూరు.
బజారు వీధి - నాయుడుపేట.

నంద్యాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 31 of 57. E. P. 128 of 63

పుణ్యమూర్తి సుబ్బరాయుడు —D. H.-(Petitioner.)

మాదిగ నంద్యాల సామ్యూల్ వగైరా —J. D. S-(Respondents.)

ముఖ. మోశన్న, గడివేముల గ్రామము. వెంకటస్వామి డిటో. యెంబి రామయ్య, పుమా వెల్ పేర్ డైరెక్టరు ఆఫీసు - కాశీగూడెం దగ్గర - హైదరాబాదు అనువారికి:-

నోటీసు:- ఈ నెంబరులో మీకు వేలం నోటీసు పంపించియుండగా సమనులు సర్వు కాలేదు. మీ స్థిరాస్తుల వేలం నోటీసుకుగాను 19-12-63 తేది పగలు 10 గంటకు వాయిదా వున్నది. మీరు పై కోర్టుహాజరై మీ వాదమును తెలుపుకొనవలయును. లేనంతట మీ పరోక్షమందు ఏకపార్టీగా తీర్మానించబడును.

—టి. వెంకటసుబ్బయ్య శెట్టి, డి॥ హో॥ అడ్వకేటు.

నంద్యాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. No. 423 of 1963.

యెహాను ఈశ్వరమ్మ —వాది.

(1) వర్ల [illegible]
(2) వర్ల [illegible] —ప్రతివాదు.

వాది, ప్రతివాదులపైన ప్రోనోటు బాకీకి పై దావా దాఖలుచేసి వుండగా ప్రతివాదులు సమనుకుగాను 4-12-63 తేదిన వాయిదా వుంచున్నది. ప్రతివాదులకు అభ్యంతరములున్న యెడల పై కోర్టువారి యెదుట పగలు 11 గంటలకు హాజరై తెలుపుకోవలయును.

—జి. పిట్ల రెడ్డి - వాదిఅడ్వకేటు.

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడవలసిలేదు
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు.
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు.

శుష్క వేదాంత చర్చ

★★ శ్రీమతి రేబాల దమయంతీదేవి ★★

ఈమధ్య నా చిన్ననాటి స్నేహితురాలొకామె చాలా నిర్లిప్తంగా కనుపించినది. 'ఓ నా చెలీ! నీ చిలిపితనమంతా పోగొట్టుకొని యెందుకింత వుదాసీనంగావున్నావు?' అన్నాను. 'వేదాంతం అభ్యసిస్తున్నాను' అని ఆవిడగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినారు.

నిజంచెప్పాలంటే నాకు నవ్వువచ్చినది. కాని ఆమెను అవహేళనం చేస్తున్నానని అనుకుంటుందని వచ్చే నవ్వును ఆపుకున్నాను. వేదాంతానికి ఆవిడగారి నిర్వచనంవిని విత్తరపోయాను.

వేదాంతాన్ని ఒక అలౌకికమైన, అపూర్వమైనవిషయంగాచూడటం మన దేశీయుల అలవాటు. మనలో ఈ మధ్య ఇలాంటి వారిని కొంత హాస్యముతో మిళితం చేసి అనుమానాస్పదంగా చూస్తున్నారు కూడా. కారణం- ఈనాటి మన వేదాంతులు యోగము, భోగము రెండూ సమానంగా, ఒక్కోమారు ఒక్కగంట తేడాతో ఆచరించగలుగుతున్నారనే నేమో ననుకుంటాను. ఇక ఇదివరలి వేదాంతం ఎందుకు వస్తూందంటే, ప్రయత్నించినకార్యము సఫలంకానప్పుడు అందని మానిపండుకు అర్రులుచాచి పులుపని నిస్పృహ పొందినపుడు, తెలిసోనిఆశలు కల్పించుకొని నిరాశతో మనోవ్యథపాలైనప్పుడు అనుకోకుండానే ఈ వేదాంతమనేది మనుష్యుల మీద వచ్చిపడుతుంది. అలాంటప్పుడు వేదాంతులుకానివారుండరు. అందరూ అంతో యింతో వేదాంతులే.

ఈ వేదాంత నిఘంటువులోని పదజాలము, అనగా - కర్మఫలము, కర్మపరిపాకము, గ్రహచారం, విధిలిఖితము, దురదృష్టము, పూర్వజన్మకర్మము మొదలైనవి వింటుంటే యిలాంటివారైనారనే అనుకొని యుర పూగిందాల్సిందే.

మానవుని చేతగానితనాన్ని, తెలివితక్కువను, అలసత్వాన్ని, నిచత్వాన్ని కప్పిపుచ్చుకోటానికి పనికివచ్చేదే ఈ పదజాలం. కాని అన్యముగాదు.

మనందరికీ పూజ్యమైన భగవద్గీతలో కూడా యెక్కడా కర్మవిముఖత కనుపడదు (ఒక్క అర్జున విషాదయోగంలో తప్ప). కృష్ణభగవానుడు అర్జునుని కార్యశూరునిగా, జీవితమొక పోరాటంగా (మంచికి, చెడుకు) అనగా రణరంగంగా భావించి సర్వశక్తితో, సర్వప్రయత్నంతో, సచైతన్యంతో, నూతనోత్సాహముతో పురోగమించు అంటూ బోధించి కార్యశూరునిచేస్తాడు. కాని భగవద్గీతచదివే మనవాళ్ళు అసహాయస్థితిలో ప్రస్తుతాన్ని అంగీకరించి, కర్మబద్ధులంఅంటూ వేదాంతము వల్లించటం శోచనీయం.

సరే, నిష్కామకర్మంటూ ప్రతిఫలాపేక్షలేకుండా యేపనిచెయ్యటం. సరికదా ఒక్కొమారు అలాచేసినవారిని తెలివితక్కువవాళ్లంటూ మెదడు ఒకపోర్లు తగిలిస్తారు. కనుక మనిషిఅన్నవాడు హెచ్చుతగ్గులుస్వార్థంతో కూడినపనులే చేస్తుంటారు. అందుకు సిగ్గుపడవలసిన పనిలేదు. ఫలాసక్తికన్నా ప్రబలమైన ప్రేరణంటూలేదు.

పురుషునికి కేంచనంఅంటూ కాంతాకనకములను ప్రస్తావిస్తూంటారు మన వేదాంతులు. పరమప్రమాదవస్తువులుగా వాటిని గుర్తుచేసుకుంటూ, చేస్తూంటారుకూడా. కాని నిజంలో ప్రమోదభరితాలు ఆ రెండూను. వాటికన్నా సౌఖ్యముకలిగించేది మరేదిలేదంటే అందమా కాకపోయినా ఎక్కువమంది ఒప్పుకుంటారనుకుంటాను. భాగవతంలోని ఈ రెండు పద్యాలుచూడండి.

కాము గెలువవచ్చు కాలారిగావచ్చు
మృత్యుజయముకలిగి మెరయవచ్చు
అతివాదదూపుటంపము గెలువంగ
వశముకాదు త్రిపురవైరికైన.

అంటూ స్త్రీని-

జరయు మృతియు లేనట్లు ......

మృత్యువుచే చేతులపట్టి ఈడ్వబడినవాడు పౌలోమపాల్గుండు ధనము విద్య గూర్చవలయునంటూ ధన విద్యలగూర్చి చెప్పబడినది. ఈ రెండూ అంత సూక్ష్మములైతే భగవంతుడేల వాటికి అంత బలీయమైన ఆకర్షణ కలిగించి ఆనంద నిలయములుగా సృష్టించాలి? కాంతా కనకములు మీద అభిలాష లేకపోవడం మానవ ప్రకృతికి విరుద్ధం. సూక్ష్మం, అంటూ అణచిపెడితే మానసిక శాస్త్రరీత్యా వికృత, విపరీత మానసిక ప్రవృత్తులకు దారితీసి మానవుని దానవునిగా చేస్తాయి. కాంతాసక్తి, ధన సముపార్జనకూడా మిక్కిలి అవసరము. కాని వచ్చిన చిక్కేమిటంటే వాటిపైగల మోజు హద్దుమీరకూడదు. వితరణలోపించినప్పుడు అది మహోప్పనముగామారి జీవితాన్ని తీరని దుఃఖములో ముంచుతుంది. కాంతా కనకములకు దాసులుకాక యజమానులో లేక కలిసి సహకరించగలిగితే జీవితాన్ని అమితానందంగా స్వర్గంలా చేస్తవి. కోరినభార్య, ఆదరించే అక్కాయి, అభిమానించే అనుంగుచెల్లాయి, అన్నింటికన్నా మిన్నయైన జీవితాన్నిచ్చే అమృతమూర్తి అగు తల్లి అందరూ కాంతలే. వీళ్లను హేయంగాచూచి మోక్షప్రాప్తికి అటంకాలు అని అనుకుంటే అదిఅంతా ఒట్టి భ్రమమాత్రమే. ధర్మసంరక్షణార్థము భగవంతుడే మానవుడుగా అవతారమెత్తినప్పుడు ఎన్నిబంధనాల్ని నిర్మించుకొని నాడు? సకలసృష్టిలోని సుఖదుఃఖములలో భాగస్వామియై మనకు మార్గము చూపినాడు. కర్తవ్యాన్ని బాధ్యతల్ని నిర్వర్తించటములో సుఖసంతోషాలతోపాటు పుణ్యపురుషార్థములుకూడా వున్నవని చాటినాడు.

అతడు సన్యాసులైనా, ధర్మరాజైనా, శుష్క వేదాంతం ప్రబలిపోయి హృదయమింకిపోకుండావున్న పిమానవులైనా అప్తుల మరణవార్త విన్నప్పుడు శోకించక మానరు. పుట్టిన ప్రతివాడూ గిట్టవలసినదేగా అంటూ చెప్పి వేదాంతులు నోరు కప్పరించడం కఠోరత్వం. మానవజాతిలో మానవత్వం నశించనంతవరకూ మమత కూడా నశించదు. మమత వున్నంతవరకు యిలాంటి దుఃఖం వుంటుంది. ఎంత వేదాంతము చెప్పుకున్నా ఆకష్టసమయంలో దుఃఖము రాకమానదు. చైతన్యవిహీనమైన శవాన్ని మట్టిలో కలపడానికి పోతున్నప్పుడు ఆ మానవదేహాలు ఒకప్పుడు మనలా చైతన్యవంతాలైన మానవాకృతులేకదా అని జ్ఞాపకంచేసుకుంటే జీవితంలో నిర్లిప్తత అలవాటయి శ్మశానవైరాగ్యం విర్భవిస్తుంది. అమర సంధ్యలో దీపంలేని చీకటిగదిలో కూర్చొని కలను కోలేని మారకేరాలకేగిన వారికోసము భ్రమపోసే కన్నీటిబొట్లు, బాధపడే వ్యథితహృదయాలు ఎంత అమూల్యమైనవో శుష్క వేదాంతంచెప్పే కఠిన హృదయాలకెలాతెలుస్తుంది?

ప్రమాద సమయములలో కాదతో స్త్రీలు చెప్పే (పొంచే) వేదాంతమే నిజమైతే హిందూదేశ ఆనాటి యిలా దినదినప్రవర్ధమానమవుతుందా?

ఇక వేదాంతము చెప్పే మనవేదాంతలంతాజీవితసంగ్రామములో విజిగీషారిన వారే. అసలు సిసలైన వేదాంతిపూర్వభాగంచూస్తే ఏదోఒకవిషయమునశక్తికల్గి, ఆతేరనివాడుగానే వుంటాడు. వేమనగారన్నట్లు కామి కానిదే మోక్షకామిగాడు అనేది అక్షరాల నిజమనిపిస్తూంది. అనురక్తిలోనుండి విరక్తి, దానితో వైరాగ్యముల వస్తుంది. మానవునికి ఆధ్యాత్మికచింతన దక్కనిమార్గం కాని ఆ మెట్టవేదాంతము మాత్రంకాదేమో.

సరే వేదాంతంమాట దేముడెరుగును కాని మన మధ్యలో వేదాంత నిఘంటువును చేతబుచ్చుకొని ప్రతిమాటకు ప్రతి కార్యానికి కోరకనే వాటిలోని పదజాలాన్ని ఉచ్చరించే ఈ శుష్క వేదాంతులకు మాత్రం మానవత శూన్యం. వీళ్ళు ఇతరుల విషయాలలో ఎంతబాగా వేదాంతము వల్లిస్తారో వారిదగ్గరకొచ్చేసరికి ఆ వేదాంతమే అమడదూరం పారిపోతుంది.

విశ్వకవి అన్నట్లు "భగవంతుడు అనంతాకాశంలో నక్షత్రకోటిద్వారా వినిపించే సందేశము అర్థమవుతుందికాని, భగవంతునిగూర్చి వేదాంతులుచేసే సిద్ధాంతాలు మాత్రము అర్థరహితములు"

వేదాంతము నిజానికి ఈలోకానికి అనగా నీకు, నాకు, మనమధ్య సంబంధించిన విషయం. జీవితములోగల ప్రతి అంశమును, ఆనందమును అనుభవాన్ని అనుభవించి యితరులకు పంచమంటుంది. వర్తమానపులలో వెలిగేది ఒకేఒక పరమాత్మ అని అనుకుంటే మానవుడు నిజంగా దేవత అవుతాడు. అలాంటప్పుడు ఈ శుష్కవేదాంతచర్చ అనవసరమేమో?

ఉపాధ్యాయులు

(5వ పేజీ తరువాయి)

జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ వి. స్వామిదాసుగారు వుపన్యసిస్తూ, శ్రీ గుప్తగారు వుపాధ్యాయులనుగూర్చి చెప్పినమాటలు తనను బాధిస్తున్నవంటూ; చిత్తూరుజిల్లాలో పాఠశాలలోనేగాక, పిల్లలను స్కూలుకు తీసుకపోయేటప్పుడు దారిలోగూడా వారి చేత ఎక్కాలు పద్యాలు చెప్పిస్తూ, వారిని విద్యాసక్తులనుచేస్తుండిన ఒక వుపాధ్యాయుని మార్చించుటకు, తోటి వుపాధ్యాయులు పన్నిన పన్నాగాన్ని వెల్లడిస్తూ, ఇదేనా వుపాధ్యాయునికుండవలసిన లక్షణము అని ప్రశ్నించారు.

కమీషనర్ శ్రీ టి. నరసింహస్వామి, టవునులోని పాఠశాలలన్నిటికి స్వంత భవనవసతి కల్పించుటకు, ఒక పథకం ప్రకారం కృషిచేస్తున్నామనిచెప్పారు. పిమ్మట ఉపాధ్యాయసంఘకార్యదర్శి వందనసమర్పణంచేస్తూ, ఏ స్కూలు వుపాధ్యాయులజీతాలు ఆ హెడ్మాస్టరుద్వారా బట్వాడాచేయించవలసిందిగా కోరారు.

—మా. వి.

పంచాంగం

గృహనిర్మాణ ముహూర్తములు

డిసెంబరు 2, 5 తేదులు గృహారంభ ముహూర్తములు.

జ్యేష్ఠకార్తె

డిసెంబరు 3 తేది పగలు 10-44 గంటలకు జ్యేష్ఠకార్తె ప్రవేశము.

నవంబరు తిథి

30 శని	చతుర్దశి	ఉ.	8-20 గం.వ
	పూర్ణిమ	రా.	3-37 గం.వ

డిసెంబరు తిథులు

1 ఆది	బహుళ పాడ్యమి	రా.	3-16 గం.వ
2 సోమ	విదియ	రా.	12-57 గం.వ
3 మంగళ	తదియ	రా.	10-55 గం.వ
4 బుధ	చవితి	రా.	9-15 గం.వ
5 గురు	పంచమి	రా.	8-00 గం.వ
6 శుక్ర	షష్ఠి	రా.	7-15 గం.వ

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

శివారెడ్డి పద్యాలు

కి. శే. కెనడి

అతి ఉత్కాగబుద్ధి అమెరికా ప్రెసిడెంటు
సద్గుణాలరాశి సాధుభాషి
కెనడి మరణవార్త వినినంత గుండె గ
ల్లుమండి వల్లు రుల్లుమంది.

కోడెవయసు, నిండ్ల మూడేళ్ళ అధ్యక్ష
పదవి స్వీకరించి, పట్టపగలె
నిన్ను నేలగూల్చె నిరాతుడెవ్వడు,
కాల్చిచంపె రెండుకాళ్ల పశువు.

నీపొట్ట పెట్టుకొంటివె
పాపాత్ముడ! అనవల్దా! పావనచరితుణ్
ఆ పుణ్యాత్ముని కెనడిని
వాపోయె జగత్తు, సృష్టి వలవలయేడ్వాలా.

అపరస్వర్గమంచు అమెరికాఅంతమ్ము
అపట్రపజలు ఋషులు అమరులంచు
భారతీయులు యెదట భావిస్తువుంటారు
మెఱుగు ఎన్నిరెట్లొ మేమేమేలు.

కాల్చిచంపినారు గాంధిమహాత్ముణ్ణి!
సిస్మువపుని సిలువవేసినారు!
అమెరికాలో నిన్ను హత్యగావించారు
మంచి గిట్టదంట మానవులకు.

అతి నవీనమైన అమెరికాక్షేత్రంలో
నాగరికమైన నగరమందు
యీ కిరాతకుండు యేలాగుజన్మించె?
అవతరించె? నిన్ను హత్యచేసె?

ఒక్కవంక భార్య, వొకవంక పోలీసు,
నండలేరు జనము సాధికార్లు
యుండకుండిగూడ యీదాపుదప్పింప
నేరరైరి ఎంత దారుణమ్ము!

అంతరించిపోయె అమెరికాసౌభాగ్య
రాశి, దీప్తతార రాలిపోయె
ఆరిపోయెజ్యోతి అస్తమించె యింత్య
ఘడియలమ్ము కెనడి కూలిపోయె.

మూలధనములేన్గా, మోటారుకార్లేన్గా,
బంధుమిత్రులేన్గా, బలగమేన్గా
యెక్కడున్నవిఅవి యీవటాలోపమ్ము
మాటుమణిగిపోద్ది దాటుకుంటె.

అమ్మ! జాక్వెలిన! అపుకో దుఃఖాన్ని
నిటుగ్గ తనువు వోటిబంత,
అమరజీవి కెనడి ఆహ్వానమొచ్చింది
వెళ్ళినాడు తిరిగి మళ్ళిరాడు.

స్వర్గీయ సేనాధిపతులు

అరితేరినోళ్ళు అనరైన మగవాళ్ళు
నిగ్గుదేలినోళ్ళు మొగ్గరాల్లా,
మనకబాధిపతులు మరణించినారంట
బమ్మ కాశ్మీరంలో అమ్మచెల్లె!

సైనికంగ మనకు స్వంతం తక్కువగుంది
బాలకొద్దిసంఖ్య బాలులల
వున్నవాళ్ళుగూడ వూడిపోయ్యారంటె
ఎంతగొప్పనష్టం యుండియాడు.

రాజ్యమునకు దండు రక్షణ కవచమ్ము
యుండియాకుదండు గుండెకాయ
దండులేనిరాజ్యం పండికి గొబ్బిగాదు
సైకిరాదు యెదిగి ప్రాకబోదు.

తంటరానెవాదు పంపెట్టుంటైతె
పేదిలేనిదాస్తు పెద్దలంది
అన్ని దావులేర అకాశయానాల్లో
అడుగుపెడితె క్లోసు అదివంటా.

చిత్ర జగత్

మా మద్రాసు సినిమావిలేఖరి 'శారద'

★ 'రా' ద్వయం అధ్వర్యంలో శకుంతల
★ బాక్సాఫీస్‌ను బ్రద్దలుకొడుతున్న నర్తనశాల : విడుదల వాయిదాపడినచిత్రాలు
★ తెరమీదకు మరలా రామశర్మ

అభిజ్ఞాన శాకుంతలమ్!

నువ్వా? నేనా? అనుకుంటూన్న 'శకుంతల' జాతకం తేలిపోయింది. వి. వి. సుబ్బారావు తన ప్రయత్నాన్ని విరమించుకున్నారు. శంకరరెడ్డికూడా మానుకున్నట్లే ననుకోవాలి.! ఆయన మాటలేమీ వినిపించటంలేదు. రాజ్యం పిక్చర్స్ వారితో రాజలక్ష్మీవారుకూడా కలిసి 'శకుంతల' చిత్రాన్ని నిర్మించేందుకు రంగంలోకి దిగుతున్నారు. కాబట్టి శంకరరెడ్డి మరొకప్రయత్నాన్ని చేసుకోవచ్చు. ఈ 'రా' ద్వయం నిర్మించే చిత్రంలో రామారావు దుష్యంతుడు, రంగారావు కణ్వమహర్షి, సావిత్రి శకుంతలగా నటిస్తారు. దర్శకుడు కమలాకర కామేశ్వరరావు.

'నర్తనశాల' ఉధృతం

'నర్తనశాల' చిత్రం బాక్సాఫీసును బ్రద్దలుకొడుతోంది. ఆ చిత్రానికి పోటీగా ఏదీ నిలబడలేక పోతూంది. ఫలితంగా, అనేకచిత్రాలవిడుదలలు మారిపోతున్నయ్. డిసెంబరు 14వ తేదీన శ్రీ ఫిలింస్‌వారు విడుదల చేయాలనుకున్న 'మూగమనసులు' చిత్రాన్ని వాయిదావేశారని తెలుస్తోంది. ఈ చిత్రం ఈరోజా సెన్సార్ అవుతోంది. నవయుగ ఫిలింస్‌కు సిస్టర్ కన్సర్న్ అయిన శ్రీఫిలింస్‌వారు ఈచిత్రాన్ని విడుదల చేయనందువల్ల, నవయుగవారు మాత్రం శ్రీ శంభూ ఫిలింస్‌వారి 'పూజాఫలం' చిత్రాన్ని డిసెంబరు 25వ తేదీన విడుదల చేయనున్నారు. ఈ పరిస్థితుల్లో 'మూగమనసులు' ఫిబ్రవరిలో విడుదల కావచ్చు. వాహినీఫిలింస్‌వారు రఘురాం ఫిలింస్‌వారి 'కలవారికోడలు', జగపతివారి చిత్రాలను విడుదలచేయాలి. బి. సరోజా దేవికి దెబ్బ తగలటంవల్ల, ఆమె పనిని నిలిపివేసి, విశ్రాంతినిపూర్తి చేసుకుంటున్నారు. జనవరిలో విడుదలవుతుందనుకుంటున్న ఈ చిత్రంకూడా వాయిదా పడిపోతే, ఇక రఘురాం వారి చిత్రానికి ఇంకా నాలుగైదురోజులపనివుంది. దీనినైనా జనవరిలో విడుదలచేస్తారో లేదో వేచి చూడాల్సిందే! ఈ చిత్రాలన్నీ వాయిదాలుపడటం 'నర్తనశాల'కు యింకా లాభదాయకమే!

తెరమీద మళ్ళీ రామశర్మ

రామశర్మ కొన్నాళ్ల ఒకవెలుగు వెలిగాడు. ఆరోజుల్లో రామశర్మ, కృష్ణకుమారి కాంబినేషన్ చిత్రాలు వస్తుండేవి. అన్ని చిత్రాలు వచ్చినా, ఆయన తన శక్తి సామర్థ్యాలను చూపెట్టి తన స్థానాన్ని నిలబెట్టుకోలేకపోయాడు. క్రమేణా ఆయనెక్కడున్నాడో, ఏంచేస్తున్నాడోకూడా ఎవరికీ తెలియకపోయింది. ఇప్పుడు గౌరీపిక్చర్స్ వారి 'బంగారు తిమ్మరాజు'లో ఆయనకో పాత్రనిచ్చారు! సోషల్‌క్లబ్ నిర్వహించిన పోటీనాటకాలను ఎన్నుకునేందుకు ఆంధ్రదేశం పర్యటించి వచ్చిన రామశర్మ, ఈసారైనా తన ప్రతిభను చాటుకుంటే మంచిది!

స్వతంత్రుడైన ప్రత్యగాత్మ

దర్శకుడు ప్రత్యగాత్మ 'పునర్జన్మ' చిత్రం వరకూ ఆయన ప్రసాద్‌ఆర్ట్‌పిక్చర్స్ వారి చిత్రాలకు మాత్రమే దర్శకత్వం వహించాలని, ఇతర నిర్మాతలకు పని చేయకూడదనే నియమంవుండేది. ఇప్పుడు ఆ కంపెనీతో ప్రత్యగాత్మ చేసుకున్న అగ్రిమెంట్లు రద్దుచేయబడినవి. ఇకనుండి ఆయన ఇతర నిర్మాతలకుకూడా దర్శకుడుగా పనిచేయవచ్చు. ప్రస్తుతం ఆయన ప్రసాద్ ఆర్ట్ పిక్చర్స్‌వారికే ఒక కథను తయారు చేస్తున్నారు. ఇదిగాక, ఆయన స్వంతంగా ఒక చిత్రాన్ని నిర్మించాలనే ప్రయత్నంలోకూడా వున్నారు.

ప్రశ్నోత్తరావళి

టి. ఎస్. ఆర్., చెల్లాయపాళెం

ప్ర: తెలుగుచిత్రాలలో క్రొత్త నటీనటులకు అవకాశము, ప్రోత్సాహము యివ్వకుండా, అన్నిట్లో ఎన్. టి. రామారావు వంటివారినే తీసుకోవటంలోని ఆంతర్యమేమిటి?

జ: అని మీరంటున్నారు. క్రొత్తవాళ్లకోసం చేసే ప్రయత్నాలన్నీ నిష్ప్రయోజనమవుతున్నవని నిర్మాతలంటున్నారు. ఈ ప్రయత్నంలోనే, యిక్కడ నాటక నాటిక పోటీలను నడిపితే సినిమాకు ఉపయోగించే క్రొత్తవారు ఒక్కరూ రాలేదు! నిర్మాతలను అని ఏం ప్రయోజనం?

షేక్ ఖాషా మొహిద్దీన్, కోట

ప్ర: దానధర్మాలలో శ్రీ నాగేశ్వరరావు గొప్పా? లేక ఎన్. టి. రామారావు అధికుడా?

జ: నాగేశ్వరరావు చేసిన దానాలు నలుగురికీ తెలుస్తాయి. ఎన్. టి. ఆర్. ఏంచేశారో ఎవరికీ తెలియగూడదు!

రామమూర్తి, ఇందుకూరుపేట

ప్ర: కొందరు నటీనటులు చిత్రాలలో దయ దాక్షిణ్య క్షమతా పరులుగా కనుపిస్తారే, నిత్యజీవితంలోగూడా ఆ విధంగానే వుంటారా?

జ: నిత్యజీవితంలో చేసేవన్నీ సినిమాల్లో చేయటానికి వీలవుతుందా?

శిలార్, పెద్దపవని

ప్ర: డాక్టరు రాజారావు సహాయనిధికి కోశాధికారిగావుంటూ శ్రీ రామారావు ఏమి సహాయపడకుండుటకు కారణం? రాజారావు వల్ల పైకి వచ్చినవారు ఆయనకు ఏమి సహాయం చేశారు అని విజయాగార్డెన్స్ సభలో శ్రీ రామారావు అన్నారే, మరి వారేమిచేశారు?

జ: ఆయన ఆ కమిటీకి కోశాధికారి. ఏ సహాయమూ చేయరని మీరెందుకు ఊహించాలి?

గురవయ్యశాస్త్రి, కనిగిరి

ప్ర: 'నర్తనశాల'లో కాంతారావులు ఒక్కరా? లేక ఇద్దరా?

జ: శ్రీకృష్ణుడు పాత్రధారి కాంతారావు ఒకరు; జీమూతమల్లుడు పాత్రధారి నెల్లూరు కాంతారావు ఒకరు!

పి. కృష్ణారెడ్డి, అల్లంపాడు

ప్ర: 'లవకుశ'లో రాముడు కిరీటాన్ని దించి దిగవబెట్టబోతే అతని పితృపితామహులు, హరిశ్చంద్రాది యావన్మంది పెద్దలు వద్దన్నారుగదా! హరిశ్చంద్రుని కాలంలో వశిష్ట విశ్వామిత్రులున్నట్లు పురాణాలు చెప్పుచున్నవి. రామునికాలంలోగూడా వశిష్ట విశ్వామిత్రులున్నట్లు చెప్తున్నారు. ఆ వశిష్ట విశ్వామిత్రులు చిరంజీవులా? లేక యుగయుగానికి వారుగూడా పుడుతూ చస్తూవస్తున్న సినిమా రంగం చిరంజీవులా?

జ: మహా ఋషులకు మరణమేముంది? కారణజన్ములతో పాటు వారూ ఉంటారు.

నారాయణరావు, ఆత్మకూరు.

ప్ర: శ్రీకృష్ణార్జునయుద్ధం, నర్తనశాలలలో అర్జున వేషధారులైన నాగేశ్వరరావు, రామారావులలో ఎవరినటన బాగుంది?

జ: ఈ రెండు అర్జున పాత్రల్లోనూ వ్యత్యాసం లేదా! 'నర్తనశాల' అర్జునుడు పండిపోయిన అనుభవజ్ఞుడు! కృష్ణార్జున యుద్ధంలో అర్జునుడు యింకా పెళ్ళికొడుకేగదా!

ప్రసన్నకుమార్, వాశిలి.

ప్ర: మన నిర్మాతలు బెంగాలీ కథలకు పరుగుదీయుటకు కారణం, తెలుగు కథలు కఱువయ్యా? లేక ప్రేక్షకులకు బెంగాలీ కథలమీద మోజాఎక్కువనా?

జ: సినిమాకు పనికివచ్చే కథలు, ఊరగాయలా దాచిపెట్టుకుంటే ప్రయోజనమేమిటి? పనికివచ్చేవిగా వుంటే నిర్మాతలెందుకు తీసుకోరు! వాటికోసం కాలయాపన చేయటం దేనికని రెడీమేడ్‌గా బెంగాలీకథలు కొంటున్నారు.

> **ప్రశ్నలను**
> ఈ క్రింది చిరునామాకే పంపాలి.
> "శారద"
> 69 లేక్‌వ్యూరోడ్, మాంబలం,
> మద్రాసు—33.

జి. వెంకయ్య, బుచ్చి.

ప్ర: నాగేశ్వరరావు, దేవిక నాయకీ నాయకులుగా ఒక్కచిత్రంలోగూడా నటించలేదేమి?

జ: దేవిక తెలుగు మార్కెట్‌లో పేరు తెచ్చుకోలేక పోవటమే!

రఘురామరెడ్డి, కొత్తపాళెం.

ప్ర: 'చెంచులక్ష్మి'లో నృసింహ పాత్రధారి ఎవరు?

జ: కోడేరు వస్తాదు.

ఎం. మధుసూదనరావుచౌదరి

ప్ర: అప్పుడప్పుడు నటీనటులు సెట్సుమీద నటిస్తూ, ఆయాపాత్రల్లో లీనమైపోయి బాహ్య ప్రపంచాన్నే మరచి నటించినట్లు వింటుంటామే; అడుగడుగునా దర్శకుల ఆజ్ఞల మధ్య వీరు అలా పాత్రల్లో లీనమైపోవటానికి అవకాశమెంటుందా? లేక అధిక శ్రమతో చిట్టుపచ్చి నటిస్తే భావావేశంలో పాత్రలో లీనమైనట్లు పత్రికలు వర్ణించుకోవటమేనా?

జ: నరాల బలహీనత వున్నవారు పడిపోతారు. అంతే!

కె. శేషారెడ్డి, గొరవవరం

ప్ర: 'అనురాగం'లో రేలంగి రమణారెడ్డిని నిలంతలిస్తే 16 కమ్మలలోకి పంపుతామని అంటాడు. కాని పంపలేదే?

జ: డైరెక్టరుగారు చెప్పలేదు!

మహమ్మదాలి, పొదిలి

ప్ర: 'నర్తనశాల'లో శివుని పాత్రధారి ఎవరు?

జ: దండమూడి రాజగోపాల్

ఇసనాక వేణుగోపాలరెడ్డి

ప్ర: రచయితపై దర్శకుని ప్రభావం ఏమాత్రముంటుంది?

జ: పూర్తిగా వుంటుంది!

సుశీలాచౌదరి, నలదలపూరు

ప్ర: మేము మద్రాసుకు వచ్చినప్పుడు మిమ్ములను చూడవచ్చునా?

జ: తప్పకుండా చూడవచ్చు – దీనికేమి అభ్యంతరంలేదు. కాని మీరు పేరుబారి ఈ ప్రశ్న వేయడంలేదుగదా!

వెంకటేశ్వరరావు, మునునూరు

ప్ర: హరనాథ్ అడ్రసు తెల్పండి? వారి వయస్సెంత?

జ: 38, హబీబుల్లారోడ్, మద్రాసు-17 కు రాస్తే వివరాలు తెలుస్తాయి.

రాజగోపాల్, సర్వేపల్లి

ప్ర: ఇంతకూ 'శకుంతల' తీయుటకు ఎవరు పూనుకున్నారు? శంకరరెడ్డిగారా? రామసిడా? హీరో ఎన్.టి.ఆర్. అయితే, హీరోయిన్ బి. సరోజేనా?

జ: మీరు కాకుండా 'అభిజ్ఞానశాకుంతలం' పేరుతో రాజ్యం పిక్చర్స్‌వారుకూడా తీయాలనుకుంటున్నారు. ఇంతమంది వారిస్తున్న ఈ శకుంతల ఎవరిసొత్తు అవుతుందో యింకా తెలియదు!

రాజు, నాయుడుపేట

ప్ర: హైదరాబాదు మూవీస్‌వారు నిరుపమాదేవి వ్రాసిన "అన్నపూర్ణామందిరం" బెంగాలీకథను చిత్రంగా తీస్తున్నారా? తీస్తుంటే చిత్రం పేరేమి? నటీనటులెవరు?

జ: చిత్రం చాలావరకు పూర్తి అయింది. 'కీలుబొమ్మలు' అని పేరు పెట్టారు.

ఆకాశ రామన్న, వెంకటగిరి

ప్ర: మావూళ్లో నాగేశ్వరరావు పార్టీ, రామారావు పార్టీ అని ఏర్పడి, ఎవరి అభిమాన నాయకునిగూర్చి వారు ఇంద్రుడు చంద్రుడు అంటున్నారు. ఈ పిచ్చివాళ్లకు తగువైనమందు ఏదో తెలుపుతారా?

జ: రాజకీయముగా వర్గాలతోనే కల్లోలమైపోయిన ఆంధ్రదేశం, సినిమా ప్రేక్షకుల్లోకూడా ఈ రెండువర్గాలూ ఏర్పడి కక్షలు పెంచుకుంటున్నారు పిచ్చివాళ్ళు! అయితే ఈ ముఠాలవల్ల చేసేదేమీ నష్టంలేదుగా! కాబట్టి వారి విషయం పట్టించుకోకండి.

పిరాస్వామి, వేదాయపాళెం

ప్ర: నటసామ్రాట్ శ్రీ నాగేశ్వరరావుకు దర్శకుడు నటించి చూపుతారా? లేక నటనసుగూర్చి చెప్తారా?

జ: ఈ రోజుల్లో చేసిచూపించే దర్శకులు బహుకొద్దిమంది. ఎక్కువమంది-నటీనటుల యిష్టానుసారం పోయేవారే.

కృష్ణమూర్తి, మైపాడు

ప్ర: రేలంగి "మామకుతగ్గ అల్లుడు" లో మాత్రమే హీరోగా వేశాడని నా మిత్రుడంటాడు. ఒకటిగాదు, రెండు మూడు చిత్రాలలో నటించాడని నేను. ఎవరు కరెక్టు?

జ: 'ప్రక్కింటి అమ్మాయిలో' లో కూడా రేలంగి హీరోయే!

దుండి శ్రీనివాసులురెడ్డి

ప్ర: రిపబ్లిక్ వారి 'బొబ్బిలియుద్ధం'లో పాపారాయుడు, హీరోయిన్, బుస్సీ- ఈ పాత్రధారు లెవరు?

జ: పాపారాయుడుగా రంగారావు; బుస్సీగా ముక్కామల; మల్లమాంబగా భానుమతి; ఆమె భర్తగా రామారావు; వెంగళరాయుడుగా నిర్మాత దర్శకుడు సీతారాం; ఆయనభార్య సుభద్రగా జమున నటిస్తున్నారు.

జి. జయప్రద, ఎల్లాయపాళెం.

ప్ర: 'లక్షాధికారి'లో కుంటివాడుగా నటించినదెవరు?

జ: కె. వి. ఎస్. శర్మ.

పనిలో ఉత్సాహానికి
రవి కాఫీ
త్రాగండి

తణుకు ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో
S. S. O S. No. 321 of 1962
E. P. No 4 of 1963.

పాలడుగుల సత్యనారాయణ —వాది-డిక్రీహోల్డరు.
బండారు సత్యం—ప్రతివాది-జె. డి. ఆర్.
వాదిచేయుంచిన ప్రకటన:-

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, తణుకు తా॥ అత్తిలి సబు డివిజనులో చేరిన ప్రతివాదికి సంపూర్ణ స్వాధీన హక్కు భుక్తములు గల మామిడూరు గ్రామం తా॥ తిరాయితీవల్లం R. S. నెం. పూరా 107/3 కులో యె 0–40 సెంట్లు భూమికి హద్దులు- [తూ] బొక్కా వీరంశెట్టి వగైరాల భూమి [ప] పంటకాలువ [ఉ] కావలిపురపు సత్యనారాయణభూమి [ద] యీ నెంబరు తా॥ శేషనాల మార్కాంతమ్మ భూమి. యీ హద్దుల మధ్య యె 0–40 ట్లలో ప్రతివాది తా॥ అవిభక్త ½ వంతు భూమిన్ని, యిందలి నానావిధ ఫలవృక్షములున్నూ. పై కోర్టువారియొదుట 20–1–64 తేది పగలు 10 గం॥ లగాయతు బహిరంగమైన యీలము వేయబడును. సర్కారుపాట రూ. 500/- లు.

—పెన్మెత్స రామకృష్ణంరాజు,
డి॥ హో॥ అడ్వకేటు.

మదనపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో

S C. 452 of 62. E.P. 530 of 63
యెల్లారి శిద్దారెడ్డి ... —వాది.
చిన్నమరెడ్డి కృష్ణమ్మ వగయిరాలు } —ప్రతివాదులు.

నోటీసు:- ఈ క్రింద షెడ్యూలు లో కనిన ఆస్తులను పై కోర్టువారు 7-1-64 తేది పగలు 11 గం॥ మొ॥ సా॥ 5 గం॥ వరకు యేలము వేయుదురు. కొనదలచిన వారు పై తేదిన సదరు కోర్టులో హాజరై వ వాలు చేయవచ్చును అని యిందువల్ల తెలియజేయడమైనది.

షెడ్యూలు:- చిత్తూరు డి॥ పీలేరు సబ్ డి॥ వాయల్పాడు తా॥ బొమ్మయ్యగారి పల్లె గ్రామములో:-

(1) సర్కారుతరి సర్వే నె 1021 రు, విస్తీర్ణం యు 2-71 ట్లు పూరా.
(2) డిటో సర్వే నె. 1023/2 రు, డిటో యు 1-22 ట్లు పూరా.
(3) డిటో సర్వే నెం. 1022/1 రు, విస్తీర్ణం యు 0-32 ట్లు పూరా. యిందులోని బావినహా.
(4) స. బుస్కి సర్వే నె 1617/5 రు, మైకి యు 0-67 ట్లు నంస్పష్టం.

—కోర్టువారి మతింపు రూ. 2250/-
E. C. No. 812 of 63

From 1-1-51 to 5-9-63 ప్రకారం పై ఆస్తిపైన ఏలాటి తగాదాలులేవు

—ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, డి. ప్లీ. అడ్వకేటు.

విజయవాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

(A1) S. C. 1268 of 1963.
కొవకళ్ళ లక్ష్మీనారాయణ అండ్ యం దూరి లక్ష్మయ్య ... —వాది.
వి. దివాజసాహెబ్ —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరులో ప్రతివాదిపైన ఖాతాను బట్టి దావా దాఖలు చేయగా ప్రతివాదికి నోటీసు నిమిత్తము 10-12-1963 తేదికి వాయిదావేసినారు. గాన వాయిదా రోజున పగలు 10 గంటకు పై కోర్టువారి యెదుట హాజరై ఆక్షేపణలు తెల్పుకోవలెను.

—కొంకిపూడి నాగభూషణం, అడ్వకేటు.

యేలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

L. P. A S C. No. 4759 of 63.
E. P No. 154 of 63.
డిప్యూటీ పంచాయతి ఆఫీసరు - వెస్టు గోదావరి ... —పిటీషనరు.
కంభంపాటి నాగయ్య —రెస్పాండెంటు.

యీ నెంబరు రెస్పాండెంటు ఇవ్వవలసిన బాకీ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తి 6-1-1964 తేది పగలు 10 గం॥ లగాయతు వేలము వేయుదురు. గాన వలయు వారు ఆ నాటికి హాజరై పాడుకోవచ్చును.

— ఆస్తి వివరం —

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, ఏలూరు తా॥ ఏలూరు సబ్ డి॥ పుసుకొల్లు గ్రామం తా॥

(1) Rs నె 57/3 రు యు 1-32 ట్లు Wet land కు హద్దులు:- [తూ] కల్లూరి బాపిరామరత్నంగారి భూమి [ద] కాకరాల మనోహరమ్మగారిభూమి [ప] వంట బోదె [ఉ] కంభంపాటి రామకోటయ్య. యీ హద్దులమధ్య యు 1 32 ట్లున్నదిహా సర్కారుపాటు రూ. 2000/- లు.

వందిగం అమృతరామారావు, హేమలత గార్ల పేర రూ. 1000/- బాకీ తనఖాకులోఐది

(2) Rs. నె 47/44 రు యు 0-26 సెంట్లు యింట్లస్థలము కు హద్దులు:- [తూ] బాయిందుదారి [ద] కంభంపాటి రామకోటయ్యగారి స్థలం [ప] ముసునూరి రామయ్య [ఉ] కంభంపాటి వెంకట సుబ్బయ్య వగయిరాలు. సర్కారు పాట రూ. 1500/- లు. లావాదేవీలు లేవు.

—నూతల్ల వెంకట్రావు, పిటీషనర్ల అడ్వొకేటు.

ఒక "మాన్ యాక్టర్"

(4 వ పేజీ తరువాయి)

నాటకప్రదర్శనాలిస్తూ బయలుదేరిన ఔత్సాహిక నటులగూర్చిన వ్యాసమది. అది తన గుండెలో హత్తుకొని పోయింది. అంతే; చంద్రశేఖరంగారు అప్పట్నుండీ దేశదిమ్మరయ్యాడు. "వినోదనటులు" అని ఒక బృందంగాచేరి ప్రదర్శనలిచ్చుకుంటూ, గ్రామాలు, పట్టణాలు, పారిశ్రామికవాడలు తిరిగాడు కొన్నాళ్లు, కొన్నాళ్లు ఒక్కడే ఏకాకిగా చేతిలో ఒక సంచితో భారతదేశమంతా తిరిగాడు, వివిధ రూపానుకరణం చేసి చూపిస్తూ, వివిధ పాత్రాభినయం చేస్తూ......

ఎవరీ చంద్రశేఖరం? ఏమిటీయన ప్రజ్ఞ, ప్రతిభ? పూర్తిపేరు వైద్యుల చంద్రశేఖరం; ప్రచారంలోవున్నది. డా॥ వి. చంద్రశేఖరం. నెల్లూరివాడు. 1904 సవంబరులో జననం. 1915-20 ప్రాంతాల్లో నెల్లూరు వి. ఆర్. హైస్కూల్లో చదివాడు. తర్వాత నెల్లూరుజిల్లాబోర్డులో గుమాస్తాగా చేరాడు. విద్యార్థిదశలోనే నాటకాలాడాలని ఉబలాటం; 24-29 ప్రాంతాల్లో నెల్లూరు "లిటరరీ క్లబ్" నటుల్లో ప్రధానుడని పించుకున్నాడు. ఇంగ్లీషు నాటకాలు "కింగ్ లీర్"లో 'గానిరిల్', 'మర్చెంట్ ఆఫ్ వెన్నిస్'లో 'పోర్షియా', 'సింబెలైన్'లో రాణిగాను నటించేవాడు; ఆంధ్ర నవ తెలుగునాటకాల్లో అనేక స్త్రీ పురుష పాత్రలు ధరించేవాడు.

జిల్లాబోర్డులో గుమాస్తాగా వుంటూనే- నాటకాలువేస్తూ రికామీగా తిరుగుతూవుండేవాడు. ఈ ప్రవృత్తుడి జిల్లాబోర్డు ఉద్యోగం తమాషాగావుండేది. ఆఫీసు మేనేజరు (శ్రీ కె. రామచంద్రరావు) గార్ని మటాచేసి నాటకాలకు వెళ్ళడం; సెలవుమీద సెలవు బనాయించడంతో-జిల్లాబోర్డులో "చంద్రశేఖరం పోస్టు" అని ఒకటి రూఢై పోయింది. జిల్లాబోర్డులో ఎక్కడా ఖాళీలేవంటే, "చంద్రశేఖరం పోస్టులోవేయండి సార్" అనే వాళ్లు - వీ గుమాస్తాకైనా పుస్తింగువస్తే-పర్మనెంటు గుమాస్తా ఎవరైనా సెలవుపెడితే అతని సర్వీసు కలిసి వస్తుందికనుక; చంద్రశేఖరం.ఎగిరిగంతేసి సెలవుపెట్టేవాడు...ఇట్లా నాటకాలు, వేషాలుమీదనే మనసు. తన గుమాస్తా సీటులో ఆఫీసు అరియర్సు హాస్తిఅయేకొద్దీ నాటకాలమీద మరులుగొల్పాయి. ఇట్లా క్రమంగా నాటకకళకు తన మనస్సే కాదు, తన మనుగడే యిచ్చేశాడు. కడకు 1941 లో ఆఫీసు శృంఖలాలను త్రెంచుకొని నాటకకళకు తన జీవితాన్నే అంకితం చేసుకొన్నాడు.

కామరూపధారిగా దేశమంతా తిరిగాడు. కాలేజీల్లో, క్లబ్బుల్లో, పురమందిరాల్లో ప్రదర్శనలిచ్చుకుంటూ, నటుల్నీ, నిర్మాతల్నీ, నాటకరంగంలో ఆరితేరిన వ్యక్తుల్ని కలుసుకొంటూ, గ్రంథాలయాల్లో పుస్తకాలు తిరగేస్తూ, నాటనాలనుగూర్చి, నటననుగూర్చి తన విజ్ఞానాన్ని వృద్ధిచేసుకుంటూ ప్రపంచ పాఠశాలలో పాఠాలునేర్చుకుంటూ అనుభవశాలిగా చంద్రశేఖరం వికాసం చెందాడు.

ఆంధ్రదేశ నాటకరంగంలో చంద్రశేఖరం ఒక సుడిగాలి, ఒక విప్లవాత్మకమైన మార్పుతెచ్చాడు. జిగేల్ మనే సెట్టింగులు, Once more పలికించే దిక్కుమాలిన సంగీతం, అప్పటోసి గ్రుడ్డ నట్టుండే పాత్రలతో, జీవంలేని ఇతివృత్తంతో, కేవలం సంప్రదాయ రీతులకు పరిమితంగా, బాలిశమైన కళాప్రతిభకు దూరమైన కల్పనాదారిద్ర్యంతో ప్రమగ్గుతున్న నాటకరంగం అంటే-అప్పుడే కన్నుతెరచి నాటకకళలో కాలుపెట్టిన చంద్రశేఖరానికి ఏదో కృత్రిమత్వం, ఏదో భిద్రపదోరణి కనపడేది. సంకీర్ణంగా ఏదో అసంతృప్తి.

ప్రేక్షకుల అభిరుచికూడ యింతింత స్థాయిలోనే వున్నట్టు గమనించాడు. Once more లు చెప్పడం, ఈలవేయడం,నటుల చేత నాటకానికేమాత్రం సంబంధంలేని పాటలు, పద్యాలు పాడించుకోవడం...ఇట్లాంటి ధోరణులపట్ల ఏదో అసంతృప్తి...ఏదినెట్లాగైనా సంస్కరించాలని పిచ్చిఆవేశం. అప్పటికప్పుడే తన సొంత ధోరణిలో నాటకకళలో ఏవో పిల్లిగంతులేస్తూ, ఏవో ప్రయోగాలు చేసేవాడు.

ఏదోఒకసీను ప్రాక్టీసుచేయడం, ఎక్కడైనా పరిగాని, టీపార్టీగాని జరుగుతుందని తెలిస్తే వాళ్లనుకలుసుకొని వారిఅనుమతితో అది ప్రదర్శించేవాడు. హరీంద్రనాథ చటోపాధ్యాయ "Sleeper Awakened" లోని అర్బుకుడి వేషం; Shakespeare మేక్‌బెత్‌లో రెండు మూడుసీన్లు, షేరిడన్ School for scandal లో కొన్ని ఘట్టాలు, గురజాడ కన్యాశుల్కంలో మొదటిసీను ప్రదర్శిస్తుండేవాడు. ప్రేక్షకుల పొట్టలు చెక్కలయ్యేట్టు నవ్వేవాళ్లు. దాదాపు అప్పటినుండీ ప్రజలను నవ్వించడము ఒక ఉద్యమమైంది, వరమావన్ధైంది చంద్రశేఖరానికి.

ఈ కాలంలోనే యాంధర్బుల ప్రదర్శనను చూడ్డం, మేకప్ మర్మాలు తెలుసుకోవడం జరిగింది. ఈ మార్గంలో కృషి చేయాలనుకొన్నాడు. ఒకరిదగ్గర రెండు మూడు విగ్గులు సంపాయించి, మరొకరి దగ్గర కొద్దిగా మేకప్ సరంజామా కూర్చుకొని, సెలవుపెట్టేసి విభాగా ఎత్తాడు కొన్నాళ్ళపాటు. ముందు కందుకూరు స్కూలు, కనిగిరి మిషన్ స్కూలు మొదలైనచోట్ల ప్రదర్శనలిచ్చాడు. ఒంగోలు, బాపట్ల, మార్కాపురం దాకవెళ్లాడు. ఉత్తర హిందూస్థానం, దక్షిణప్రాంతం అంతా తిరిగాడు ప్రదర్శన లిచ్చుకొంటూ. ఒక గంటసేపు ప్రదర్శనలో గాంధీగా- మాలవ్యా- బోస్- ఠాగూర్- నెహ్రూ- వీరేశలింగంగా, తాపీ ధర్మారావుగా వారుగా, వీరుగా రూపానుకరణ చేసేవాడు. రాయలసీమలో ఒకచోట చంద్రశేఖరం ప్రదర్శన యిచ్చినప్పుడు-జిల్లాజడ్జి "హ్యాక్"గారు ఒక మాటన్నారు. "పుదయంనుండి సాయంత్రందాకా కష్టపడి పనిచేసినవారిని ఒక గంటసేపైనా నవ్విస్తే అదికూడా ఒక దేశసేవగాభావించవచ్చును". ఇందులో నిజం లేకపోలేదు. అహం బావతుపస్తుచేస్తూ దేశసేవముద్రాంకితులౌతుంటే, యిదెందుకుకాదు? 'సినిమా పిచ్చి' ముదురుపాకంలోవున్న ఈరోజుల్లో ఒక్కడే, ఒక్కడంటే ఒక్కడే, ఏకాకిగా ఒక ఉద్యమశీలత్వంతో బయులుదేరి, పవిత్రమైన కామెడీలతో, అశ్లీలాలజోలికి పోకుండా, వెకిలి హాస్యాల అల్లరిలేకుండా జనరంజకమైన రసానుభవాన్నందించే- చంద్రశేఖరం దేశసేవకుడు కాకుంటే మరెవరౌతారు?

అంతేకాదు, కళలో సామ్యవాదాన్ని బోధిస్తాడు చంద్రశేఖరం. బోధించడమే కాదు, ఆచరిస్తాడు, అనుసరిస్తాడు. ఈ కళానందం జాతిజీవనాళికలన్నిటా ప్రసరించాలనీ, వెల్లివిరియాలనీ కలలుకంటాడు. ఈ నాటక వినోదాన్ని జాతిజనులందరికీ పంచిపెట్టాలంటాడు. హాస్పిటళ్లకు వెళ్లి రోగులముందు, జైళ్లకువెళ్లి నేరస్తులముందు ప్రదర్శనలిచ్చి వాళ్లలో మానసికమైన హాయిని కల్గించాడు. మైకాగనుల్లో, బొగ్గుగనుల్లో పనిచేసే గనికార్మికులముందు ప్రదర్శనలిచ్చి అలసిసొలసిన వాళ్లనరాల్లో ఆనందం రాగాలు పాడించాడు. స్కూలు పిల్లలు, ఆఫీసర్లు,వగైరా వగైరా అందరికీ ఈ సందేశాన్ని వినిపించాడు. ఇట్లా సర్వప్రజలకూ సంస్కారయుతమైన ఆరోగ్యకరమైన కాలక్షేపం ఇవ్వాలంటాడు. ఆనందమయమైన కళాస్ఫూర్తినీ, హాసమయమైన వ్యావహారాన్ని ఇవ్వాలంటాడు. సజీవమైన; సునిశితమైనహాస్య, వ్యంగ్యాలతో సంతోషం పంచడమేకాదు, సౌజన్యవంతమైన అభిరుచిని కలిగించాలంటాడు. చంద్రశేఖరం కేవలం "మానోయాక్టర్" కాదు, ఒక "మాన్ యాక్టర్."

1936 లో నెల్లూరులో వీరు స్థాపించిన డ్రామా ఎకాడమీ, 1940-43 ప్రాంతాల్లో వీరి "వినోదనటబృందం," "సంచార నాటక రంగస్థలం"-ఇవన్నీ విప్లవాత్మకమైన ప్రయోగాలు. శిథిలపట్టిన నాటక రంగంపై చంద్రశేఖరంగారి తిరుగుబాటు రూపాలు.

ఏకాంక నాటికల ప్రదర్శనలేని ఆ రోజుల్లో-చంద్రశేఖరం 'వినోదనటబృందం' అనే పేరుతో ఏకాంకిక ప్రదర్శనలిచ్చారు. విశ్వనాథ కవిరాజుగారి ఏకాంకలు వేసేవారు. అప్పట్లో ఈ నటబృందంలో సభ్యులు సౌభాగ్యవతి నాగరత్నంబాయి, డి. శ్రీరామ్, రమణారెడ్డి (సినిమా నటుడు) వగైరాలు.

సైంచి సంచారనటుల్లాగ – చంద్రశేఖరం అండ్ పార్టీ నాటక ప్రదర్శనలిచ్చుకుంటూ దేశం నాలుగుమూలలా సంచరించారు. పల్లెలు, పట్నాలు, పారిశ్రామికవాడలు, గనికేంద్రాలు – ఎక్కడికంటే అక్కడకు కొద్దిపాటి సరంజామాతో బయలుదేరి ఆరుబయట ప్రదర్శనలిచ్చేవారు. ప్రత్యేక రంగస్థలమంటూ అక్కర్లేదు. దావడి, లేదా పశువులకొట్టం; మండపం లేదా రచ్చబండ-యింకా కొన్నిచోట్ల రెండు లారీలు ప్రక్కప్రక్కనపెట్టి వెనుకభాగాలు ఒకటిగాచేసి రంగస్థలంగా వాడుకొనేవారు. ఏకాంకికలు, జానపద గేయాలు, గేయనాటికలు, హాస్య ప్రసంగాలు, విచిత్రవేషధారణలు, బహుపాత్రాభినయాలు-ఇట్లా అన్ని ప్రక్రియలూ ఈ 'సంచారక రంగస్థలం'లో వుండేవి. భర్తృహరిగారి "ఒకచో నేలను..." అను కార్యసాధకునిలాగ-వీరంటే అది నాటకరంగస్థలంగా, ఎక్కడంటే అక్కడ తెరలు గట్టి రంగభూమిగా అర్థగించి నాటక ప్రదర్శనలిచ్చేవాడు. నూతన కళాప్రక్రియలతో గ్రామీణ జనులలో నూతనోత్తేజాన్ని కల్గించేవాడు. ఇట్లా నాటకకళలో బహుముఖాలుగా కృషిచేసి అనితరసాధ్యమైన ఫలితాలు సాధించాడు. ఆంధ్రనాటకకళా పరిషత్తులో కొన్నేళ్ళు ప్రధాన సభ్యుడుగా కృషిచేశాడు. భారతీయ సాంస్కృతిక బృందంలో సభ్యుడుగా చైనాలో పర్యటించివచ్చాడు. చాల ఏకాంకిక నాటికలు వ్రాశాడు. నాటకకళకు సంబంధించిన వివిధ సమస్యలపై చాలా రూపకాలురచించాడు. క్షయనిరోధంపైన, "విలేజ్ వెల్‌ఫేర్" వ్యవహారాలమీద శక్తివంతమైన నాటికలు వ్రాశాడు. బహుముఖాలుగా నాటకకళలో ఇంత అపారమైన అనుభవాన్ని సంపాదించి, యింత విశాలమైన దేశం తిరిగాడు కనుకనే- నాటకకళలో చంద్రశేఖరంసిద్ధిపొందాడు. 'నాటకకళ-ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానం'పై గంటలకొద్దీ తేలికగా వుపన్యాసం ఇవ్వగలడు. ఈ కీర్తి కక్రింద ఆయన ఉపన్యాసం ఇస్తూ ఈ చిన్నసంఘటనగూర్చి చెప్తాడు. "చావు అంటే ఏదో చెప్పలేనిభయం నాకు చాల సంవత్సరాలుండేది. ఒకరోజు ఒక స్కూల్లో ప్రదర్శనమిస్తున్నాను. ఒకసీను అయింది. వేసుకున్న వేషం, ఆ చొక్కా, షరాయి, విగ్గుతీసి వేరేదుస్తులు ధరించి తర్వాత సీనుకు తయారవుతూ అద్దంలో చూశాను, వేరేమనిషిగా నాకు నేనే కనబడ్డాను. వెంటనే ఒక ఆలోచన తట్టింది. చావుఅంటే ఇదే కాబోలు. భగవద్గీత చెప్పినట్లు "వాసాంసి జీర్ణాని యథా విహాయ, నవానిగృహ్ణాతి నరోపరాణి" ఒకదేహం వదలి ఆత్మ మరోదేహం ప్రవేశించడమే అని. అంతే, ఆరోజునుండి తనకు ఆభయం పోయింది అని అంటాడు. ఇట్లా తన అనుభవ పరంపరలను ఏకరువు పెట్టగలడు గంటలకొద్దీ, ఆధ్యాత్మిక విషయాలు జోడించి చెప్పగలడు. ఠాగూరు గీతాంజలి 'నాకోసమే వ్రాశారని' అంటాడు. నాటకకళకు, నటునిజీవితానికి అన్వయించినట్టుగా అనేకగీతాలు రచించాడు.

బ్రహ్మకు నాల్గుముఖాలు, రావణునికి పదిముఖాలు; చంద్రశేఖరానికి ఎన్ని ముఖాలో, ఎన్నని చెప్పగలము? లెక్కపెట్టగలిగినవాళ్లు ఆయన ప్రచురించిన "Man with many faces" "Some experiments in theatre" అనే పుస్తకాలు చదవవచ్చు.

చంద్రశేఖరానికి ఒక డిగ్రీవుంది. G. V. L. M. అంటే "Getting very little money" అనట అర్థం. అయినా ఎప్పుడూ నిరుత్సాహ మెరుగని నిత్యపథికుడు, ఆయన దోక అనంత ప్రయాణం.

చంద్రశేఖరం ఈవారంతో అరవై యవపదిలో ప్రవేశించారు; నమ్మలేం;అరవై యేళ్ల యువ్వనోత్సాహంతో తికినలాడుతుంటుంది. ఈ సందర్భంలో ఆంధ్ర ప్రభుత్వానికి నాదొక సలహా; కమ్యూనిటీ డెవలప్‌మెంటుశాఖ ఆధ్వర్యంక్రింద ఆఫీసరు ఉద్యోగం ఇవ్వమని కాదుకాని (అసైల్లతో చంద్రశేఖరం వేగలేడు...) ఆ శాఖక్రింద చంద్రశేఖరానికి కొన్ని ప్రత్యేక సదుపాయాలు కల్పించి ఆయనకృషిని సక్రమపద్ధతిలో వాడుకోమని నాసలహా. ఈవిద్య ఆయనతో అంతరించకుండా కొందరు శిష్యులైనా తయారు కాగలరు.

గుంటూరు లేఖ

(4 వ పేజీ తరువాయి)

మేధావులకిది పరీక్షాసమయం. 'క్లాక్స్' సహజ మానవపురోగతికి క్లాకులలాగాక కొన్నికొన్నిచోట్ల 'బాకుట్ల'గా పరిణమిస్తున్నాయంటే అతిశయోక్తి కానేరదేమో!

26 తేదిన జరుగబోయే అధ్యక్షపదవిలో 'సిటిజన్స్‌ఫ్రంట్' అందరూ ఒక్కత్రాటిపైనిలవాలనే ప్రతిజ్ఞను చేశారుగాని, వరునికి నామకరణంచేయలేదు. అందువల్లనే వైర్మెవరయివ్వరు? అనేది అనూహ్యంగానే వుండిపోయింది.

పాండవోద్యోగవిజయాలు పోటీ నాటకాలు

ఈనెల 23 వ తేదినుండి ఎన్నికల రణరంగం సద్దుమణిగినతర్వాత, కురుక్షేత్రసంగ్రామపోటీలు ప్రారంభమైనాయి. ఏటేటాజరిగే ఈ వుత్సవాలు ప్రజలను, కళాభిమానులను రంజింపజేస్తుండగా, కళాకారులలో నూతనోత్తేజమును, నవ్యరీతులప్రదర్శనకు కొంగ్రొత్త రూపులను తీసుకొంటున్నాయి. ఇందులో విజయులెవ్వరో?

న్యాయనిర్ణేతలు గత పోటీలలో సరిగా వ్యవహరించలేదనే అపప్రధవుంది. అది ఈమారైనా రాకుండుటకు కార్యక్రమ నిర్వాహకులు జాగ్రత్తపడగలరని ఆశించవచ్చునా?

జనరల్ ఆస్పత్రి

గుంటూరు జనరల్ఆస్పత్రి ప్రజావసరాలనుతీర్చడంలో అతినిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తోందన్న అప్రతిష్ట చాలాకాలంగావుంది. అదెంతదాగా వ్యాప్తిచెందినదంటే, ఒక దినపత్రికలోని కార్టూనులో "అల్లరిచేశావంటే గుంటూరుఆస్పత్రిలో చేర్పిస్తా" అని పిల్లలను భయపెడితే, అల్లరిమానేశారన్నంత భయోత్పాతాన్ని కల్గించింది. ఇటీవలజరిగిన సంఘటనలు, ఆస్పత్రిఅధికారులలోకన్పిస్తున్న అక్రిత, కుల, బంధు పక్షపాతవైఖరి ప్రజలను మరింత ఆలోచనా పరులనుగావిస్తున్నవి. ప్రజారోగ్యాన్ని కోరే వైద్యాలయాలు ప్రజా ఘాతుకాలుగా మారడం విచారణీయం.

పల్లెలు

(5-వ పేజీ తరువాయి)

"జంగాలపల్లెలో చేనేత సహకార సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొని, ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికలు జరుపుకుంటే, తనకు కాని వ్యక్తిని ప్రెసిడెంటుగా పెట్టుకున్నారనే కోపంతో, అందులో గ్రూపులు ప్రవేశపెట్టి, స్తంభింపజేసారు.

"ఈ విధంగా శ్రీ వెంకటస్వామిరెడ్డి స్వేచ్ఛగా జీవించేందుకుగూడా అవకాశం లేకుండా చేస్తున్నారు."

చిన్నక్రాక సమితి తీర్మానం

అదనపు భూమిశిస్తు చట్టమును పున సంహరించుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ శ్రీ దాసు చెంచయ్యగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని; చిన్నక్రాక సమితి సర్వసభ్య సమావేశం 22 తేది ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించింది.

ఈ సమావేశంలోనే అనావృష్టివల్ల పైర్లు ఎండిపోయినందువలన, చిన్నక్రాక సమితి ప్రాంతాన్ని కఱవు ప్రాంతంగా పరిగణించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ, జిల్లా కాంగ్రెస్ మాజీ అధ్యక్షుడు శ్రీ కూనం వరసారెడ్డి ప్రవేశపెట్టిన మరొక తీర్మానాన్ని గూడా సమావేశం ముక్తకంఠంతో ఆమోదించింది. —ఒ. వి.

చేజర్ల హైస్కూలు కథ

మూడు సంతకాలుగల ఒక వార్త సారాంశం—

"గత సంవత్సరం చక్కగా పనిచేసిన ఈ స్కూలు ఈ మూడు నాలుగుమాసాలలోనే అప్రతిష్ఠపాలైనది... స్కూలులో క్రమశిక్షణ పూర్తిగా చెడిపోతున్నది... ఊరు వచ్చిన ముగ్గురు బాలికలు పాఠశాలకు రావడం మానుకోవలసివచ్చింది...ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ జన్మదినోత్సవ సందర్భంలో పదిమందిలో స్థానబలం గలిగిన ప్రక్క గ్రామస్థుడైన టీచరు ఒకరు, నెల్లూరీయుడైన టీచరును దుర్భాషలాడటం, అతనిపై చేయిచేసుకోవడంగూడా జరిగింది. ఇంత జరిగినా హెడ్మాస్టరుగారు మౌనం వహించారు... దీనితో ఇతర టీచర్లుగూడా భయపడిపోతున్నారు."

జిల్లాపరిషత్తువారు ఈ వార్తను గమనించి, విచారించి, తగిన విధంగా వ్యవహరించగలరని ఆశిస్తాము.

ఉలవపాడు వైద్యశాల

డాక్టరుగారు తరచు గ్రామంలో వుండకుండా పోతున్నందువల్ల, వున్నా శ్రద్ధ చూపనందువల్ల చుట్టుపట్ల పది పన్నెండు గ్రామాలకు ఆధారమైన ఈ ఆయుర్వేద వైద్యశాలకు రోగులు రావడం క్రమంగా తగ్గిపోయిందని, వారంతా ప్రయాసతో సింగరాయకొండకు పోతున్నారని, ఒకరు వ్రాస్తున్నారు. ఇదేమిటో జిల్లా పరిషత్తు విచారించడం అవసరం.

కొలపాత్రలను పట్టుకున్నారు

తూనికలు, కొలపాత్రల ఇన్‌స్పెక్టర్లు శ్రీయుతులు పి. రాఘవేంద్రరావు, పి. రమణయ్య, టి. సీతారాం, ఆర్. ఎస్. ఆర్. ఎస్. శర్మ, సయ్యద్ రాజాహుస్సేన్ గారలు, 17, 18, 19 తేదులలో కనిగిరి, పామూరు, పొదిలి, కురిచేడు, దొనకొండ గ్రామాలలోని వివిధ అంగళ్ళను తనిఖీచేసి, చట్టవిరుద్ధమైనవిగా ప్రకటించబడిన 160 కొలపాత్రలు, 130 తూకపురాళ్ళు, 40 తక్కెడలను పట్టుకున్నారు. క్రొత్త కొలతవర్తకులమీద చర్య ఏమీతీసుకోలేదు. ఈ విషయంలో చర్యతీసుకోవలసివస్తే, వర్తకులమీదగాక, తూకాలమార్పుకు అలవాటుపడకుండా, పాత మానాలు, కొల్తల ప్రకారం వస్తువులుకోరే కొనుగోలుదార్లమీద ముందు చర్య తీసుకోవలసివుంటుందేమో!

విధిలేదుకాబట్టి ప్రజలు క్రొత్తమార్పులకు ఎంత త్వరగా అలవాటుపడితే అంత మంచిది.

కందుకూరు వార్తలు

అన్ని ప్రాంతాలకువలె ఇక్కడగూడా ధరలు ఆకాశమంటుతూ, మధ్యతరగతి, శ్రామిక వర్గాలను కలవర పరుస్తున్నవి. 14 తేది డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు స్థానిక వ్యాపారులందరిని సమావేశపరచి ధరలను అదుపులో వుంచడం ఎంతవరకుసాధ్యమా అనేవిషయం సమాలోచించారు. వ్యాపారులు ఈ విషయంలో తమ సహకారాన్ని వాగ్దానం చేసినట్లు తెలుస్తున్నది.

, , ,

శాలాకాలోని మెట్టగ్రామాలలో చెరువు క్రింద వేసిన మాగాణి పైర్లకు, రాళ్లపాడు ప్రాజెక్టుక్రింద పైర్లకు తెగుళ్ళు వ్యాపించి వున్నవి. ముదురునాతు నాటినందున పంట నాలుగోవంతుగూడా వుండదని రైతులు వెలిబుస్తున్నారు. —మా. వి.

నారాయణరెడ్డిపేట సభ

జనసంఘం ఆధ్వర్యాన, అధికధరలు—అధిక పన్నులను వ్యతిరేకంగా, శ్రీ ఇడ్డపల్లి పుల్లయ్య అధ్యక్షతన బహిరంగసభ జరిగింది. శ్రీయుతులు జె. ఎస్. ఆర్. మూర్తి, కె. పెరిస్వామి, రాపూరు రమణయ్యగారలు ఉపన్యసిస్తూ, ఆకలి యాత్రలో పాల్గొనవలసిందిగా గ్రామస్తులను కోరారు. —ఒ. వి.

ఇనుకపాళెం రేడియోగోష్ఠి

శ్రీ వాకాటి పెంచలరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన గ్రామస్తుల రేడియోగోష్ఠి 16 తేది ప్రారంభించబడింది. బుచ్చి బి. డి. ఓ., జిల్లా పౌరసంబంధ శాఖాధికారి శ్రీ రామరెడ్డి ప్రభృతులు ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. —వి. నరసింహం

గునపాడు సమావేశం

మాధ్యమిక పాఠశాల విద్యార్థుల తల్లిదండ్రుల సమావేశం, 11 తేది, శ్రీవాకాటి పుట్టారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. స్కూలు అభివృద్ధి, దీనిని వచ్చేఏడు హైస్కూలుగా మార్చుజేయు విషయమై చర్చించబడినది. శ్రీయుతులు కొండపూడి నారాయణరెడ్డి, వంగూరు బాలకృష్ణారెడ్డి, వెదనపర్తి మునిరెడ్డి, చిలకపాటి వరదాచార్యులు ప్రభృతులు వుపన్యసించారు. భవన నిర్మాణానికి పలువురు పెద్దలు వుత్సాహంగా చందాలువేశారు. ఆనాడు పెద్దలలో కనుపించిన వుత్సాహం కొనసాగుతుంటే, స్కూలుకు మంచి భవిష్యత్తు వుండగలదు. —వి. పట్టాభి రామరెడ్డి

రామాయపట్నం రీడింగ్‌రూం

'జాతీయ పఠనాలయ' ప్రథమవార్షికోత్సవం, 14 తేది, అల్పాహారవిందు సహితంగా ఆనందంగా జరిగింది. శ్రీ ఎం. నరసింహులునాయుడు అధ్యక్షతన జరిగిన సర్వసభ్య సమావేశంలో, కార్యదర్శి శ్రీ డి. రామరెడ్డి ప్రవేశపెట్టిన జమఖర్చుల నివేదిక ఆమోదింపబడింది. రాత్రి డాక్టరు క్లాంచెడుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన బహిరంగసభలో శ్రీ శ్యామ్యూల్ వుపన్యసించారు. ఆర్. కోటేశ్వరరావు బృందం "పల్నాటి యుద్ధం", పొలూరి బృందంవారి "ఉత్తర గోగ్రహణం" బుర్రకథలు; రత్నంగారి జిలపాట కార్యక్రమాన్ని రసవంతం గావించాయి.

పఠనాలయ నూతన పాలకవర్గానికి శ్రీ ఎం. నరసింహులునాయుడు అధ్యక్షుడుగ, శ్రీ ఎ. వీరరాఘవులు కార్యదర్శిగ, శ్రీయుతులు డి. రామరెడ్డి, ఎం. మాల్యాద్రి, ఎం. వెంకటస్వామిగారలు సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడినారు.

రాపూరు ఎన్. జి. ఓ. లు

సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎం. ఆదినారాయణరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన స్థానిక ఎన్. జి. ఓ. లు సమావేశమై, ఎన్. జి. ఓ. ల సంఘాన్ని పునరుద్ధరిస్తూ; దానికి శ్రీ జి. ప్రకాశంను అధ్యక్షుడుగా, శ్రీ కె. ఎస్. మస్తానును ఉపాధ్యక్షుడుగా, శ్రీ వి. రామసింగ్‌ను కార్యదర్శిగా, శ్రీ పి. నాగభూషణంను సంయుక్త కార్యదర్శిగ, శ్రీ పి. శ్రీనివాసులును కోశాధికారిగా ఎన్నుకున్నారు.

6 తేది జరిగిన కోర్కెలదినం సభలో పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ పిటూరు అంకిరెడ్డి, శ్రీ పాలవల్లి శేషయ్యగారలు ఎన్. జి. ఓ. ల రూ 10 లకరువుభత్యం పెంపకం కోర్కె సమంజసమైనదని సమర్థిస్తూ వుపన్యసించారు. —ఒ. వి.

సూళ్లూరుపేట అష్టావధానం

12 తేది హైస్కూలు ఆవరణంలో శ్రీ బులుసు వెంకటరామమూర్తిగారి అష్టావధానం అనక్తి జనకంగా జరిగింది. హెడ్మాస్టరు శ్రీ పి. సీతారామయ్య అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ బి. రంగాచారి అష్టావధాన ప్రదర్శన రీతులను వివరించారు. రాఘవాచార్యులు, రామలింగారెడ్డి, సుబ్రహ్మణ్యారెడ్డి, నారాయణరెడ్డి, రాజగోపాలరావు, కోదండరామరెడ్డిగారలు పృచ్ఛకులుగా వ్యవహరించారు. పాఠశాల బృందం అవధానిని అర్ధనూట పదార్థతో సత్కరించింది. —యా. రామలింగం

ఊళ్ళపాళెం స్కౌట్లు

హైస్కూలు ఆవరణంలో, స్కౌట్ మాస్టరు శ్రీ ఎస్. వి. శేషయ్య పర్యవేక్షణలో బాలభట వారోత్సవం వైభవోపేతంగా జరిగింది. ఈ కార్యక్రమానికి తొలిరోజు శ్రీ పి. శ్రీనివాసాచార్యులు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. వారంరోజుల పాటు ప్రత్యేక బాలభట శిక్షణ తరగతులు, విన్యాస ప్రదర్శనములు, ఆటలపోటీలు, వినోద కార్యక్రమాలు చాల వుత్సాహవంతంగా నిర్వహించబడినవి. 12 తేది శ్రీ ఎం. సుబ్రహ్మణ్యంగారి అధ్యక్షతన జరిగిన ప్రత్యేక బహిరంగసభలో కందుకూరు స్కౌట్‌మాస్టరు శ్రీ ఎస్. కె. కాలేషా వుపన్యసించారు, శ్రీ ఎస్. వి. శేషయ్య వందన సమర్పణంతో కార్యక్రమం జయప్రదంగా పరిసమాప్తమైంది. — ఒ. వి.

వింజమూరు సానుభూతి

చాలకాలం తమ పంచాయతీకి సేవ చేసిన శ్రీ షేక్ రోషన్‌సాహెబ్ మరణానికి చింతిస్తూ, వారి కుటుంబానికి సానుభూతిని తెల్పుతూ; శ్రీ టి. వి. చలమారెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన వింజమూరు పంచాయతీ సమావేశం తీర్మానించింది.

సింగరాయకొండ సభ

జనసంఘం ఆధ్వర్యాన, శ్రీ మునగపాటి చెన్నయ్య అధ్యక్షతన; అధికధరలు అధికపన్నులు, రైతులను కూలీలుగామార్చే రాజ్యాంగం 17వ సవరణకు నిరసన తెలియజేయుటకు 19 తేది సభ జరిగింది. పట్టణ సంఘకార్యదర్శి శ్రీ జి. శ్రీరాములు, తాలూకా సంఘటన కార్యదర్శి శ్రీ వి. రాధాకృష్ణారెడ్డి గారలు ప్రభుత్వాన్ని దుయ్యబడుతూ వుపన్యసించారు. శ్రీ తన్నీరు వెంకయ్య వందన సమర్పణం గావించారు. —ఒ. వి.

ఎ. ఎస్. పేట చక్కెర

మునసబు-కరణంగారి చక్కెరపంపకం సరిగాలేదని గ్రామస్థులు నివేదించుకోగా, ఆత్మకూరు తాసిల్దారు శ్రీ వి.సి.సుబ్బారావుగారు రివిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరుకు ఆ బాధ్యత అప్పగించగా, వారు వచ్చి ఎవరి అవసరాలనుబట్టి వారికంత పంపకంజేసి అందం తృప్తిచెందునట్లు చేశారు. తక్షణం చర్యతీసుకున్న తాసిల్దారు శ్రీ సుబ్బారావు అభినందనీయుడు.

, , ,

మాధ్యమిక పాఠశాల హెడ్మాస్టరు శ్రీ వి. కష్టారెడ్డి, పి. టి. ఐ. శ్రీ సొసలాం మహమ్మద్‌గార్ల ఆధ్వర్యంలో; 20, 21 తేదులలో; మద్దాసు తాంబరం తెలుగు పాఠశాల ఉపాధ్యాయుడు శ్రీ రామలింగయ్యగారిచే, శ్రీ కృష్ణ రాయబారం, సుభద్రాపరిణయం హరికథా కాలక్షేపం కర్ణపేయంగా, హృదయరంజకంగా జరిగింది. ఆత్మకూరు హైస్కూలు హెడ్మాస్టరు శ్రీ మునుస్వామినాయుడు, వారి ఉపాధ్యాయ బృందంగూడా ఈ హరికథల శ్రోతలైనారు. ఈ సందర్భంలో ఆత్మకూరు హైస్కూలు డ్రాయింగుమాస్టరు శ్రీ జి. శ్రీనివాసులు మాట్లాడుతూ, తాంబరం తెలుగుపాఠశాల తమిళ స్కూలు అయిపోకుండా నిలబెట్టుటకు, ఆర్థికసహాయనిధికై శ్రీ రామలింగయ్య ఈ హరికథా కార్యక్రమాలకు పూనుకున్నారని, వారి ఈ సత్కృషికి అందరూ చేయూతనివ్వాలని విజ్ఞప్తిచేసారు.

శ్రీ నాయుడు నరసయ్య తాంబరం స్కూలు సహాయార్థం తన కుమారుని వివాహాన్ని పురస్కరించుకొని రూ 20 లు; మాధ్యమిక పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు రూ 30 లు— శ్రీ రామలింగయ్య ద్వారా సమర్పించారు. —బషీర్

ముత్తుకూరు హైస్కూలు

నిజాయితీ నిరూపణ తపాలాఫీసును జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ వి. స్వామిదాస్ 21 తేది ప్రారంభోత్సవం జరుపుతూ, విద్యార్థులలో ఋజువర్తనావశ్యకతను గూర్చి ప్రబోధించారు. దీని ప్రభావంచేత కాబోలు అంతకుముందు పోయి, అచూకీ దొరకని 6 పేనాలు, 2 పెన్సిళ్ళను ఆ విద్యార్థులు తెచ్చి యిచ్చివేశారు. 22 తేది స్కూలు అసెంబ్లీ సమావేశంలో, ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. విద్యార్థులచేత చక్కగా చదువుకోగలమనే దీక్షను శ్రీ స్వామిదాస్ ప్రకటింప చేసారు. ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి.లో నూటికి నూరుమంది వుత్తీర్ణులు కావాలనే ధ్యేయాన్ని విద్యార్థుల మనసులలో నాటడమే ఈ దీక్షయొక్క లక్ష్యం. —ఒ. వి.

పామూరు బదలీ

మార్చబడిన హైస్కూలు పాతటీచరు శ్రీ బాలకృష్ణరావుగారిని తిరుగా మా స్కూలుకేవేయగా ఎంతోసంతోషించాము. కాని రెండురోజులకే వారి బదలీని రద్దుచేస్తూ పరిషత్తునుండి టెలిగ్రాం వచ్చింది. ఈ బదలీలకు, రద్దులకు, పరిషత్తుకు, ఏవైనా నిర్దిష్టములైన సూత్రములున్నవా? —ఒక విద్యార్థి

చింతలదేవి

(5-వ పేజీ తరువాయి)

జిల్లా పౌర సంబంధాధికారి శ్రీ ఎం. రామరెడ్డిగారలుగూడా వుపన్యసించారు.

ఈ వుత్సవానికి పరిసర గ్రామాల నుండి వచ్చిన బాలబాలికలకు స్వచ్ఛమైన చింతలదేవి పౌరం పాలు కడుపునిండా త్రాగించారు. పశుగణాధికారి శ్రీ జయరామ్ వందన సమర్పణంతో సభ విజయవంతంగా ముగిసింది. —ఒ. వి.

వేలం ప్రకటన

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం పంచాయతీవారు పంచాయతీ చేరియాలోని నెల్లూరు - బాంబే రోడ్డుకు ఉత్తరపువైపున బస్టాండు వద్ద పంచాయతీ బస్టాండు స్థలమును 5-12-63 తేది సాయంకాలం 3 గంటకు పంచాయతీ ఆఫీసు వద్ద బహిరంగముగా యాలము వేయబడును. పాటలో పాల్గొనదలచినవారు ధరావతు రూ. 100/- లు చెల్లించి పాటలో పాల్గొనవచ్చును. మిగత వివరములు పంచాయతీఆఫీసు పనిచేయు కాలములో తెలిసికొనవచ్చును.

స్థలము వివరములు:-

పడమరనుండి, తూర్పుకు వరుసగా:-

1-వ ప్లాటు: 25½ అంకణములు.

2-వ ప్లాటు: 25½ అంకణములు.

3-వ ప్లాటు: 43½ అంకణములు.

-యం. గోపాలకృష్ణారెడ్డి,

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు (ఇన్‌చార్జి.)

ముఖ్య గమనిక

నవంబరు 1 తేది నుండి

నెల్లూరులో చక్కిరాల రాజగోపాలు

మందుల షాపు

ట్రంకురోడ్డునుండి ఉయ్యాల కాలువ వీధికి మార్చబడినది

చదలువాడ జయరామశాస్త్రి & సన్స్

గాంధీవిగ్రహం ఎదుట

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

మాయొద్ద వావిళ్ళవారి గ్రంథములు, వేదము-వేంకటరాయశాస్త్రిగారి గ్రంథములు, ఇంకను ఇతరమైన కథలు, నవలలు, నాటకములు దొరకును. కాగితములు, నోటుబుక్కులు, టైపురైటింగు పగ్గెరాలు, స్టేషనరీసామానులు - వెల సరసము. క్రొత్తగావెలువడినది. స్తోత్ర పంచకము వెల రూ. 1-0-0.

భూముల సాగుబడి హక్కు యేలము

కావలి సబ్‌కోర్టు O. S. 80 of 62. దావాలో రిసీవరుగా నియమింపబడి A - షెడ్యూలు దాఖలా భూములను 19-7-68 తేదిన నేను స్వాధీనము చేసుకున్నాను. సదరు భూముల సాగుబడి హక్కును 1373 ఫసలీకి మాత్రం 1-12-63 తేదిన ఉదయం 10 గంటలకు కోవూరు తాలూకా, అన్నారెడ్డిపాలెం గ్రామములో బహిరంగముగా యాలము జరిపి ఎక్కువ పాటదారుకు భూమి కౌలుకు ఇవ్వబడును. పాట తెగినవెంటనే ఎక్కువ పాటదారుడు పూర్తి పాట మొత్తమును రిసీవరుగారికి చెల్లించి కవులు పొందవలయును. పాట పెట్టుటకు ప్రతి పాటదారుడు రు. 200/- ధరావతు కట్టవలయును. కవులుకు ఇచ్చు భూములు సాగుబడి అనుకూలమునకుగాను గ్రూపులుగా విభజించి ప్రత్యేకముగా ఒక్కొక్క గ్రూపుగా పాట పెట్టబడును. సదరు వివరములు యావత్తు ఇతర వేలం షరతులు - భూముల వివరము నా వద్ద పాటదారులు తెలుసుకొనవచ్చును.

—శ్రీ రావుగిరి రామమూర్తి—రిసీవరు.

O. S. నెం. 80/62 రు సబ్‌కోర్టు-కావలి.

రేపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. No. 397 of 1963.

ఘంటా సుబ్బారావు —వాది.

అమల నరసింహారావు —ప్రతివాది.

To అమల నరసింహారావు S/o రామయ్య శీతాపలమండి - శికింద్రాబాదు.

ప్రయంటు పరిహారముల నిమిత్తము వాది మీ మీద దావాచేసినందున మీకు నోటీసు నిమిత్తము 13-12-1963 తేదికి వాయిదావేసినారు. మీరు వాయిదారోజున పై కోర్టువారి యెదుట హాజరై ఆక్షేపణలు వున్నయెడల తెలుపుకోవలెను. లేనియెడల మీ పరోక్షమందు విచారించి తీర్మానించబడునని తెలుపటమైనది.

—గద్దె మాధవరావు, అడ్వకేటు.

నెల్లూరు డి. ము. కోర్టులో

O. S. No. 275 of 1963.

గడ్డటి రమణారెడ్డి —వాది.

2. చెరుకూరు వీరరాఘవయ్య,

3. ,, నరసమ్మ. —ప్రతివాదులు

పై ప్రతివాదులకు దావానోటీసు:-

యీ నెంబరు దావాపై 2, 3 ప్రతివాదులకు నోటీసు నిమిత్తం 6-12-63 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది.

—జి. వి. సుబ్రహ్మణ్యం, అడ్వకేటు.

కెన్నడీ హత్యోదంతం

(3 వ పేజీ తరువాయి)

క్రింది. ఆరోజు వుదయం అతను ఆఫీసుకు వచ్చేటప్పుడు ఒక పార్సిల్ తెచ్చాడని చెప్పారు. అది రైఫిల్‌గానే వుంటుందని అనుమానించారు. ఇంట్లో అతనివద్ద గురువారం రాత్రి ఒక రైఫిల్ వుండినట్లు అస్వాల్డు భార్యగూడా చెప్పింది. ఈ ఆధారాలన్నిటితో కెన్నడీ హంతకుడు అస్వాల్డే నని డల్లాస్ పోలీస్ నిర్ధారించింది. అతని మీద కోర్టులో హత్యానేరం మోపుటకు నిర్ణయించుకుంది. హత్యానేరానికి శిక్ష ఉరి!

అస్వాల్డూ హతుడయ్యాడు !

ఇదంతా ఇట్లువుంటే, 24 తేది, అంటే హత్యజరిగిన రెండు రోజుల తర్వాత, అస్వాల్డును జైలులోని ఒకభాగంనుండి, ఇంకొక భాగానికి తీసుకపోతుండగా, డల్లాస్ నైట్‌క్లబ్ మేనేజరు, 52 ఏండ్ల వయస్కుడైన, జాక్‌రూబీ అనేవ్యక్తి తన రివాల్వర్‌తో అస్వాల్డ్‌ను కాల్చాడు. ఒక్క గుండుదెబ్బకే అస్వాల్డు హరీ అన్నాడు. కెన్నడీ ఏ ఆస్పత్రిలో, ఏ అత్యవసర వార్డులో మరణించాడో, హంతకుడైన అస్వాల్డుకూడా అచ్చటేచావడం విశేషం. అస్వాల్డును రూబీ కాల్చుతుండగా పోలీస్ వాళ్లు వున్నారు; పత్రికలవారున్నారు; టెలివిజన్ కెమరాలున్నవి. ఇంతమందిలో అది జరిగింది. రూబీ రివాల్వర్ ఎక్కుపెడుతుండగా, భయాందోళనలతో కేకలు పెడుతున్న అస్వాల్డు బొమ్మను మనం పత్రికలలోచూచే అవకాశంగూడా గలిగింది.

ఇది కుట్రలో ఒక భాగమా?

కెన్నడీ హత్యవెనుకవున్న కుట్ర కథనమంతా అస్వాల్డువల్ల బయటకు రావలసి వుండినది. కెన్నడీని హత్యచేయుటలో అస్వాల్డు వుద్దేశ్యమేమి? దీనికి అతనొక్కడే కారకుడా? లేక ఇతరులకు ఇతను కేవలం పరికరంగా వుపయోగపడినాడా? ఈకుట్ర వెనుక వ్యక్తులెవరు? కెన్నడీ హత్యతో ఇతరదేశాల అదృశ్యహస్తమేమైనా వున్నదా? ఈ వివరాలన్నీ అస్వాల్డునుండి పొందవలసివుండెను. కాని అతను హత్యగావింప బడడంతో ఆ అవకాశం పోయి, కెన్నడీ హత్యవంటి ప్రపంచాన్నే దిగ్భ్రాంతి కలిగించిన నేరం విచారణ లేకుండానే విరమించుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. డల్లాస్ పోలీస్ అధికారులు ఈ విషాద గాథ ఇంతటితో పరిసమాప్తమైనట్లేనని ప్రకటించారుగూడా.

దీనితో అమెరికా ప్రజలు, కేంద్ర ప్రభుత్వము, ప్రపంచముగూడా విస్మయం చెందింది! ఇంత పెద్ద హత్యానేరం ఆచూకీ లేకుండా పోవడమా అని అందరూ ముక్కుమీద వ్రేలు వేసుకున్నారు. డల్లాస్‌పోలీసును అందరూ నిందించారు, దూషించారు. అందుకే అమెరికా క్రొత్త ప్రెసిడెంటు శ్రీ జాన్సన్ కేంద్రప్రభుత్వ అపరాధ పరిశోధన శాఖకు ఈ విచారణ బాధ్యతను అప్పగించి, ఈ హత్యకు సంబంధించిన సాక్ష్యాన్నంతా వెలికి తీయవలసిందిగా ఉత్తరువు జేసారు.

అస్వాల్డును పోలీస్ సమక్షంలోనే రూబీ కాల్చిచంపడం అనుమానాలకు దారితీసింది. కెన్నడీ హత్య కుట్ర బయటపడకుండా ఈ విధంగా చేసి వుంటారని అందరూ అభిప్రాయపడినారు. ఈ హత్యతో డల్లాస్‌పోలీస్‌గూడా షరీకైన దనే తీవ్ర ఆరోపణను చేయుటకుగూడా వెనుదీయడంలేదు. డల్లాస్ పోలీస్ అసమర్థతవల్ల అస్వాల్డు హతుడయ్యాడని లోకం నమ్ముతున్నది. కెన్నడీ హత్యతో విన్నబోయిన అమెరికా ప్రభుత్వం, అస్వాల్డు హత్యతో తలవంచుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది.

కెన్నడీని చంపదలచలేదా?

అసలు అస్వాల్డు టెక్సాస్ గవర్నరు కన్నల్లీని చంపబోయి, కెన్నడీని పొరపాటున హత్యచేసాడా అనే కథనంగూడా ఒకటి ప్రచారానికొచ్చింది. కన్నల్లీ నౌకాశాఖ కార్యదర్శిగా వున్నప్పుడు అందులో పనిచేస్తుండిన అస్వాల్డుకు అపకారం చేసాడని, దానికి ప్రతీకారంగా అస్వాల్డు అతని ప్రాణంతీయ ప్రయత్నించాడని దీని సారాంశం. దూరదర్శిని అమర్చబడిన రైఫిల్‌ను వుపయోగించను నేర్చినవాడు అంత పొరపాటు చేస్తాడా? ఇది నమ్మతగని కథనం.

ఈ అస్వాల్డు ఎవరు?

అస్వాల్డు కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యుడనేది అతనివల్లనే ధృవపడింది. పోలీస్ వారి ప్రశ్నలకు, తడుముకోకుండా అతనిచ్చిన జవాబు అదొక్కటేనట. ఇతడు అమెరికామీద ఆగ్రహంతో, రష్యాభూతల స్వర్గంలో సుఖజీవనానికిపోయి, మూడేళ్ల తర్వాత రష్యన్ భార్యతో 1962 లో తిరిగి వచ్చిన వ్యక్తి. అందువల్ల ఇతడు కమ్యూనిస్టు అనడంలో సందేహంలేదు. కమ్యూనిస్టుగావున్న వ్యక్తి క్యూబా అభిమానిగా వుండడంలోగూడా ఆశ్చర్యంలేదు. కెన్నడీని చంపింది అస్వాల్డుఅనేది యదార్థమయితే, ఈ హత్యకు జాతివిద్వేషపూరితులు, సంకుచితభావులైన అమెరికా దక్షిణాది తెల్లవారొక్కరేనని ఆరోపింపగలమా? ఇది కాలలోతైన పెద్దవిషయం.

ఏది ఏమైనా, కెన్నడీ హత్యకు 20 నిమిషాల ముందు, ఒక ఆక్స్‌ఫర్డ్ వనిత టెలిఫోనులో తప్పునంబరు పిలిచి కెన్నడీ హత్య గావింప బడబోతున్నాడని చెప్పడాన్నిబట్టి, ఈ హత్యవెనుక పెద్దకుట్ర వున్నదనేది స్పష్టమవుతున్నది.

జాక్విలన్ ఘోష!

కెనడీ హత్యకు సంబంధించి వారి సతీమణి జాక్విలీనను చూచి ఆబాలగోపాలం "అయ్యో!" అన్నవారే. కడకు అస్వాల్డును చంపిన రూబీగూడా, శోకపరితప్తమైన జాక్విలీన బాధ జూడలేక, తానీపని చేసానన్నాడు. పాపం! కెన్నడీకి జాక్విలీన అంటే ఎంత ప్రేమో చెప్పలేము. ఒకసారి ఫ్రాన్సుకు పోయినప్పుడు శ్రీ కెన్నడీ ఒక సభలో మాట్లాడుతూ తాను ఆమెతో గూడావచ్చిన మనిషిలాగావున్నానన్నాడు. మొన్నహత్యజరిగినరోజువుదయంఫోర్టువర్త్ సభలోగూడా శ్రీ కెన్నడీ అదేమాటలన్నాడట. జాక్విలీన అంతటి సౌందర్యవతి, నాగరికవతి. 34 ఏండ్ల యవ్వనంలోనే ఆమెకు వైధవ్యం సంప్రాప్తించింది! వారికి ఇద్దరు పిల్లలు–6 ఏండ్ల కూతురు, 3 ఏండ్ల కొడుకు.

కెన్నడీ డల్లాస్ ఆస్పత్రిలో అస్తమించగానే, శోకభారంతో మూగవోయిన జాక్విలిన్ తనభర్త జీవరహితమైన పెదవులను ముద్దాడి, తన వుంగరాన్ని వారి వ్రేలికివుంచి, దివంగతుడైన జీవిత భాగస్వామికి వీడ్కోలు చెప్పింది. కెన్నడీశవం వాషింగ్టన్‌కు తీసుకవచ్చేవరకు రక్తసిక్తమైన ఆ గౌనుతోనే వుండినది. సోమవారం అంత్యక్రియలు జరిగేవరకు రాత్రి పగలుగూడా తనభర్త శవపేటికవద్ద వుండి విలపించింది. ఇంత విషాదానికి తాను గురియైనా, తన జీవితమే శూన్యమై, శోకంతరంగాలుగా పైకివస్తున్నా, దిగమ్రింగి, ధీరవనితగా ఆమె అందరి దృష్టిని ఆకర్షించింది. శోకం ఉవ్వెత్తు ఆమెనుజాడి జాలిపడింది. కెన్నడీకి తండ్రి, అక్కచెల్లెండ్లు, అన్నదమ్ములూ వున్నారు. పక్షవాతరోగంతో పడకమీదవున్న తండ్రికి కుమారుని మరణవార్త చెప్పలేదట.

అంత్యక్రియలు

శుక్రవారం మరణించిన కెన్నడీకి, సోమవారం అంత్యక్రియలు జరిగాయి. ప్రపంచంలోని అన్నిదేశాలు–ఒక్క చైనా తప్ప–అనాడు వాషింగ్టన్‌వైపు చూచాయి; సానుభూతిగా శలవు ప్రకటించాయి. అంత్యక్రియలకు దాదాపు వందదేశాలకు సంబంధించిన ప్రెసిడెంట్లు, ప్రధానులు, రాజులు, రాణులు, మంత్రులు, లెక్కలేకట్టుకొని వచ్చివాలారు. ఇందులో ఫ్రాన్సు డీగాల్ మొదలు, ఇతియోపియా చక్రవర్తి హెలాసీవరకు వున్నారు. వీరందరికి రక్షణవసతి ఏర్పాట్లు గావించడం అమెరికా ప్రభుత్వాధికారులకు చిక్కు సమస్యఅయిపోయింది. ఇంతమందిప్రపంచ ప్రముఖులు ఒక్కచోట చేరిన అసాధారణ సంఘటన ఇటీవల ఏండ్లలో వినలేదు. అమెరికా అధ్యక్షుడుగాగాక, మహనీయ వ్యక్తిగా, 46 ఏండ్ల వయస్సులోనే కెన్నడీ ఎంత అభిమాన గౌరవాలకు పాత్రమైనది దీనివల్లనే తెలుస్తుంది,

ప్రపంచదేశాల జోహార్లు

కెన్నడీ మరణానికి లోకమే తల్లడిల్లింది. రష్యా అధినేత శ్రీ కృశ్చేవ్ మాస్కోలో అమెరికా రాయబారి ఇంటికి పోయి, 25 నిమిషాలుండి, తన గాఢ సానుతాపాన్ని తెలియజేసాడు. రష్యా రేడియో, పత్రికలు, టెలివిజన్‌లుగూడా కెన్నడీ హత్యకు అత్యంత ప్రాధాన్యమిచ్చాయి. ఇదంతా చూచినపుడు శ్రీ కృశ్చేవ్‌లో ఆప్తమిత్రుని కోల్పోయిన బాధ వ్యక్తమవుతుంది.

ఇండియాలో ప్రధాని నెహ్రూ కృంగిపోయారు. 23 తేది రాత్రి రేడియోలో కెన్నడీకి జోహారులర్పిస్తూ మాట్లాడారు. రాష్ట్రపతి హృదయాన్ని తాకే సానుభూతి సందేశాన్ని పంపారు. కెన్నడీ ఆత్మశాంతికి వారి అంత్యక్రియలరోజు, పార్లమెంటు సానుభూతి తెల్పి వాయిదా వేయబడింది; ప్రభుత్వ కార్యాలయాలన్నీ మూసివేయబడినవి; రాష్ట్రశాసన సభలుగూడా గౌరవసూచకంగా కొద్దిసేపు కార్యక్రమాన్ని ఆపలపెట్టినవి. గాంధీజీ మరణ సమయంలోని వాతావరణం తిరుగా మొన్న మన దేశంలో ఏర్పడింది.

కెన్నడీకి ప్రబల శత్రువైన క్యూబా అధినేత కాస్ట్రోగూడా, ఈ దారుణ కృత్యాన్ని నిరసించాడుగాని; అసుర అంతమైన చైనా మాత్రం సానుభూతిగూడా తెల్పలేదు.

ప్రెసిడెంటు జాన్సన్

అమెరికా అధ్యక్షుడుగా ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ లిండన్ జాన్సన్, కెన్నడీ కన్నుమూసిన ఉత్తరక్షణంలోనే అధికారాన్ని స్వీకరించారు. తర్వాత కెన్నడీ శవాన్ని వాషింగ్టన్‌కు తీసుకుపోతుండిన విమానంలోనే ఒకస్త్రీ న్యాయమూర్తి శ్రీజాన్సన్ చేత ప్రమాణస్వీకారం చేయించింది. ప్రమాణస్వీకారంతో ఆ న్యాయమూర్తినే పోటున పిద్పిందట. కెన్నడీసతి ఈ కార్యక్రమాన్ని శిలా ప్రతిమలా తిలకించింది. అమెరికా రాజ్యాంగం ప్రకారం ప్రెసిడెంటు చనిపోయినప్పుడు, వైస్‌ప్రెసిడెంటు అక్షణంలోనే అధికార స్వీకారంచేయాలి.

తాను కెన్నడీ విధానాలనే తు. చ. తప్పకుండాఅనుసరించగలనని ప్రకటించి, ఆ మహనీయుని గౌరవించడమేగాక ప్రపంచదేశాలలో అనుమానాలకు, వూహాగానాలకు ఆస్కారంలేకుండా చేసారు శ్రీ జాన్సన్. 106 దేశాలలోవున్న తమ రాయబారులను రాజీనామా ఇయ్యవద్దని ఆదేశించారు. 'నిన్న'టివలెనే 'రేపు' పనిచేయవలసిదిగా తన ప్రభుత్వోద్యోగులకు విజ్ఞప్తి చేసారు. అంటే కెన్నడీ రోజులకు, ఇప్పటికీ మార్పు ఏమాత్రం లేదనేది వారి భావం. శ్రీ జాన్సన్ 55 ఏండ్ల వయస్కుడు. కెన్నడీ హత్యగావింపబడిన టెక్సాస్ రాష్ట్రీయుడు. డెమొక్రటిక్ పార్టీలో ప్రెసిడెంటు అభ్యర్థిత్వానికి కెన్నడీతో పోటీచేసి ఓడిపోయినవాడు. వైస్‌ప్రెసిడెంటుగా కెన్నడీకి పూర్తి సహకారాన్నిచ్చినవ్యక్తి.

లోకవృత్తం

(3వ పేజి తరువాయి)

ఇదంతా మన ప్రధానికి ఆనందదాయకమనుకోండి; అంతేగాక, మనయందు కెన్నడీ చూపిన మక్కువ ఇంతింతగాదు; ప్రత్యేకంగా మన సమస్యలను బోధపరచుకునేనిమిత్తం భారతబంధు బౌల్సుబాబును ఆయన రాయబారిగా పంపినారు.

తన సీమలోని సంకుచితశక్తులన్నింటితో పోరాడుతూ, లోకహితంకోసం కృషిచేస్తూ వచ్చిన ధీరుడు కెన్నడీ.

* * *

ఐక్యరాజ్య సమితి చర్చలు నిత్యం నూతనంగా కెన్నడీ ప్రవృత్తియే లోకానికి అనుసరణీయమని రుజావు చేస్తున్నవి.

వర్ణభేదాలను రూపమాపడానికి అన్నిదేశాలు కృషిచేయవలెనన్నారు. తూర్పు–పడమరలు, మిగిలినసీమలు అన్నీకలిసి కృషిచేసేమార్గం ఉత్తమమని, మనప్రధాని 1961 లో ప్రతిపాదించినరీతిగా, తీర్మానించారు.

లాటిన్ అమెరికాలో నిరణ్వాయుధ మండలాన్ని ఏర్పాటుచేయవలెననే ప్రతిపాదనపై, క్యూబా గొడవమూలాన, కొంత విరసం జరిగినా, మొత్తాన ప్రతిపాదనకు అనుకూలమైన వాతావరణమే కలిగింది. దానికి దృష్టాంతం: రుమేనియా (ఎర్రటి సీమ) ఇతర ఎర్రటిసీమలతో కలిసి వోట్ చేయక, ప్రతిపాదనను నెగ్గించింది. అనగా, సోవియట్ బ్లాక్ ఈ విషయంలో అంత గట్టిపట్టులోలేదు. పట్టు విడుపులకు సిద్ధంగా వున్నది.

ఇదంతా కెన్నడీ ప్రవృత్తిగాక మరేమిటి? కెన్నడీ! నీవు అమరుడవయ్యా!

* * *

ఇరాక్‌లో ఆరిఫ్ కడకు రాజ్యాన్ని హస్తగతం చేసుకోవడం అందరికీ యిష్టం వున్నట్లులేదు.

దీనివలన ఇరాక్–ఈజిప్టు సంబంధాలు సన్నిహితమై, ఇరాక్–సిరియా బాంధవ్యం దూరమైపోవచ్చుననే భయంకలిగింది.

కొందరనడంలో, కలహించే పక్షాలను రెంటినీ వైదొలగించి, స్వతంత్రంగా ఆరిఫ్ బృందం గద్దెనెక్కింది. ఇది ఎంతవరకు నిజమో, త్వరలోనే తేలిపోతుంది.

* * *

కంబోడియా అధ్యక్షుడు–ప్రధాని అనదగిన నరోదోమ్ (నరోత్తమనామానికి వికృతికాబోలు!) ఒక పెద్ద గొడవతెచ్చిపెట్టాడు. అమెరికా సాయం వద్దుపో! అన్నాడు. ఇంకేముంది? అమెరికా ప్రతిష్ఠ మంటగలిసిపోలేదా? ఎట్లయినా మళ్ళీ ఆ మానిసిచేత సాయం స్వీకరించేట్లు చేయవలెనని అమెరికా ప్రభుత్వం పాటుపడింది.

నిజంగా ఈ లోకం విచిత్రమైనది గాదా? మనవంటివారం సాయాన్ని స్వీకరించడానికి సిద్ధంగావుంటే, 'ఇంకెందుకు, ఇంకెందుకు?' అని అమెరికాలో యక్ష ప్రశ్నలువేస్తారు.

సాయం వద్దుపో! అన్నవాళ్ల గడ్డాలు, కాళ్లు బట్టుకొని ప్రతిమలాడి సాయం తప్పక పొందవలెనంటున్నారు.

మనంకూడా అట్లే చేదామా? లోగడ ఎతియోపియా అట్లేచేసింది. ఇండోనేషియా చేసింది. ఒకవిధంగా సింహళం చేసింది. మనమే మిగిలినాము – అనేకమంది పెద్దలను పదేపదే రాయబారాలకుపంపి, నచ్చజెప్పి, కడకు అమెరికా పార్లమెంటులో మనం అనేక విమర్శలకు గురికావడానికి.

* * *

థాయిలాండ్, దక్షిణ వియత్నాం సీమలతో కంబోడియాకు వెనకటి తరాలనుండి తగాదాలున్నవి. ఆ సీమలకు అమెరికాకు దగ్గర సంబంధంవుండగా, తటస్థంగావుండే తన సీమను ఆ సీమల కలహప్రియుల నుండి రక్షించకపోగా, అమెరికన్లు కంబోడియా విద్రోహులను కొందరిని చేరదీసి థాయిలాండ్‌లో ఒక 'ప్రభుత్వాన్ని' స్థాపింపజేశారని నరోదోమ్ ఆరోపించాడు.

ఇదంతా ఆయన ఆవేశంలో చేశాడని కొందరు, అవల రష్యా తదితర ఎర్రటి సీమల ప్రోత్సాహాన్ని, అండనూ చూచుకుని చేశాడని మరికొందరు అనుకున్నారు.

చైనా పిడికిటిలోకి, అర్కంకాలి, ఈ నరోదోమ్ ఎక్కడ పోతాడోనని కొందరు భయపడుతున్నారు. ఈయన తన కొడుకును, తాను విరమిస్తే, 'వారసుడు'గా చేశాడట. ఆ కొడుకు పెకింగ్‌లో విద్యాభ్యాసం జేసినవాడట.

మొత్తాన ఇది కొంత వింతమూ, వినోదాన్ని కలిగించబోయే విషయమే.

వారం...వారం

(3వ పేజీ తరువాయి)

చేయడానికి తాను ప్రయత్నం చేస్తానన్నాడు. ఇదిరక్కనిమాట. కాని, మొన్న పార్లమెంట్‌లో ఆయన తన అనుచరులతో సహా అవలంబించిన వైఖరి సరియైనదికాదు.

ఇంగ్లీష్ స్థానే ఇంకొక భాషను దక్షిణాదివారు సూచించ గల్గేవరకు ఇంగ్లీష్, హిందీ రెండూ దేశభాషలుగా వుండే పద్ధతిని తత్కాలంగా అంగీకరించడం న్యాయం గదా! కాని, లోహియాకది గిట్టదు.

ఇంగ్లీషనేది మొదటపోవలెను; పోతేగాని మరేదైనా భాష దేశీయభాషగా వర్ధిల్లదు; అందువలన ఇంగ్లీషును సహించే అధికారపక్షంమీద, ఇంగ్లీషను ప్రేమించే దక్షిణాది మూర్ఖుల పిచ్చిచేష్టలను ఆయన పురిగొల్పుతున్నాడు! ఎంత రమ్యంగా వున్నది వైఖరి?

ఈ విపరీత వైఖరిని ఆయన వదలిపెట్టకపోతే, ఆయన చేసిన చక్కని సూచనల విలువకూడా అంతరించి పోతుంది.

—తరువాత 7 వ పేజీలో

జనతా రేడియో స్కీమ్

ప్రారంభం – 1 జనవరి 1964

నెలకు రూ. 16/- చొప్పున 10 నెలలో మీరు ఒక 5 వాల్వులు 3 బ్యాండ్లు S. P. G C. జనతా రేడియో (లైసెన్సు, ఏరియల్‌తో సహా) పొందవచ్చును.

—: పూర్తి వివరములకు : —

సిటీ రేడియో మార్టు

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

Edited, printed and published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore. (A. P)